

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
κ. ΚΑΜΠΙΣΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:
ΓΚΟΓΚΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΛΟΥΚΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΤΡΑ, 2005

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

6028

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ
- ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
κ. ΚΑΜΠΙΣΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:
ΓΚΟΓΚΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΛΟΥΚΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΤΡΑ, 2005

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στην προσπάθεια εκπόνησης της πτυχιακής μας εργασίας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε πρωτίστως για την πολύτιμη βοήθεια που μας παρείχε τον κ. Καμπισόπουλο Ιωάννη, Εισηγητή Καθηγητή του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πάτρας στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων.

Επίσης ευχαριστούμε τους κ.κ. Τσίπη Φώτη και Τσουμάνη Κώστα, υπεύθυνους στον Ε.Ο.Τ. Κέρκυρας για τις πολύτιμες πληροφορίες και στοιχεία που μας παρείχαν για την σύνταξη της πτυχιακής μας εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	vi
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	vii

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1.1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1
1.2. 1797-1814. Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ	5
1.3. 1814 - 1864 μ.Χ. Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΟΧΗ	6
1.4. 1864 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ	6
1.5. 1386-1797 Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΩΝ	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ – ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ

2.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	9
2.2. ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	11
2.3. ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	16
2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	19
2.5. ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1.	Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	29
3.2.	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

4.1.	Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΤΗΣ «ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑΣ» ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ	32
4.2.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΟΡΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ – ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΑΚΩΝ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

5.1.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ	40
5.2.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΩ ΚΟΡΑΚΙΑΝΑΣ	43
5.3.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΖΥΓΟΥ	46
5.3.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΤΩ ΚΟΡΑΚΙΑΝΑΣ	48
5.4.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΓΟΥΡΑΔΩΝ	55
5.5.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΠΑΡΤΥΛΑ	56
5.6.	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΩΚΡΑΚΙΟΥ	58
5.7.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ	60
5.7.1.	ΠΛΗΡΟΤΗΤΕΣ	60

5.7.2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ	61
---------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ – ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΤΟΥ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

6.1. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	63
6.1.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	64
6.2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΦΑΙΑΚΩΝ	65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

7.1. ΔΥΝΑΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	72
------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

8.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	75
8.2. ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ (Το υπάρχον προϊόν)	76
8.3. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (SUN AND BEACH HOLIDAYS)	77
8.4. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	78
8.5. ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	81
8.6. ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ- ΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ	84

	<i>Σελίδα</i>
8.7. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	87
8.7.1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	89
8.8. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	91
8.9. ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	92
8.10. Η ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	93
8.11. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	95
8.11.1. ΥΠΟΔΟΜΗ	96
8.11.2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	100
8.11.3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ	100
8.11.4. ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100
8.11.5. ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	101

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΙΜΩΝ

9.1. Η ΤΙΜΗ	104
-------------	-----

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	108
----------------------------------	------------

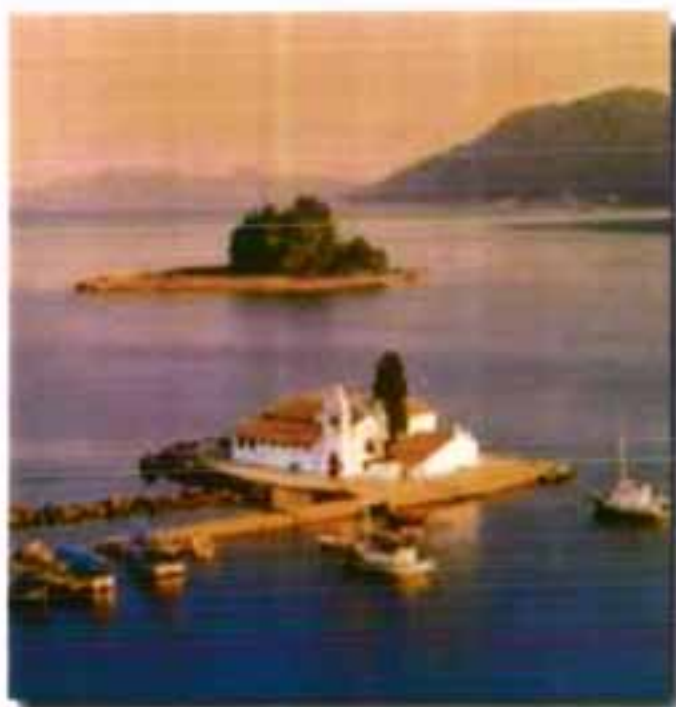
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	111
---------------------	------------

***

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Βιώματα αγάπης και γνώσης που έχουμε από το νησί της Κέρκυρας μας κάνουν να θεωρούμε ότι είναι ένα από τα διαμάντια της φύσεως αλλά και της μεσογείου. Παράλληλα όμως ανησυχίες που έχουν σχέση με το κνω wadis (που πηγαίνουμε) της Κέρκυρας μας οδήγησαν στην επιλογή της πτυχιακής αυτής για το νησί του Ιονίου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ναι μεν τα ιστορικά στοιχεία για το νησί της Κέρκυρας αναζητήθηκαν εύκολα και καταγράφηκε μια πολυκύμαντη πορεία ιστορικής εξέλιξης αλλά τα τρέχοντα στοιχεία τουριστικής ανάπτυξης και εξέλιξης παρουσίασαν αρκετές δυσκολίες διότι η αποτύπωση και η καταγραφή των τουριστικών ρευμάτων δεν είναι ακόμα στη χώρα μας αρκετά αποτυπωμένη. Π.χ ποιος κατανάλωσε τι, ποιες περιοχές προτίμησε, τι του άρεσε, πόσο ικανοποιημένος έμεινε και τελικά πόσα ξόδεψε είναι στοιχεία ανύπαρκτα. Τα οικονομικά μεγέθη που προκαλεί η τουριστική διακίνηση δεν καταγράφονται εύκολα.

Το νησί της Κέρκυρας διαθέτει υψηλού περιεχομένου θέλγητρα δηλαδή φυσικές περιοχές και αυτό πρέπει οπωσδήποτε να συνοδεύεται από ποιοτική προσφορά τόσο αγαθών όσο και υπηρεσιών. Επιλέγω το παράδειγμα της καταπληκτικής επτανησιακής κουζίνας που θα έπρεπε να προσφέρεται στην Κέρκυρα και αντί αυτής ξενόφερτα μοντέλα τα οποία αλλοιώνουν την φυσιογνωμία της. Όταν π.χ τις δεκαετίες του '60 και του '70 η Κέρκυρα υπήρξε "αυθεντική" ο τουρισμός της ήταν εκλεκτός. Αργότερα έπεσε η ποιότητα και έγινε μαζικός.

Μέσα από την πτυχιακή μας εργασία, θέλουμε να παρουσιάσουμε την σημερινή αλλά και μελλοντική Κέρκυρα με τις ανησυχίες και τους κινδύνους περιβαλλοντικής διατάραξης. Είναι γνωστό ότι στον τουρισμό το περιβάλλον αποτελεί τον παρανομαστή.

Η Κέρκυρα λοιπόν πρέπει να σπάσει αν θέλει τα φρούτα της επόμενης εικοσαετίας, τον γόρδιο δεσμό στο τουρισμό ακολουθώντας - μπαίνοντας το συντομότερο στο δρόμο της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης.

Δυσκολίες αντιμετωπίσαμε πολλές, τα δε στατιστικά στοιχεία είναι ψυχρά στοιχεία δίχως χρώμα, προσδοκίες ή ικανοποιήσεις. Έτσι λοιπόν δεν

αποτυπώνουν την πραγματικότητα. Έχει «καθίσει» την τελευταία δεκαετία ο τουρισμός στην Κέρκυρα και αυτό οφείλεται σε συγκεκριμένους παράγοντες και αίτια που πρέπει να αναλυθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1.1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

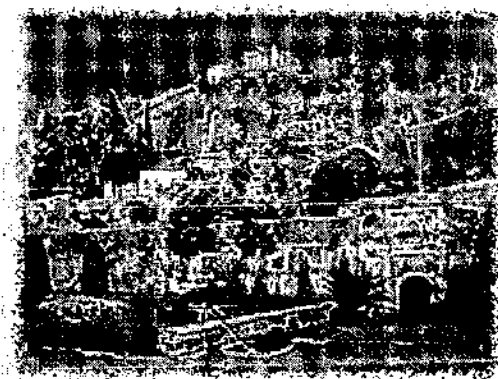

Το όνομα Κορφού ή Κορυφώ προέρχεται από το "πόλεις των κορυφών" από τις δύο ακροπόλεις που υπάρχουν στη χώρα. Επειδή το σχήμα του νησιού μοιάζει με δρεπάνι μια αρχαία της ονομασία ήταν Δρέπανον ενώ άλλα ονόματα που αναφέρονται είναι Μακρύα (πάλι από το σχήμα της), Κασσιωπία, Κεραίνα, Άρπη και Σχερία όπως αναφέρεται στον Όμηρο. Η μυθολογία λει πώς το νησί πήρε το όνομά του από τη νύμφη Κέρκυρα, που την έφερε εκεί ο Ποσειδώνας. Ο καρπός του έρωτα του θεού με τη νύμφη ήταν ο Φαίακας, πρόγονος των αρχαίων Φαιάκων, λαός που φέρεται - σύμφωνα με τον Όμηρο - να φιλοξένησε τον Οδυσσέα λίγο πριν φτάσει στην Ιθάκη.

Ο γνωστός ομηρικός ήρωας μετά από πολλές περιπέτειες φτάνει εξαντλημένος στο νησί όπου τον βρίσκει η Ναυσικά - κόρη του βασιλιά των Φαιάκων Αλκίνοου - και τον πάει στο πλούσιο ανάκτορο του πατέρα της όπου θα του προσφερθεί η δέουσα φιλοξενία και οι τιμές που αρμόζουν στους ξένους.

Οι μυθικοί αυτοί πρόγονοι των σημερινών Κερκυραίων παρουσιάζονται στα έπη του Ομήρου ως δημιουργοί ενός μεγάλου τεχνολογικά πολιτισμού με άριστα εξοπλισμένο στόλο και δημοκρατικά οργανωμένη κοινωνία ενώ εξαιρείται επίσης και η πολιτιστική τους ανάπτυξη, η παρουσία του όμως μέχρι σήμερα δεν έχει επιβεβαιωθεί από την αρχαιολογική σκαπάνη.

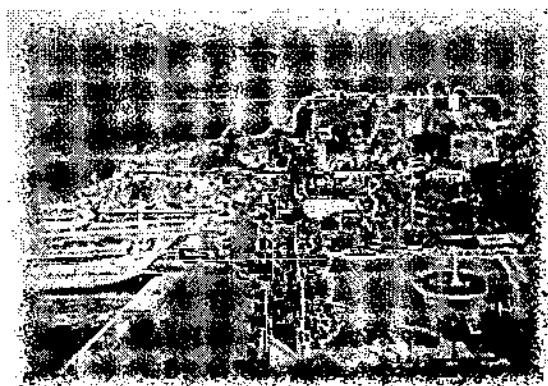
Αντίθετα, υπάρχουν ευρήματα που φανερώνουν την ύπαρξη κατοίκων από την παλαιολιθική εποχή (Άγιος Μαθαίος) και την νεολιθική περίοδο (Σιδάρι) αλλά και από την εποχή του Χαλκού (Κεφάλι, Αμφίωνες Έρμονες). Οι πρώτοι Έλληνες που έφτασαν στο νησί ήταν οι Ερετριείς από την Εύβοια (775-750 π.Χ.). Στη συνέχεια αποικίστηκε από τους Κορινθίους (734 π.Χ.) που έκτισαν την αρχαία πόλη και την ακρόπολη που υπάρχει στην σημερινή Ανάληψη. Γρήγορα η Κέρκυρα έγινε μεγάλη εμπορική δύναμη με ισχυρό στόλο, ίδρυσε δικές της αποικίες και απέκτησε την αυτονομία της από την Κόρινθο. Το πλούσιο νησί αποτέλεσε στα επόμενα χρόνια το μήλο της έριδος για τις δύο μεγάλες πόλεις-κράτη της εποχής, την Αθήνα και την Σπάρτη.

Στη συνέχεια το νησί τέθηκε υπό την προστασία των Μακεδόνων και γνώρισε χρόνια ακμής έως ότου καταληφθεί από τον τύραννο των Συρακουσών και στη συνέχεια από το βασιλιά Πύρρο της Ηπείρου. Σύντομα όμως την χάνει και αυτός για να καταλήξει τελικά στους Ρωμαίους (229 π.Χ.). Κατά την κατοχή τους η Κέρκυρα χάνει σιγά-σιγά τη δύναμή της και τα προνόμια των πολιτών της.

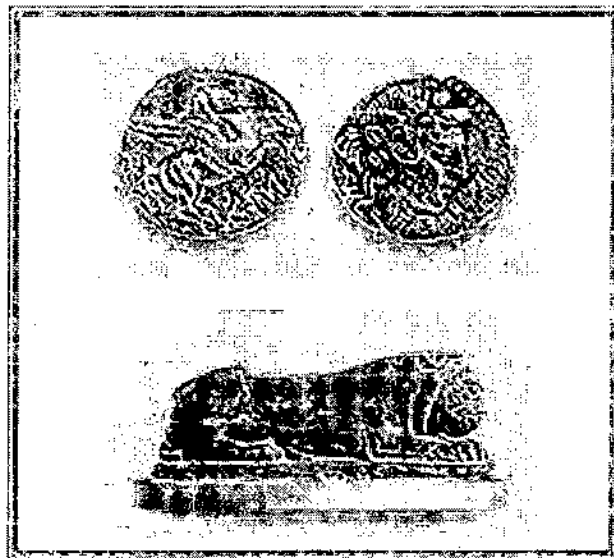
Στα Βυζαντινά χρόνια οι περιπέτειες της Κέρκυρας συνεχίζονται με αλληπάλληλους κατακτητές ενώ η άμυνά της ενισχύεται με την οχύρωση της νέας πόλης με τείχη και το παλαιό φρούριο. Πλήθη βαρβάρων έκαναν συχνές επιδρομές και λεηλατούσαν το νησί. Τον 11ο αιώνα την καταλαμβάνουν οι Νορμανδοί και λίγο αργότερα επανέρχεται στα χέρια των Βυζαντινών με σύμμαχους τους Ενετούς οι οποίοι καταφέρνουν να την ξαναπάρουν υπό την κυριαρχία τους το 1386.

Θα παραμείνει στους Ενετούς μέχρι το 1797 αφού θα καταφέρουν να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις προσπάθειες των Τούρκων να εντάξουν το νησί στην αυτοκρατορία τους καθώς και τις τοπικές εξεγέρσεις των χωρικών που εναντιώνονταν στην καταβολή των μισθωμάτων στους γαιοκτήμονες. Το 1797 η Κέρκυρα καταλαμβάνεται από τους Γάλλους που όχι μόνο δεν ήταν οι σωτήρες που με τόσες ελπίδες περίμενε ο λαός αλλά συντήρησαν την εξουσία των ευγενών επιβάλλοντας βαριά φορολογία και αποδείχθηκαν το ίδιο βάρβαροι με τους προηγούμενους κατακτητές της, λεηλατώντας φρούρια και εκκλησίες και μεταφέροντας τα πολύτιμα λάφυρα στην πατρίδα τους. Δύο χρόνια αργότερα ο ρωσοτουρκικός στόλος καταλαμβάνει το νησί και το 1800 τα Ιόνια νησιά αναγνωρίζονται σαν ενιαίο αυτόνομο ελληνικό κράτος που είναι όμως υποτελής φόρου στην Τουρκία.

Αυτό ήταν και ο πυρήνας απ' όπου ξεκίνησε η αναγέννηση του Ελληνικού Έθνους. Αυτή η βραχύχρονη αυτοτέλεια διακόπηκε το 1806 όταν οι Γάλλοι επανέρχονται στο νησί, αυτή τη φορά δημιουργώντας και όχι καταστρέφοντας. Χτίζονται νέα οχυρά, η πόλη καλλωπίζεται με πράσινο και επιβλητικά, κομψά οικοδομήματα. Δίνεται έμφαση στην γεωργία καθώς και

στην πρόοδο της παιδείας με την ίδρυση το 1808 της Ιονίου Ακαδημίας με την ανεκτίμητη προσφορά στα ελληνικά γράμματα. Μέσα στη δίνη της αγγλογαλλικής διαμάχης και μετά την πτώση του Ναπολέοντα η Κέρκυρα μαζί με τα υπόλοιπα νησιά του Ιονίου περνάει στα χέρια των Αγγλων το 1814 οι οποίοι μόνο προστάτες δεν υπήρξαν για τους ντόπιους, αφού ήταν σκληροί με τους ενάντιους στο καθεστώς και ανελέητοι με το απελευθερωτικό κίνημα των Ελλήνων το 1821 καθώς και με την ένωση των Ιονίων νήσων με το νεοσύστατο ελληνικό κράτος στη συνέχεια. Η Βρετανική κατοχή όμως είχε και θετικά στοιχεία, όπως την ανάπτυξη της οικονομίας και την κατασκευή έργων κοινής ωφέλειας, ενώ δόθηκε νέα πνοή στα ελληνικά γράμματα με την καθιέρωση της ελληνικής ως επίσημη γλώσσα και την ίδρυση το 1824 μιας νέας Ιονίου Ακαδημίας, που αποτελεί το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο από το οποίο αναδείχθηκαν μερικές από τις σημαντικότερες πνευματικές μορφές του τόπου, όπως ο Ανδρέας Κάλβος, ο Πέτρος Βραΐλας κ.ά.

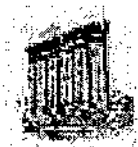

Παράλληλη άνθηση είχε και η τέχνη με την ίδρυση το 1815 της πρώτης στην Ελλάδα σχολής καλών τεχνών από τον διάσημο Παύλο Προσαλέντη, αλλά και με την ίδρυση μουσικών εταιριών, θεάτρων και λυρικών σκηνών. Το 1864 τα νησιά δόθηκαν "δωρο" στον νεοδιορισθέντα βασιλιά της Ελλάδας Γεώργιο Α΄ από τις προστάτιδες δυνάμεις. Μετά την ένωσή της με την Ελλάδα η Κέρκυρα χάνει την πνευματική της πρωτοπορία

ενώ η οικονομία γνωρίζει καινούργια άνθηση μπροστά στη μεγάλη αγορά που δημιουργείται. Ο γεωργικός τομέας εκσυγχρονίζεται και τονώνει και την βιομηχανική παραγωγή. Κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο τα συμμαχικά στρατεύματα κατέλαβαν την Κέρκυρα και την χρησιμοποίησαν ως βάση μέχρι το τέλος του πολέμου.

Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Κέρκυρα γνώρισε πρώτα την Ιταλική και στη συνέχεια την Γερμανική κατοχή που στο διάβα της έκαψε και κατέστρεψε σπίτια, ιστορικά και αρχιτεκτονικά μνημεία, ανεκτίμητους πολιτιστικούς θησαυρούς που μετατράπηκαν σε ερείπια. Το 1944 γίνεται πάλι ελληνικό έδαφος και οι κάτοικοι με επιμονή και αγάπη για το νησί κατάφεραν να το ξαναφέρουν στην περίοπτη θέση που είχε και πριν κάνοντάς το από τα πιο ξακουστά κοσμοπολίτικα θέρετρα της Μεσογείου.

1.2. 1797-1814

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Οι Γάλλοι κατέκτησαν το νησί και οι Κερκυραίοι συγκινημένοι από την Γαλλική Επανάσταση οραματίζονταν την δική τους ανεξαρτησία και το τέλος της εποχής των Ευγενών. Τότε έκαψαν το Libro d' Oro και κατέστρεψαν τα Βενετσιάνικα εμβλήματα. Η αυταρχική πολιτική των Γάλλων όμως έστρεψε το λαό εναντίον τους. Η Ρωσσία και η Τουρκία φοβούμενες την εξάπλωση της Γαλλίας, συμάχησαν και κατέλαβαν την Κέρκυρα το 1799. Ένα χρόνο μετά, στις 21 Μαρτίου του 1800, ιδρύθηκε η Επτάνησος Πολιτεία, η ένωση της Κέρκυρας με τα άλλα νησιά του Ιονίου. Το 1807 η Κέρκυρα παραδόθηκε εκ νέου στη Γαλλία, του Ναπολέοντα αυτή τη φορά, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1814. Τότε ιδρύθηκε η Ιόνιος Ακαδημία, η Βιβλιοθήκη και βελτιώθηκε η τοπική οικονομία.

1.3. 1814 - 1864 μ.Χ.

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Το 1814 η Επτάνησος Πολιτεία κυρήχθηκε ανεξάρτητη υπό την προστασία των Βρετανών. Επί των ημερών των Άγγλων ανορθώθηκε η οικονομία, κατασκευάστηκε το οδικό δίκτυο, επανιδρύθηκε η Ιόνιος Ακαδημία (1824) η οποία υπήρξε το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο και το σημαντικότερο, καθιερώθηκε ως επίσημη γλώσσα η Ελληνική. Οι Άγγλοι έμειναν στο νησί μέχρι το 1864, οπότε η Επτάνησος Πολιτεία ενώθηκε με την υπόλοιπη Ελλάδα.

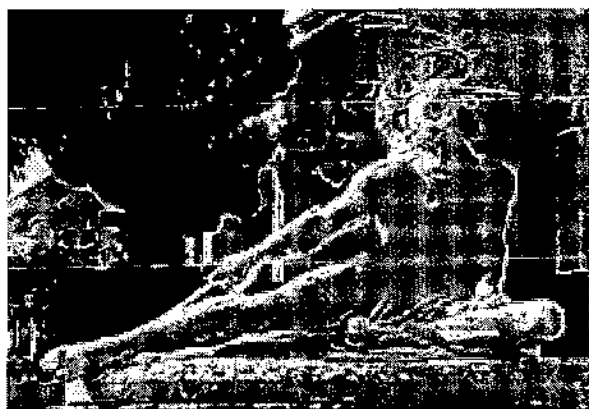
1.4. 1864 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Στις 21 Μαΐου 1864 η Κέρκυρα με τα άλλα νησιά του Ιονίου απόκτησε οριστικά την Ελληνική της υπηκοότητα. Η μακράιωνη πορεία της μέσα από απειλές και εξαρτήσεις τελείωσε εδώ. Μαζί της τελείωσε και η ακτινοβολία της Κέρκυρας - πρωτεύουσας των Ιονίων νησιών. Το νεοσύστατο, μικρό ελληνικό κράτος δεν άντεχε την ύπαρξη δύο πόλων πνευματικού και οικονομικού πλούτου. Στη κόντρα της με την Αθήνα δεν έχασε μόνο το Πανεπιστήμιο. Το 1900 η Κέρκυρα ήταν ήδη μια συνηθισμένη επαρχιακή πόλη αλλά με αναμνήσεις ένδοξου παρελθόντος. Βομβαρδίστηκε και καταλήφθηκε προσωρινά από τους Ιταλούς το 1923 με πρόσχημα την

δολοφονία σε Ελληνικό έδαφος του Ιταλού στρατηγού Τελλίνι. Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου βομβαρδίστηκε και καταλήφθηκε εκ νέου από την Ιταλία (1940), ενώ μεγάλη καταστροφή υπέστη από τους Γερμανούς το 1943, όταν κάηκε η Βιβλιοθήκη, η Ιόνιος Βουλή και το Θέατρο.

Την δύσκολη μεταπολεμική περίοδο η Κέρκυρα συντονίστηκε με την υπόλοιπη Ελλάδα. Η φτώχεια, η κρίση, η μετανάστευση διάρκεσαν ως το τέλος της δεκαετίας του 60. Ως τότε που η "τουριστική ανάπτυξη" ώθησε όλη την οικονομική και κοινωνική ζωή της Ελλάδας. Βέβαια είναι γεγονός ότι το παραθεριστικό ενδιαφέρον για το νησί εκδηλώθηκε από το τέλος του προηγούμενου αιώνα. Εκτός από τη μελαγχολική Σίσσυ που διάλεξε το 1890 το Αχίλλειο για να αποτραβηχτεί από τις ίντριγκες των Αψβούργων, υπήρξε η "Ωραία Βενετία", ένα ξενοδοχείο εφάμιλλο της Αθηναϊκής "Μεγάλης Βρετανίας" που συγκέντρωνε την αριστοκρατία. Από τις αρχές του αιώνα μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Κέρκυρα, το Κάπρι και η Μαγιόρκα αποτελούσαν τα κορυφαία Μεσογειακά θέρετρα της Ευρωπαϊκής ελίτ. Τα τελευταία 40 χρόνια ο "οργανωμένος τουρισμός" σε συνδυασμό με τη φυσική ομορφιά και την ιστορικότητα της, την έκαναν τόσο διάσημη, ώστε εκατομμύρια άνθρωποι σε κάθε γωνιά της γης να μπορούν να διηγούνται, πόσο ωραία τα πέρασαν ένα καλοκαίρι στην Κέρκυρα.

Γυρνώντας σε φρούρια, παλιά αρχοντικά, μοναστήρια αλλά και στα καφενεία και τις ταβέρνες των χωριών, φανερώνεται ένας ζωντανός πολιτισμός που διακρίνεται στη συμπεριφορά του Κερκυραίου κι ερεθίζει την ψυχή του επισκέπτη.

1.5. 1386-1797

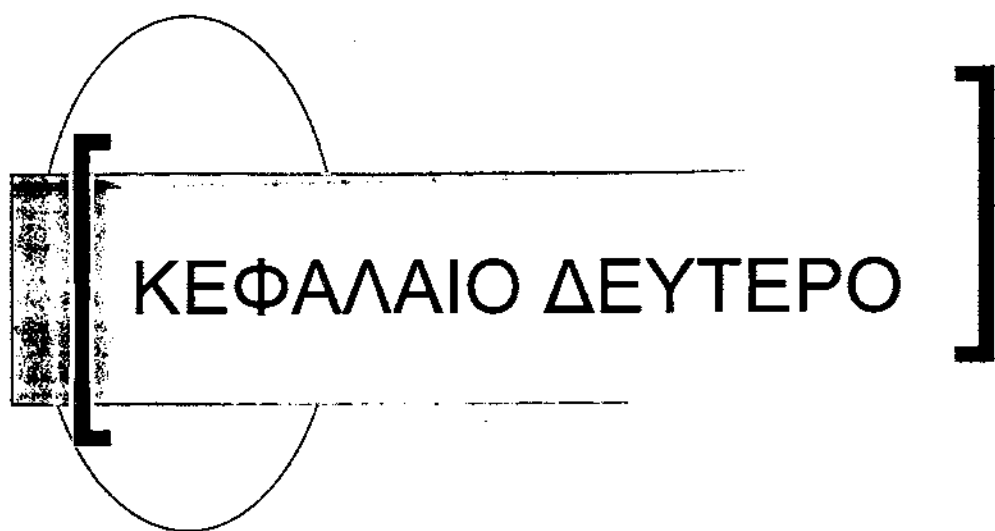
Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΩΝ

Τέσσερις αιώνες Ενετοκρατίας όρισαν το χαρακτήρα του νησιού. Ισχυροποιήθηκε το υπάρχον φεουδαρχικό σύστημα μέσω της τάξης των Ευγενών που καταγράφηκε στο Libro d' Oro, ενώ δημιουργήθηκαν και άλλα δύο κοινωνικά στρώματα: οι αστοί (civili) και ο λαός (popolari). Αναπτύχθηκε το εμπόριο, η γεωργία (με υποχρεωτική ελαιοφύτευση και καλλιέργεια), αλλά ακόμα και η πνευματική και καλλιτεχνική ζωή του τόπου. Την εποχή που η Ελλάδα ζούσε κάτω από την τουρκική κυριαρχία, η προστατευμένη Κέρκυρα μιλούσε ιταλικά και γνώριζε άνθηση γραμμάτων και τεχνών. Γι' αυτό πολλοί λόγιοι και καλλιτέχνες από την υπόλοιπη Ελλάδα ήρθαν στην Κέρκυρα τότε. Η αστική αυτή ανάπτυξη, προνόμιο μόνο των Ευγενών, καταπίεζε τον λαό της υπαίθρου, ο οποίος μην έχοντας οικονομικό και μορφωτικό όφελος άρχισε να εξεγείρεται.

Από το 1610 και μετά τέσσερις μεγάλες στάσεις και αμέτρητες μικρές πνίγηκαν στο αίμα. Έτσι όταν ο γαλλικός στόλος κατέπλευσε στην Κέρκυρα, ο λαός τον υποδέχθηκε σαν ελευθερωτή. Στη διάρκεια της Ενετοκρατίας η Κέρκυρα πολιορκήθηκε αρκετές φορές χωρίς αποτέλεσμα από Γενοβέζους και Τούρκους.

Συνέπεια των πολιορκιών ήταν να καταστραφούν χωριά και να ερημώσει η ύπαιθρος. Οι Βενετοί, δεν μπορούσαν ν' αφήσουν οικονομικά ανεκμετάλλευτο το νησί και γι' αυτό δημιούργησαν μεταναστευτικό ρεύμα από την υπόλοιπη Ελλάδα προς την Κέρκυρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ –
ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ –
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ – ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ

2.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Κέρκυρα είναι το δεύτερο σε μέγεθος νησί του Ιονίου πελάγους με έκταση περίπου 592 τ.χλμ. και πλούσια ακτογραμμή μήκους 217 χλμ. Βρίσκεται στο βόρειο άκρο του Ιονίου στην είσοδο της Αδριατικής, δύομισι μίλια από την ακτή της Αλβανίας. Το μυθικό νησί των Φαιάκων είναι ένα πραγματικό στολίδι των Επτανησίων αλλά και ένα από τα ωραιότερα νησιά της Ελλάδας συνδυάζοντας καταπράσινα βουνά και ατέλειωτες αμμουδερές παραλίες. Το ήπιο και υγρό κλίμα του νησιού έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη πυκνότατης και ποικίλης βλάστησης που του χαρίζει ένα μοναδικό χρώμα.

Οι δαντελωτές ακτές της σχηματίζουν πολυάριθμους όρμους κυριότεροι απ' τους οποίους είναι οι: Ύψος, Γαρίτσα, η λιμνοθάλασσα Χαλκισπούλου (όπου βρίσκεται και το Ποντικονήσι) του Μαντουκιού κ.α. Επίσης σχηματίζονται διάφορα ακρωτήρια όπως το Κάβο Σίδερο στην πόλη της Κέρκυρας, της Αγίας Βαρβάρας, της Κασσιόπης και της Αγίας Αικατερίνης στα βόρεια του νησιού, το Κεφάλι, του Ασπρόκαβου και της

Λευκίμμης στα νότια, ενώ προς τα δυτικά ο Άγιος Στέφανος, το Αρίλλα, το Φαλακρό και ο Αγ. Ισίδωρος.

Το νησί διασχίζουν τρεις οροσειρές με ψηλότερη εκείνη του Παντοκράτορα (914 μ.). Ανάμεσά τους σχηματίζονται εύφορες κοιλάδες όπως της Λευκίμμης και το λιβάδι του Ρόπα που διαβρέχονται από πολλούς ποταμούς που όμως ξεραίνονται το καλοκαίρι. Τριγύρω από το νησί υπάρχουν μικρά νησάκια που διακρίνονται από την ίδια απaráμιλλη ομορφιά και τις πεντακάθαρές ακρογιαλιές που συναντά κανείς και στην Κέρκυρα. Απέναντι από την πόλη της Κέρκυρας υπάρχει το Βίδο (αρχαία Πτυχία) και το Λαζαρέτο, βορειοδυτικά η Ερεικούσα, το Μαθράκι, οι Οθωνοί και νότια οι πανέμορφοι Παξοί και Αντίπαξοι.

Οι αναρίθμητες φυσικές ομορφιές, το μεσογειακό κλίμα που έχει σαν αποτέλεσμα δροσερά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες, η ιστορία του νησιού καθώς και η πλούσια πολιτιστική του παράδοση το έχουν καθιερώσει ως μια κατεξοχήν τουριστική περιοχή που γίνεται κάθε χρόνο πόλος έλξης για χιλιάδες Έλληνες και ξένους.

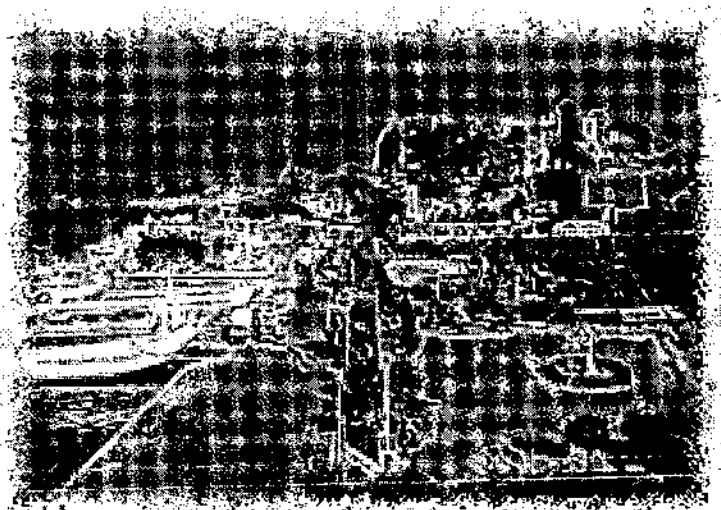
Οι Κερκυραίοι ξέρουν να προσφέρουν απλόχερα την φιλοξενία τους στους επισκέπτες του νησιού που έχουν έτσι την μοναδική ευκαιρία να απολαύσουν άνετες και ξεχωριστές διακοπές.

Ένα μωσαϊκό εθνοτήτων και φυλών παρελάσει- από τα γραφικά σοκάκια, τα παραδοσιακά "καντούνια" της πόλης της Κέρκυρας, που αναδίνουν την ατμόσφαιρα μιας άλλης εποχής... Σ' αυτό το σκηνικό βρίσκεται κανείς τον ιδανικό τόπο διακοπών, αφού μπορεί να προτιμήσει μικρά παράδεια χωριά για ήσυχες διακοπές ή πολύβουα κοσμοπολίτικα μέρη με έντονη νυχτερινή ζωή, χωριά σκαρφαλωμένα σε καταπράσινες

βουνοπλαγιές για τους λάτρεις του βουνού ή ατέλειωτες παραλίες για όλα τα γούστα για τους φανατικούς των θαλάσσιων απολαύσεων.

2.2. ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Η αρχαία πόλη ιδρύθηκε τον 8ο π.Χ. αιώνα και βρισκόταν νοτιότερα από την σημερινή, μεταξύ του κόλπου της Γαρίτσας και της λίμνης Χαλκιοπούλου. Το κέντρο τοποθετείται στη θέση που σήμερα λέγεται Παλαιόπολη και έφτανε ως το κανόνι. Η αγορά πρέπει να ήταν απέναντι από το ανάκτορο του Μον Ρεπό και στη λοφοσειρά του και στην Ανάληψη υπολογίζεται πως βρισκόταν η Ακρόπολη. Τα σπουδαιότερα μνημεία είναι τα εξής:

▲ Το Μνημείο του Μενεκράτη

Είναι ένα στρογγυλό πέτρινο κτίσμα με κωνική στέγη και μια επιγραφή που διαβάζεται από δεξιά προς τ' αριστερά (!) και αναφέρει ότι ο Μενεκράτης ήταν πρόξενος της Κέρκυρας στην Οιάνθεια, μια πόλη κοντά στο Γαλαξίδι (600 π.Χ.).

• Ο Πύργος της Νεραντζίχας

Είναι ένας πύργος πίσω από το σημερινό νεκροταφείο και αποτελεί τμήμα του αρχαίου τείχους της ύψους 6 μ. (4ος π.Χ. αι.) που διασώθηκε γιατί εκεί στεγάστηκε μια βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας.

- **Ο ναός της Αρτέμιδος**

Σώθηκαν λίγα ερείπια του ναού (6ος π.Χ. αι) που βρίσκεται κοντά στο μοναστήρι των Αγίων Θεοδώρων. Κοντά στο ιερό βρέθηκαν και άλλα αρχιτεκτονικά μέλη και συμπεραίνεται ότι πρέπει να υπήρχαν και άλλα μικρότερα κτίρια. Στο κτήμα του Μον Ρεπό βρέθηκαν δύο ακόμη αρχαίοι ναοί, ένας δωρικού ρυθμού στο Καρδάκι μάλλον αφιερωμένος στον Απόλλωνα, και ένας άλλος μεγαλύτερος από τον οποίο βρέθηκαν κομμάτια του 7ου αιώνα και φέρεται να ήταν αφιερωμένος στην Ήρα.

- **Ανάκτορο των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου**

Όπως προαναφέρθηκε η Αγγλική κυριαρχία είχε και θετικά στοιχεία όπως η ανάπτυξη της οικονομίας αλλά και των γραμμάτων και των τεχνών. Στη διάρκεια της χτίστηκε το 1819 αυτό το ξεχωριστό ανάκτορο γεωργιανού ρυθμού ως κατοικία του Υπατου Αρμοστή.

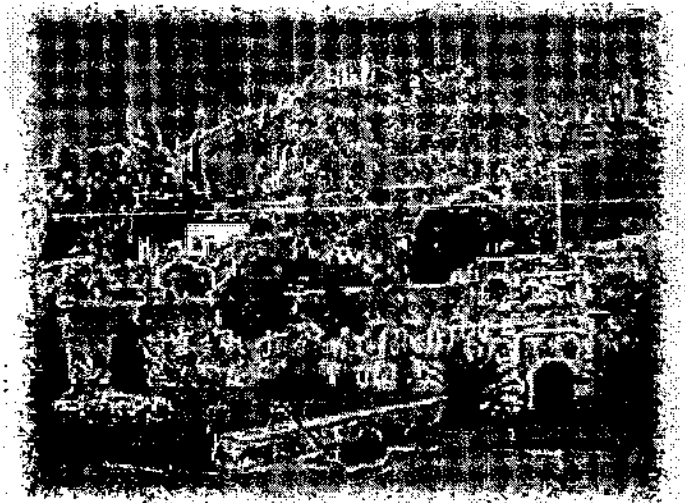
Το Ανάκτορο διακοσμείται εξωτερικά με ανάγλυφες παραστάσεις των Ιονίων Νήσων ενώ στο εσωτερικό ξεχωρίζουν η κεντρική αίθουσα με δύο σειρές κίονων ιωνικού ρυθμού και ζωγραφικές σκηνές από την Οδύσσεια, η μεγαλόπρεπη σκάλα που οδηγεί στον α΄ όροφο στολισμένο με κορινθιακούς κίονες, ενώ υπάρχουν και τρεις κύριες αίθουσες: η αίθουσα χορού, η αίθουσα του θρόνου και η αίθουσα των συμποσίων.

Το ανάκτορο χρησιμοποιήθηκε στο παρελθόν από την Ιονική Γερουσία και από το τάγμα των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου ενώ για μισό

αιώνα αποτελούσε τη θερινή κατοικία της ελληνικής βασιλικής οικογένειας. Αφότου ανακαινίστηκε λειτουργεί ως μουσείο και στεγάζει και την Εφορία Κλασικών Αρχαιοτήτων ενώ φιλοξένησε και τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σύνοδο κορυφής του 1994.

- **Το Παλαιό Φρούριο**

Κατά την πολυτάραχη ιστορία της η Κέρκυρα χρειάστηκε να οχυρωθεί εναντίον των επίδοξων κατακτητών της. Στις αρχές του 8ου αι. οι Βυζαντινοί έκαναν τα πρώτα τείχη και την πρώτη τάφρο - την "Κόντρα Φόσα" που χωρίζει το φρούριο από την πόλη ενώ κατά τον 16ο αι. οι Βενετοί υπό τη σκιά της Τουρκικής απειλής επέκτειναν τους προμαχώνες και την τάφρο και δημιουργήθηκε και μια δεύτερη και τρίτη γραμμή άμυνας. Οι γυμνοί βράχοι γύρω από τα υψώματα έκαναν σχεδόν απροσπέλαστο το φρούριο που αποτελεί ένα αριστούργημα αρχιτεκτονικής τέχνης ενώ παράλληλα προσφέρει στον επισκέπτη εξαιρετική θέα της πόλης, του θαλάσσιου περάσματος ως την απέναντι στεριά και των κορυφών της Ηπείρου. Μέσα στο φρούριο αξίζει κανείς να δει το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου που κατασκευάστηκε από τους Βρετανούς το 1840.

- **Το Νέο Φρούριο**

Πάνω απ' το παλιό λιμάνι υψώνεται το νέο φρούριο που χτίστηκε το 1570 σε μια επανοχύρωση της πόλης από τους Ενετούς. Χαρακτηριστικό είναι ότι για τη δημιουργία του χρειάστηκε να κατεδαφιστούν 2.000 σπίτια

και εκκλησίες καθώς και η Porta Reale μια από τις ομορφότερες πύλες της πόλης. Μεγάλο μέρος του καταστράφηκε ύστερα από διαταγή των Μεγάλων Δυνάμεων και κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Σήμερα χρησιμοποιείται και από το Πολεμικό Ναυτικό.

- **Ο Άγιος Σπυρίδωνας**

Είναι το πιο γνωστό θρησκευτικό μνημείο της πόλης με εμφανείς τις επιδράσεις της Ιταλικής τέχνης που συναντάται σε όλα τα νησιά του Ιονίου. Είναι αφιερωμένο στον προστάτη της Κέρκυρας τον Άγιο Σπυρίδωνα, που σύμφωνα με την παράδοση έσωσε στο παρελθόν τους κατοίκους από επιδημίες και δύο φορές εμφανίστηκε σαν μοναχός στο πλευρό τους εναντίον των Τούρκων, το 1673 και το 1716 και έπεσε κι ο ίδιος στη μάχη. Εντυπωσιακή είναι η οροφή του ναού που απεικονίζει σκηνές από τη ζωή του αγίου, τους Ευαγγελιστές και χωρίζεται σε 17 τμήματα. Το λείψανο του Αγίου αποτελεί ιερό κειμήλιο του ναού και φυλάσσεται σε ασημένια λάρνακα του 19ου αι.

- **Το Δημαρχείο**

Το κτίριο που χτιζόταν επί 30 χρόνια από το 1663 ήταν η στοά των ευγενών "loggia nobili" ενώ αργότερα έγινε θέατρο που ονομάστηκε San Giacomo. Εδώ παίζονταν και όπερες και μάλιστα διευθυντής της όπερας υπήρξε και ο Μάντζαρος. Το κτίριο έγινε Δημαρχείο στις αρχές του 20ου αιώνα και είναι το μόνο κτίριο στην πόλη με λαξευτή τοιχοποιία.

- **Αχίλλειο**

Μόλις 10 περίπου χιλιόμετρα από την πόλη συναντάμε το πανέμορφο ανάκτορο της Αυτοκράτειρας της Αυστρίας Ελισάβετ, το Αχίλλειο. Η κοσμαγάπητη βασίλισσα - που η ζωή της έγινε ταινία - ξεχώρισε την Κέρκυρα σε μια περιοδεία της στα νησιά της Μεσογείου όπου προσπαθούσε να ξεπεράσει τα προσωπικά της προβλήματα.

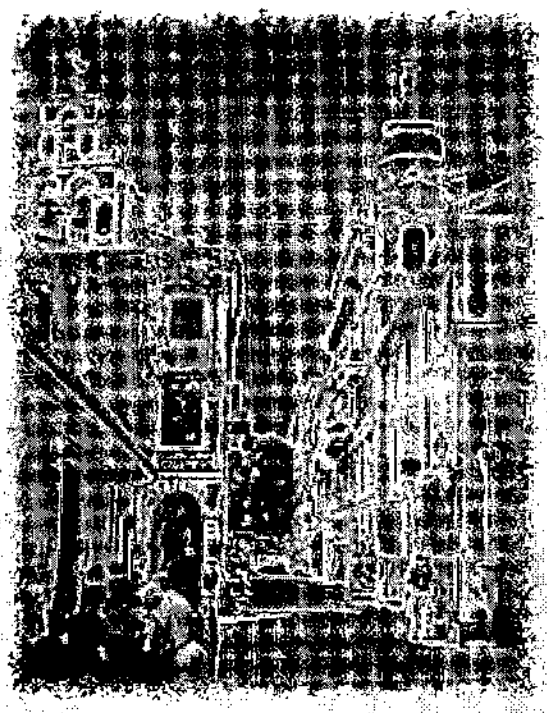

Μετά από τις τραγικές απώλειες που είχε στην οικογένειά της αποφάσισε να αγοράσει το χώρο όπου βρίσκεται το ανάκτορο και να εγκατασταθεί στην Ελλάδα που τόσο την είχε γοητεύσει με τη φυσική ομορφιά της, αλλά και την ελληνική ιστορία και μυθολογία. Η αγάπη για την μυθολογία φαίνεται εξάλλου και από το όνομα που έδωσε στο επιβλητικό κτίριο νεοκλασικού ρυθμού που κτίστηκε το 1890 - 1891 από τον Ιταλό αρχιτέκτονα Ραφαήλο Καρίτο. Την διακόσμηση του ανακτόρου είχε αναλάβει η ίδια τόσο στο εσωτερικό όσο και στους εξαιρετικούς κλιμακωτούς κήπους που στολίστηκαν με όμορφα αγάλματα της επιλογής της. Η Ελισάβετ δυστυχώς δεν πρόλαβε να χαρεί αρκετά την ονειρεμένη έπαυλη μιας και το 1898 έπεσε θύμα ενός αναρχικού Ιταλού που ήθελε να πάρει εκδίκηση για την καταπίεση της Βόρειας Ιταλίας από την αυτοκρατορία της.

Η είσοδος του ανακτόρου είναι διακοσμημένη με πολλά αγάλματα, περιστύλιο και πολλούς εξώστες. Στον εξώστη του πρώτου ορόφου υπάρχουν δύο αντικριστοί κένταυροι και στον εξώστη του δεύτερου ορόφου τέσσερα χάλκινα αγάλματα που παριστάνουν μούσες που κρατούν στα χέρια τους ψηλά τέσσερις φλόγες, που περιέχουν φωτιστικά. Σ' αυτό τον όροφο υπάρχει ακόμα ένας ορειχάλκινος πτερωτός Ερμής. Στο εσωτερικό συναντάει κανείς δεξιά μια αίθουσα που λειτουργεί ως παρεκκλήσι με πολλές εικόνες, αριστερά υπάρχει η αίθουσα φαγητού και καπνιστήριο. Στο κέντρο βρίσκεται η μεγάλη αίθουσα υποδοχής όπου υπάρχουν έργα ονομαστών καλλιτεχνών, όπως οι τέσσερις εποχές του Ιταλού ζωγράφου Γκαλόπι, και ο θρίαμβος του Αχιλλέα του Αυστριακού Φραντς Ματ.

Στον πρώτο όροφο βρίσκονται τα διαμερίσματα της Ελισάβετ και στον δεύτερο τα διαμερίσματα του Φραγκίσκου Ιωσήφ και της αρχιδούκισσας Μαρίας Βαλερίας. Στον εξώστη αυτού του ορόφου υπάρχει

ιωνικό περιστύλιο που στολίζεται από κεφαλές φιλοσόφων και αγάλματα των 9 μουσών.

Περίφημα αγάλματα στολίζουν και τους κήπους του ανακτόρου, όπως του θνήσκοντα Αχιλλέα, του Σάτυρου με τον Διόνυσο στους ώμους, του Λόρδου Βύρωνα, ένα εντυπωσιακό άγαλμα του Αχιλλέα ύψους 11,5 μέτρων και πολλά άλλα. Σήμερα το ανάκτορο λειτουργεί ως μουσείο ενώ μέχρι πρόσφατα το βράδυ λειτουργούσε και ως Καζίνο.

2.3. ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

Σε μια πόλη όπως η Κέρκυρα, με τόσο πλούσια ιστορία και πολιτιστική κληρονομιά, δεν μπορεί παρά να υπάρχουν μουσεία που να διατηρούν ζωντανές τις μνήμες και τις παραδόσεις.

- **Αρχαιολογικό μουσείο**

Βρίσκεται κοντά στην παραλιακή λεωφόρο της Γαρίτσας και περιέχει κυρίως γλυπτά από το δωρικό ναό της Άρτεμης (590 - 580 π.Χ.) στην Αρχαία Κέρκυρα που τοποθετείται από τους ιστορικούς στην περιοχή του Κανονιού. Ένα από τα πιο εντυπωσιακά του εκθέματα είναι το γιγάντιο σε

διαστάσεις λίθινο αέτωμα από το ναό (πλάτος 17 μ. και ύψος πάνω από 3 μ.) με κεντρικό του θέμα την τερατόμορφη Γοργώ.

Άλλα εκθέματα είναι κομμάτια από αγγεία της νεολιθικής εποχής, αγγεία και εργαλεία της εποχής του χαλκού, Κορινθιακά αγγεία και κερκυραϊκά αντίγραφα από τους τάφους της Γαρίτσας, νομίσματα, κομμάτια από τη στέγη του ναού της Ρόδας, ελάσματα από μολύβι, χάλκινα αγαλματίδια της κλασικής αρχαίας τέχνης, ένας αττικός μελανόμορφος λουτήρας, φιλοτεχνημένα ακροκέραμα από το ναό της Ήρας, πήλινα αγαλματάκια από το ιερό της Άρτεμης στο Κανόνι κ.ά.

- **Μουσείο Ασιατικής τέχνης**

Στεγάζεται στο ανάκτορο των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου - ένα τεράστιο νεοκλασικό κτίριο στο βόρειο τμήμα της Σπανιάδας - και είναι το μοναδικό στο είδος του στην Ελλάδα. Φιλοξενεί τις συλλογές του Κερκυραίου διπλωμάτη Γρηγορίου Μάνου (10.000 αντικείμενα), του τέως πρέσβη Ν. Χατζηβασιλείου (200 αντικείμενα) και τις μικρότερες συλλογές των διπλωματών Ν. Σινιόγλου και Π. Αλμανάχου. Ανάμεσα στα εκθέματά του είναι: μπρούντζινα αγγεία της εποχής της εισόδου της Κίνας στα ιστορικά χρόνια, πήλινα αγγεία της Κίνας της εποχής Τσέου, αγαλματάκια από την εποχή της δυναστείας του Χαν, πήλινα ταφικά αγαλματάκια από την εποχή της δυναστείας Τανγκ, ένα μπρούντζινο άγαλμα του Βούδα από την εποχή της δυναστείας Σούνγκ, μικρά αγάλματα, αγγεία και βάζα από την χρυσή εποχή της δυναστείας των Μινγκ, διάφορα μικροτεχνήματα από ημιπολύτιμες πέτρες, όπλα και τμήματα από πανοπλίες σαμουράι, μάσκες του θεάτρου Νο, ινδικά ξυλόγλυπτα με ερωτικές παραστάσεις κ.α.

Βυζαντινό Μουσείο

Στεγάζεται στην εκκλησία της Παναγίας της Αντιβουινιώτισσας στην περιοχή Καμπιέλο, στα Μουράγια και περιλαμβάνει παλαιοχριστιανικά αρχιτεκτονικά γλυπτά, τμήματα από ψηφιδωτά δάπεδα, βυζαντινές τοιχογραφίες, εικόνες του 16ου έως το 18ο αιώνα από διάφορες εκκλησίες του νησιού.

- **Μουσείο Χαρτονομισμάτων**

Το μοναδικό αυτό μουσείο στεγάζεται στο κτίριο της Ιονικής Τράπεζας και μαζί με τα εκθέματα παρουσιάζει την ιστορία τους καθώς και τη μέθοδο παραγωγής τους.

- **Μουσείο Σολωμού**

Πρόκειται για το σπίτι του μεγάλου εθνικού μας ποιητή, το χώρο όπου έζησε και εμπνεύστηκε τα έργα του και παρουσιάζει έπιπλα, προσωπικά του αντικείμενα και φωτογραφικό και ιστορικό υλικό από τη ζωή του.

- **Δημοτική Πινακοθήκη**

Περιέχει μερικά από τα σπουδαιότερα έργα επτανήσιων ζωγράφων του 19ου αιώνα καθώς και έργα χαρακτηριστικής και γλυπτικής. Στεγάζεται και αυτό στο ανάκτορο των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου.

- **Αναγνωστική Εταιρεία**

Ιδρύθηκε το 1836 (επί Αγγλοκρατίας) και στεγάζεται σε ένα κτίριο του 19ου αιώνα. Είναι το αρχαιότερο πνευματικό ίδρυμα της νεότερης Ελλάδας με μέλη του επιφανείς εκπροσώπους του πνεύματος και της τέχνης όπως ο Σολωμός, ο Κάλβος, ο Μάντζαρος, ο Θεοτόκης, ο Μαρκοράς, ο Λορέντζο Μαβίλης, κ.ά. Διαθέτει 10.000 τόμους της επτανησιακής βιβλιογραφίας

καθώς και πλούσια γενική βιβλιοθήκη. Ακόμη παρουσιάζει συλλογές έργων ζωγραφικής και χαρακτικής, παλιούς χάρτες, φωτογραφίες, έντυπα και εφημερίδες.

Έχει πλούσια δραστηριότητα σε εκθέσεις έργων τέχνης, αλλά και σε επιστημονικό επίπεδο διατηρεί συνεργασία με ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια. Οργανώνει στους χώρους της συνέδρια, διαλέξεις και σεμινάρια καθώς και μουσικές εκδηλώσεις.

2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Οι Κερκυραίοι διατηρούν ζωντανές τις παραδόσεις τους που έχουν διασωθεί μέσα στους αιώνες παρά τις αλλεπάλληλες κατοχές από ξένους κατακτητές. Μπόρεσαν να αφομοιώσουν τα ξένα στοιχεία στον πολιτισμό τους και να τα συνδυάσουν με το ελληνικό στοιχείο με αποτέλεσμα αυτό το υπέροχο χαρμάνι που ξαφνιάζει τον επισκέπτη της υπόλοιπης ηπειρωτικής Ελλάδας.

Η ιδιαίτερη τραγουδιστή προφορά, το αστείρευτο κέφι για γιορτή και χορό, η αισιοδοξία, η ζεστή και αληθινή ανθρωπιά που αντιπροσωπεύει τις ελληνικές αξίες, η πλούσια επιχειρηματική δραστηριότητα με σεβασμό της

πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος, η βαθιά θρησκευτική πίστη που είναι φανερή από τις πολυάριθμες εκκλησίες και μοναστήρια που υπάρχουν παντού στο νησί, η απλότητα, η χάρη και η αρμονία είναι όλα στοιχεία που συνθέτουν τη φυσιογνωμία των ντόπιων που είχαν την τύχη να μην γνωρίσουν την Τουρκική κατοχή που στέρησε από την υπόλοιπη Ελλάδα την ευκαιρία να αναπτυχθεί για τέσσερις ολόκληρους αιώνες.

Σήμερα, για έξι μήνες το χρόνο η Κέρκυρα ζει στους έντονους ρυθμούς της τουριστικής αιχμής. Το πολύχρωμο πλήθος - που ξεπερνάει τον ντόπιο πληθυσμό - κατακλύζει τα ξενοδοχεία, τα μαγαζιά, τα εστιατόρια, τα μπαρ, τις ντισκοτέκ, το καζίνο αναζητώντας ξενοιασιά και διασκέδαση μέρα και νύχτα. Οι Κερκυραίοι μετατρέπονται από ήσυχοι αγρότες σε δραστήριους κοσμοπολίτες.

Η κίνηση αρχίζει ήδη από το Πάσχα που γιορτάζεται με μεγάλη λαμπρότητα και εκφράζει το βαθύτατο θρησκευτικό αίσθημα των κατοίκων. Θεαματικές είναι οι λιτανείες που γίνονται προς τιμήν του πολιούχου του νησιού, Αγίου Σπυριδώνα, που συνοδεύονται από φιλαρμονική ορχήστρα από όλο το νησί. Γίνονται τέσσερις φορές το χρόνο: Την Κυριακή των Βαΐων, το Μεγάλο Σάββατο, στις 11 Αυγούστου σε ανάμνηση της εμφάνισης του αγίου ως μοναχού στο πλευρό των κατοίκων ενάντια στους Τούρκους κρατώντας στο ένα του χέρι ένα σταυρό και στο άλλο ένα αναμμένο κερί, την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου σε ανάμνηση της επέμβασης του αγίου για να σώσει τους κατοίκους από επιδημία χολέρας. Αυτή η λατρεία προς τον άγιο δείχνει πως οι κάτοικοι πραγματικά πιστεύουν ότι βρίσκονται υπό την προστασία του - είναι ο δικός τους άγιος!

Τον Αύγουστο η γιορτή που διοργανώνεται μετά την δοξολογία στο ναό του Αγ. Σπυριδώνα είναι ιδιαίτερα λαμπρή. Γίνεται μια αναπαράσταση του επεισοδίου της εξέγερσης, στη συνέχεια γίνεται η περίφημη βαρκαρόλα, παρέλαση από βάρκες απ' όπου λαϊκοί βάρδοι τραγουδούν με κιθάρες παραδοσιακά τραγούδια και πλωτές ολοστόλιστες εξέδρες με διάφορες παραστάσεις εμπνευσμένες από τη φαντασία και από τις παραδόσεις του νησιού και ντόπιους χορευτές που χορεύουν εν πλω υπό τους ήχους των τραγουδιών. Οι γλυκές μελωδίες και το όμορφο θέαμα συγκεντρώνουν

πλήθος κόσμου κατά μήκος του λιμανιού. Το τέλος της παρέλασης ακολουθούν φαντασμαγορικά πυροτεχνήματα που φωτίζουν με χιλιάδες χρώματα τον Αυγουστιάτικο Κερκυραϊκό ουρανό.

Αφορμή για γιορτή δίνουν και οι αγροτικές εργασίες όπως ο θερισμός, ο τρύγος ή και καθημερινές ασχολίες όπως το ψάρεμα. Την πρωτοχρονιά σύμφωνα με ένα τοπικό έθιμο προσφέρονται στους ξένους βλαστάρια βασιλικού σε ένδειξη φιλίας και φιλοξενίας.

Το Πάσχα, το Μεγάλο Σάββατο, οι Κερκυραίοι πετούν απ' τα μπαλκόνια τους κανάτια, έθιμο που συμβολίζει τη χαρά που ένιωσαν η Παναγία και η Μαρία η Μαγδαληνή στη θέα του ανοιχτού τάφου του Χριστού που αναστήθηκε.

Το βράδυ της Ανάστασης κόσμος απ' όλο το νησί συγκεντρώνεται στην πλατεία της Σπιανάδας όπου ο Μητροπολίτης και οι επίσημοι ανεβαίνουν σε μια εξέδρα και ψάλλουν το "Χριστός Ανέστη" που χαιρετίζεται με αμέτρητα πυροτεχνήματα στον ουρανό και καμπανοκρουσίες ενώ η πλατεία φωτίζεται από τις χιλιάδες λαμπάδες των πιστών.

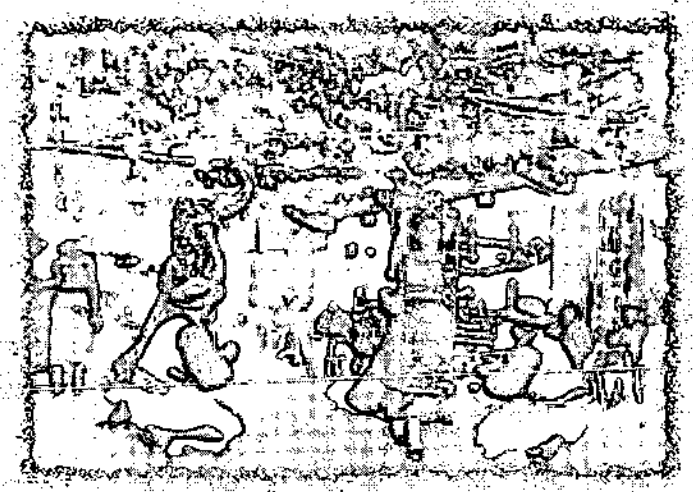
Στη συνέχεια ο κόσμος δεν φεύγει γιατί ακολουθεί γιορτή με χορό και τραγούδι. Σε άλλες εκκλησίες η ανάσταση γιορτάζεται το πρωί της Κυριακής του Πάσχα.

Ακόμη, οργανώνονται και πολλά πανηγύρια προς τιμή διαφόρων αγίων όπως την Παρασκευή της Διακαινησίμου (Ζωοδόχου Πηγής) στην Παλαιοκαστρίτσα, την Ανάληψη, στην περιοχή Ανάληψη και τους Αργυράδες, στις 8 Μαΐου και στις 15 Αυγούστου (Κοίμηση της Θεοτόκου) στην Κασσιόπη, στις 8 Ιουλίου (Αγίου Προκοπίου) στον Κάβο Λευκίμμης και στον Άγιο Προκόπιο, στις 20 Ιουλίου (Προφήτη Ηλία) στους Μαγουλάδες,

στις 6 Αυγούστου (Μεταμόρφωση του Σωτήρα) στο Ποντικονήσι και τον Άγιο Ματθαίο και εξαήμερο Προσκύνημα στην κορυφή του Παντοκράτορα, στις 23 Αυγούστου (Παναγίας της Οδηγήτριας) στο Γαστούρι, τον Πέλεκα και τους Άγιους Δέκα και τέλος, στις 8 Σεπτεμβρίου στο χωριό Άφρα. Εκεί ζωντανεύει η μουσική παράδοση των κατοίκων με κυρίαρχα όργανα την κιθάρα και το βιολί που συνοδεύουν στίχους στην επτανησιακή διάλεκτο και πολλές φορές ατόφιες ιταλικές λέξεις.

Η μουσική και το θέατρο βρίσκουν εύφορο έδαφος να αναπτυχθούν στη Βενετοκρατούμενη Κέρκυρα και στις αρχές του 17ου αιώνα δημιουργείται το θέατρο του Σαν Τζάκομο που σηματοδοτεί την αρχή μιας εποχής πλούσιας καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ιδιαίτερα θεατρόφιλοι οι Κερκυραίοι οργάνωναν παραστάσεις σε σπίτια και πλατείες ακόμα και στη διάρκεια της πολιορκίας της πόλης από το ρωσοτουρκικό στόλο! Σήμερα παραστάσεις δίνονται στο Δημοτικό Θέατρο καθώς και στα δύο φρούρια από διάφορους πολιτιστικούς φορείς και καλλιτέχνες.

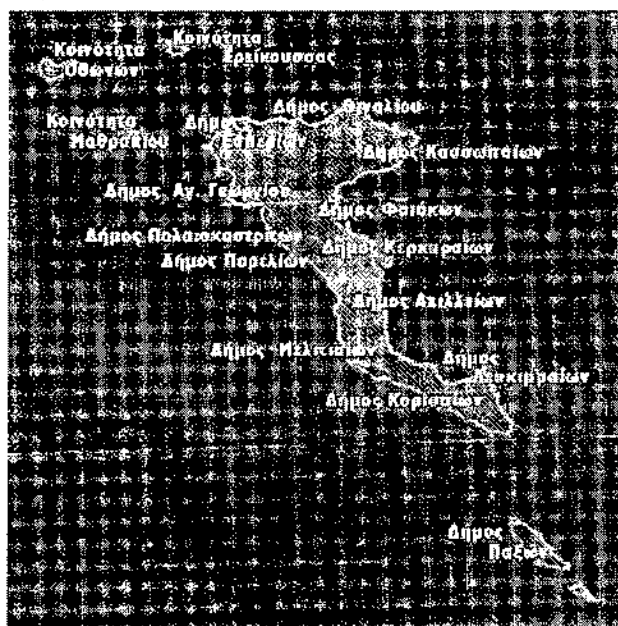
Το ιταλικό λυρικό θέατρο έβαλε τη σφραγίδα του στη μουσική παιδεία και παράδοση ενώ το έδαφος ήταν γόνιμο και για την ανάπτυξη της λογοτεχνίας με κύριο αντιπρόσωπο τον ποιητή Διονύσιο Σολωμό. Εδώ δημιουργήθηκε και η πρώτη φιλαρμονική της Ελλάδας το 1840 από το Νίκο Μάντζαρο, συνθέτη που μελοποίησε τον "Ύμνο εις την Ελευθερίαν" του Σολωμού.

Σ' όλες τις εκδηλώσεις που συνοδεύονται από χορό μπορεί κανείς να θαυμάσει ζευγάρια σε εντυπωσιακές χορευτικές φιγούρες που με τα ζωηρά βήματα, τα χαριτωμένα τσακίσματα και το χαρούμενο ρυθμό μεταφέρουν

ένα αίσθημα αισιοδοξίας στο θεατή. Η τοπική ενδυμασία των γυναικών χαρακτηρίζεται από ζωντανά έντονα χρώματα, κεντημένες ποδιές, πλούσια κοσμήματα, πολύχρωμα μαντήλια στη μέση και τα περίφημα μαντήλια του κεφαλιού που είναι στολισμένα με μεγάλα όμορφα λουλούδια.

2.5. ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ

Η παλιά πόλη απλώνεται ανάμεσα στο παλιό και νέο φρούριο, κλεισμένη μέσα σε τείχη. Τα περισσότερα σπίτια είναι παλιά πέτρινα πολυώροφα οικοδομήματα που επέζησαν από τους βομβαρδισμούς του πολέμου και μένουν αγέρωχα να μαρτυρούν την ιστορία της πόλης. Λίγες καινούριες πολυκατοικίες έχουν πάρει τη θέση αυτών που ερήμωσαν στον πόλεμο.

Στο Καμπιέλο, την παλαιότερη συνοικία της παλιάς πόλης τα σπίτια είναι κοντά το ένα στο άλλο, και ενώ μοιάζουν έρημα κατοικούνται ακόμα, και οι γραφικές μπουγάδες απλώνονται σε ψηλά σκοινιά από το μπαλκόνι του ενός σπιτιού στο μπαλκόνι του απέναντι σπιτιού, ενώ νοικοκυρές στήνουν ακόμα την κουβέντα ή ρίχνουν το καλάθι με το σκοινί για να αγοράσουν κάτι απ' το δρόμο.

Ο χρόνος μοιάζει να σταμάτησε σ' αυτή την πλευρά της πόλης που είναι τόσο εύκολο να χαθεί κανείς και που τα παιδιά παίζουν αμέριμνα στα πλακόστρωτα καντούνια και τις μικρές πλατείες.

Μια βόλτα στη μεγάλη πλατεία της πόλης, τη Σπιανάδα, δείχνει πως η πόλη σφύζει από ζωή.

Μικροί και μεγάλοι περιδιαβαίνουν στα σοκάκια για να συναντήσουν γνωστούς και φίλους και να πιουν ένα καφέ μαζί τους στο φημισμένο Λιστόν, μια τοξωτή στοά γαλλικού τύπου με καφενεία και εστιατόρια, όπου η κίνηση δεν σταματάει όλο το χρόνο.

Στις στοές καταφεύγουν οι περαστικοί για λίγη δροσιά το καλοκαίρι. Οι δρόμοι με την μεγαλύτερη εμπορική κίνηση είναι οι Νικηφόρου Θεοτόκη, Συγανείου, Βουλγάρεως, Μιχαήλ Θεοτόκη, Φιλαρμονικής και το πλατύ καντούνι, η σημερινή οδός Μουστοξύδη.

Εκεί μπορεί κανείς να βρει είδη λαϊκής τέχνης, ρούχα, κοσμήματα και υπέροχα αναμνηστικά. Στην πλατεία υπάρχει ακόμα ένα όμορφο πάρκο και μια εξέδρα για ορχήστρα και η αρχιτεκτονική των σπιτιών αποτελεί ένα παζλ που φτιάχνεται από κομμάτια διαφορετικής εθνικής προέλευσης, αλλά τελικά δένει σ' ένα ταιριαστό σύνολο. Κομψά κτίρια με τοξωτά παράθυρα, σκαλιστά μπαλκόνια και περίτεχνα στολίδια αποπνέουν τον αέρα τεσσάρων αιώνων βενετοκρατίας. Στο νότιο άκρο της Σπιανάδας βρίσκουμε τα ερείπια της πάλαι ποτέ Ιονίου Ακαδημίας που μένει να θυμίζει την εποχή που η Κέρκυρα ήταν σημαντικό πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο.

Η νέα πόλη ξεκινά απ' την πλατεία Σαρόκκο, μια όμορφη δενδροφυτεμένη πλατεία που προσφέρεται για περίπατο. Λίγο πιο κάτω συναντάμε τον Οβελίσκο, μνημείο που κατασκευάστηκε προς τιμήν του Υπατου Αρμοστή των Ιονίων Νήσων την περίοδο 1835-40 Sir Howard Douglas.

Κατά μήκος του παραλιακού δρόμου στην περιοχή Μουράγια, μπορεί κανείς να θαυμάσει την πύλη του Αγίου Γεωργίου, το κτίριο της Νομαρχίας

που υπήρξε και το σπίτι που γεννήθηκε ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας, Ιωάννης Καποδίστριας. Πρόκειται για ένα εξαιρετικό δείγμα αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα. Ακόμα υπάρχει η πύλη του Αγίου Νικολάου και περνώντας το Μητροπολιτικό Μέγαρο βλέπουμε το Παλιό Λιμάνι που σήμερα φιλοξενεί σκάφη αναψυχής, ενώ τα φέρι μπότ φεύγουν από το Νέο Λιμάνι που βρίσκεται δυτικότερα. Ακόμη στην πόλη μπορεί κανείς να βρει πολλά μαγαζιά για νυχτερινή διασκέδαση, εστιατόρια και ταβέρνες με ντόπια και διεθνή κουζίνα, ενώ υπάρχουν κέντρα όπου μπορεί να απολαύσει ταυτόχρονα με το γεύμα του γλυκές επτανησιακές καντάδες.

Βγαίνοντας από την πόλη σε μια περιήγηση του νησιού βρίσκουμε πολλά πανέμορφα χωριά και πόλεις με φανταστικές παραλίες.

Στο προάστιο της Γαρίτσας βρίσκουμε οργανωμένη πλαζ καθώς και ταβέρνες.

Στο Κανόνι μπορεί κανείς να απολαύσει τη μοναδική θέα που απλώνεται μπροστά του: καταπράσινες ακτές, το νησάκι με την εκκλησία της Παναγίας των Βλαχερνών που ενώνεται με το Κανόνι με μια στενή λωρίδα στεριάς και το ξακουστό Ποντικονήσι που έχει πάνω του μια εκκλησία του Παντοκράτορα κτισμένη τον 11^ο ή 12^ο αιώνα.

Το Πέραμα λίγο έξω από την πόλη είναι πλούσιο σε πράσινο που φτάνει ως τις όμορφες παραλίες του. Από εδώ υπάρχει πέρασμα που φτάνει στο Κανόνι. Η Γέφυρα του Κάιζερ που οδηγούσε στο Αχίλλειο είναι πια γκρεμισμένη.

Οι Μπενιτσές είναι ένα παράδεισο χωριό με πλούσια βλάστηση και μεγάλη τουριστική κίνηση με πλαζ, μαγαζιά, μπαρ, ντισκοτέκ, εστιατόρια ξενοδοχεία και γενικά ότι θα μπορούσε να ζητήσει κανείς στις διακοπές του. Εδώ μπορεί να δει κανείς τα ερείπια ρωμαϊκών λουτρών με ψηφιδωτό δάπεδο ενώ εδώ υπάρχουν και οι πηγές του υδραγωγείου της Κέρκυρας.

Στις εκβολές του ποταμού Μεσογγή υπάρχουν τα χωριά Μωραϊτικά και Μεσογγή. Εδώ υπάρχει ένας αρχαίος ναός του 3ου π.Χ. αιώνα, καθώς και άλλα ερείπια ρωμαϊκής κατασκευής. Η πανέμορφη αυτή περιοχή έχει μεγάλη τουριστική κίνηση το καλοκαίρι.

Λίγο νοτιότερα συναντάμε την παραλία του Αγίου Γεωργίου που απλώνεται σε μήκος πάνω από τρία χιλιόμετρα μέχρι τη Λιμνοθάλασσα των Κορυσσίων. Η γραφική Λευκίμμη, η μεγαλύτερη πόλη της νότιας Κέρκυρας, είναι γνωστή από τα αρχαία χρόνια. Γύρω από αυτήν υπάρχουν ατέλειωτες όμορφες αμμουδιές για μπάνιο, ξενοδοχεία και ταβέρνες. Μέρος της πόλης διασχίζει ο ομώνυμος ποταμός για βάρκες και καϊκια. Ο Κάβος είναι ένα μικρό χωριό που έγινε πόλος έλξης για τους τουρίστες χάρη στην μεγάλη όμορφη αμμουδιά και στο καταπράσινο τοπίο.

Ο Αη Γόρδης είναι μια ειδυλλιακή τοποθεσία δίπλα σ' ένα κατάφυτο βουνό, με οργανωμένες τουριστικές εγκαταστάσεις, πλαζ με ψιλή άμμο, πεντακάθαρη θάλασσα και μικρά εστιατόρια ένα βήμα απ' την παραλία.

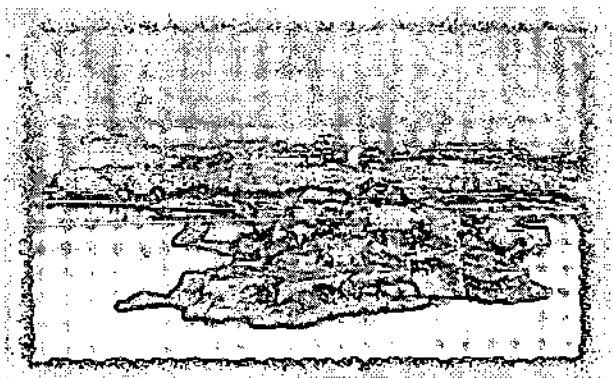
Στα δυτικά παράλια ξεχωρίζει η ξακουστή Παλαιοκαστρίτσα, όπου σχηματίζονται πέντε φυσικοί όρμοι ανάμεσα από απότομα βράχια και φιδογυριστά δρομάκια.

Η περιοχή είναι καταπράσινη και ο μύθος λει πως εδώ ήταν η πόλη των αρχαίων Φαιάκων. Όσοι κολυμπήσουν στα πεντακάθαρα νερά του Ιονίου θα διαπιστώσουν πως παραμένουν πολύ κρύα ακόμα και τον Αύγουστο, ενώ για τους λάτρεις των καταδύσεων ο βυθός κρύβει συναρπαστικές ομορφιές.

Στη βόρεια χερσόνησο της περιοχής βρίσκεται η μονή της Παλαιοκαστρίτσας χτισμένη πάνω σ' ένα βράχο απ' όπου η θέα είναι μαγευτική. Το μοναστήρι αποτελεί εξαιρετικό δείγμα της ελληνικής αρχιτεκτονικής και έχει ένα μικρό μουσείο με βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες. Η περιοχή είναι κατάφυτη από ελιές ακόμα και στις πλαγιές των λόφων που έχουν διαμορφωθεί κατάλληλα ώστε να είναι δυνατή η καλλιέργεια. Λίγο βορειότερα υπάρχει το Αγγελόκαστρο, βυζαντινό φρούριο χτισμένο σε βράχο ύψους 160 μ. απ' όπου μπορεί κανείς να δει μέχρι και την πόλη της Κέρκυρας.

Ένα από τα ωραιότερα αγροτικά χωριά του νησιού είναι ο Πέλεκας σκαρφαλωμένο στην κορυφή ενός λόφου. Διαθέτει αρκετές τουριστικές εγκαταστάσεις αλλά διατηρεί τη γραφικότητά του με τα σπίτια βαμμένα σε διάφορα χρώματα. Η κορυφή του λόφου αυτού φημίζεται για το μοναδικό της ηλιοβασίλεμα, λόγος για τον οποίο ερχόταν εδώ και ο ίδιος ο Κάιζερ Γουλιέλμος II, γι' αυτό και η περιοχή ονομάζεται και "ο θρόνος του Κάιζερ". Κοντά στον Πέλεκα κατεβαίνοντας το λόφο συναντάει κανείς τη Γλυφάδα με μια ακόμα τεράστια παραλία με χρυσή άμμο και διάφανα νερά. Εκεί κοντά υπάρχουν οι Έρμωνες και η παραλία της Μυρτιώτισσας με το μοναστήρι της Παναγίας του 14^{ου} αιώνα.

Η βορειοανατολική Κέρκυρα παραμένει περισσότερο παραδοσιακή και φυσική σε σχέση με τις υπόλοιπες τουριστικά αξιοποιημένες περιοχές. Ο όγκος του Παντοκράτορα δεσπάζει επιβλητικός ανάμεσα στα ορεινά χωριά που ελάχιστα έχουν αλλάξει στην μορφή αλλά και στον τρόπο ζωής των κατοίκων, τις παραδόσεις και τα έθιμά τους. Έξω από την πόλη της Κέρκυρας και βόρεια αξίζει να επισκεφτεί κανείς τον όρμο των Γουβιών, όπου θα βρει ξενοδοχεία, κάμπινγκ, εστιατόρια, μαρίνα και εγκαταστάσεις για θαλάσσια σπορ.

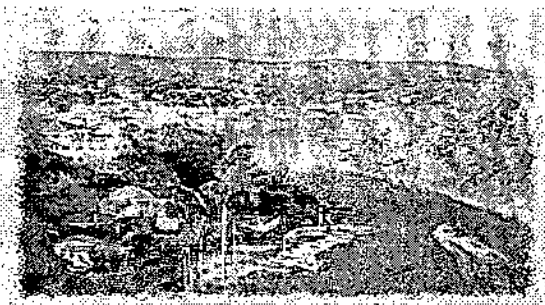
Στη Δασιά επίσης υπάρχουν οργανωμένες τουριστικές εγκαταστάσεις καθώς και το ιδιωτικό Κλαμπ Μεντιπεραπέ. Λίγο μακρύτερα από τη Δασιά άλλη μια δημοφιλής περιοχή τόσο για την τεράστια παραλία αλλά και τις δυνατότητες άνετης διαμονής και διασκέδασης είναι ο Ύψος.

Οι όμορφες αμμουδιές συνεχίζονται προς το βορρά με το Μπαρμπάτι, τη Γλύφα και το Νησάκι. Το Καλάμι, η Κουλούρα και ο Άγιος Στέφανος (μόλις 2 χιλιόμετρα από την Αλβανία) αποτελούν γραφικά ήσυχα μέρη όπου κυριολεκτικά τα δέντρα μοιάζουν να ξεπηδούν απ' τη θάλασσα.

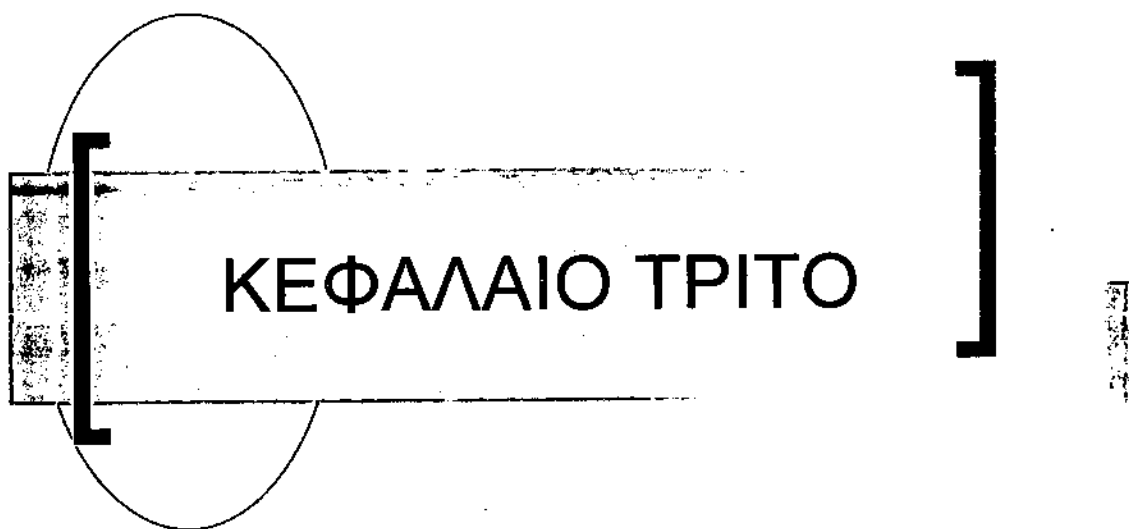
Η κωμόπολη της Κασσιόπης βρίσκεται πάνω στην αρχαία πόλη όπου βρισκόταν το φημισμένο ιερό του Δία ενώ σήμερα υπάρχει εκεί η Παναγία η Κασσιοπίτισσα, μια εκκλησία του 16ου αιώνα. Λόγω της θέσης της αποτελεί πέρασμα και διαθέτει ένα γραφικό λιμανάκι ενώ ήταν οχυρωμένη από τα αρχαία χρόνια. Το κάστρο της όμως γκρεμίστηκε από τους Βενετούς όταν κατέλαβαν την πόλη.

Στα βορειοδυτικά της Κασσιόπης υπάρχει η Αχαράβη, μια αναπτυσσόμενη τουριστική περιοχή με όμορφη αμμουδιά.

Στην ίδια πλευρά του νησιού η οποία γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη στα αρχαία χρόνια όπως φαίνεται από τα ευρήματα συναντάμε τη Ρόδα όπου σώζονται μέχρι σήμερα ερείπια μεσαιωνικών πύργων, σιωπηροί μάρτυρες εποχών που το νησί δοκιμαζόταν από συχνές επιδρομές και αλληπάλληλους κατακτητές. Η περιοχή είναι καταπράσινη και τελευταία γνωρίζει τουριστική ανάπτυξη. Άλλη μια μαγευτική παραλία είναι εκείνη του Αγίου Γεωργίου των Πάγων που περιβάλλεται από παρθένο τοπίο και καταλήγει στο ακρωτήριο του Αρίλλα απ' όπου ξεκινάει ένας δεύτερος όρμος. Στο ήσυχο αυτό μέρος βρίσκουμε ερειπωμένες οχυρώσεις ενώ το χωριό Αρίλλας εξελίσσεται σε κέντρο παραθερισμού.

Στο Σιδάρι εκτός από τις ωραίες αμμουδιές και τις τουριστικές ανέσεις μπορεί κανείς να θαυμάσει τα κομψοτεχνήματα της φύσης που σχηματίζει αμμόδεις όγκους που εισχωρούν στη θάλασσα σ' ένα σύμπλεγμα που ονομάστηκε "Η Διώρυγα του Έρωτα". Από εκεί μπορεί να επισκεφτεί και τους Περουλάδες και τον Άγιο Στέφανο με την ωραία αμμουδιά και την καθαρή θάλασσα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο Ελληνικός Τουρισμός είναι ένα από τα πιο δυναμικά και πολυσύνθετα παγκόσμια κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα που παρουσίασε αλματώδη ανάπτυξη κατά την τελευταία εικοσαετία.

Όμως, παρά την γενικά καλή στατιστική εικόνα του Ελληνικού Τουρισμού, τα τελευταία χρόνια οι παραδοσιακές υπηρεσίες παράκτιου παραθερισμού αντιμετωπίζουν ήδη σημαντικότερα προβλήματα (έντονη εποχικότητα στη ζήτηση, υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών κ.λπ.) που ασκούν ανασχετικές επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη.

Στις μέρες μας, η ανάπτυξη του τουρισμού συνδέεται με νέες αξίες που έχουν γίνει αποδεκτές στις σύγχρονες κοινωνίες, όπως είναι η φυσική υγεία, η κοινωνική θέση και οι πολλαπλές εμπειρίες.

Η πολιτική που ακολουθήθηκε στη χώρα μας στον τομέα του Τουρισμού από τη δεκαετία του '60 ήταν χωρίς ένα μακροχρόνιο σχεδιασμό.

Εφ' όσον το κράτος δεν προγραμμάτιζε και δεν συμβούλευε τους ιδιώτες επενδυτές, το ρόλο αυτό ανέλαβαν οι μεγάλοι Tour Operators, σύμφωνα πάντα με τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα. Δεν προηγήθηκε καμία ανάλυση της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς τουριστικής αγοράς, ώστε να διαπιστωθούν οι τάσεις της μελλοντικής τουριστικής ζήτησης. Με αποτέλεσμα οι Tour Operators στη δεκαετία του '80 και έως τα μέσα της δεκαετίας του '90 να προσανατολίζουν τους ιδιώτες να κατασκευάζουν τουριστικές μονάδες χαμηλών κατηγοριών, ώστε η μαζική και φθηνή προσφορά τους να εξυπηρετούσε τη μαζική και οικονομικά αδύνατη πελατεία των Tour Operators.

Ο παράγοντας που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων του Ελληνικού Τουρισμού, είναι η συνέχιση της επιτυχούς συνεργασίας των ιδιωτικών και κρατικών φορέων

του τουρισμού, η οποία εγκαινιάσθηκε στα μέσα της δεκαετίας του '80. Ήδη, η συνεργασία αυτή έχει αποδώσει καρπούς σε περιπτώσεις όπως:

- Η διαμόρφωση νέας τιμολογιακής πολιτικής του τουριστικού κλάδου.
- Η διαφοροποίηση της Ελληνικής τουριστικής προσφοράς.
- Η προσπάθεια ανάπτυξης μορφών επιλεκτικού τουρισμού.

Για πολλές, μάλιστα, αναπτυσσόμενες χώρες αποτέλεσε έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες ανάπτυξης από οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής άποψης.

Ο τουρισμός στη χώρα μας, από τις αρχές της μεταπολεμικής περιόδου μέχρι σήμερα, θεωρείται μια σημαντική, πλουτοπαραγωγική δραστηριότητα, η οποία συμβάλει θετικά στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη.

Αυτό αποδίδεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδας σε κλίμα, φυσικό κάλλος και χαμηλό κόστος, που βοήθησαν να κατακτήσει ένα μεγάλο μερίδιο στην Ευρωπαϊκή αγορά, κύρια στην κατηγορία του παράκτιου Τουρισμού.

Με ελλιπή τα κρατικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος από το οποίο εξαρτάται ο ίδιος ο Τουρισμός.

Το Ελληνικό κράτος προχώρησε απερίσκεπτα στη θέσπιση ειδικών κινήτρων για την όσο το δυνατόν ταχύτερη ανάπτυξη του Τουρισμού. Η ιδιωτική πρωτοβουλία αφέθηκε μόνη της, χωρίς κανένα κρατικό συντονισμό. Το κράτος παρενέβαινε μόνο σποραδικά, όποτε χρειαζόταν να ξεπεραστεί κάποια κρίση που παρουσίαζε ο Ελληνικός Τουρισμός ή να δώσει κίνητρα στην ιδιωτική πρωτοβουλία, που και πάλι μόνη της έπρεπε να ξεπεράσει κάθε κρίση την οποία δημιουργούσαν οι λεγόμενοι «μηχανισμοί της τουριστικής αγοράς».

Τα τελευταία χρόνια, πρέπει να τονιστεί, ότι ο δημόσιος τομέας βελτιώνει τη γενική και τουριστική υποδομή. Παράλληλα, η συνεργασία κράτους και ιδιωτικών φορέων έχει επιτρέψει την κατάστρωση συντονισμένων προγραμμάτων ανάπτυξης, με στόχο τη βελτίωση των τουριστικών υπηρεσιών των μονάδων και τη στόχευση τουριστών που ανήκουν στις υψηλότερες εισοδηματικές, κατηγορίες.

3.2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η αντιμετώπιση του ανταγωνισμού και η επικράτηση της Τουριστικής Ελλάδας στη διεθνή τουριστική αγορά είναι σχεδόν βέβαιες, εφ' όσον επικρατήσει σοβαρότητα και υπευθυνότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του Τουριστικού τομέα, τόσο από την πολιτεία όσο και από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Τα **άμεσα** και **επείγοντα** μέτρα που πρέπει να ληφθούν είναι απλά και δεν συνεπάγονται τεράστιες επενδύσεις και χρηματοδοτήσεις. Κατ' αρχήν χρειάζονται:

- καθαριότητα,
- σεβασμός στις ανάγκες του πελάτη,
- συνέπεια στις συναλλαγές,
- σεβασμός στο περιβάλλον και
- επάρκεια βασικών έργων υποδομής.

Η κακή πορεία του διεθνούς τουρισμού στη χώρα μας δεν είναι ένα διαρθρωτικό φαινόμενο. Είναι το σύνθετο αποτέλεσμα από το συνδυασμό ακατάλληλης μακροοικονομικής πολιτικής και συσσώρευσης.

Η ουσιαστική και ριζική επίλυση των προβλημάτων του τουριστικού τομέα απαιτεί μακροχρόνιες προσπάθειες και σημαντικούς πόρους. Ωστε, παράλληλα με ένα τέτοιο μακροχρόνιο σχέδιο για την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, είναι ανάγκη να γίνουν συντονισμένες προσπάθειες όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, για την ταχεία αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και την αλλαγή της τουριστικής εικόνας της χώρας.

Η μελέτη των εξελίξεων του διεθνούς τουρισμού μπορεί να αποτελέσει το γνώμονα και την κατεύθυνση, προς την οποία πρέπει να κινηθεί ο σχεδιασμός της τουριστικής πολιτικής της χώρας μας. Η έμφαση πρέπει να δοθεί, όχι μόνο στην πολυσυζητημένη ολική ποιότητα του τουριστικού προϊόντος, αλλά και στη γεωγραφική διεύρυνση της προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών στη χώρα μας, ώστε να διατηρούμε και να ενδυναμώνουμε την τάση για επαναλαμβανόμενα τουριστικά ταξίδια.

A decorative graphic consisting of a circle with a horizontal line passing through its center. The line is dashed outside the circle and solid inside. A thick black bracket is positioned on the left side of the line, and another thick black bracket is on the right side. The text 'ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ' is centered within the solid portion of the line.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

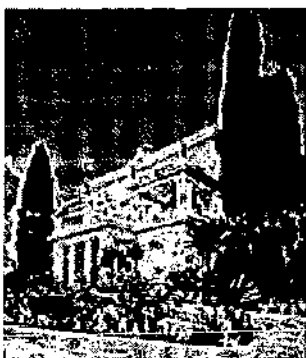
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

4.1. Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΤΗΣ «ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑΣ» ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ

Πύλη της Ελλάδας στο δυτικότερο άκρο και φυσικό σύνορο της χώρας στην Αδριατική, εκεί όπου συναντιούνται οι θαλάσσιοι δρόμοι Δύσης και Ανατολής. Μοναδική, απaráμιλλη ομορφιά και μια μαγευτική ατμόσφαιρα, προϊόντα της περίτεχνης συμβίωσης ετερόκλητων αρχιτεκτονικών. Το φυσικό κάλλος έξοχα εναρμονισμένο με το κοσμοπολίτικο περιβάλλον. Κρυστάλλινα νερά, κατάφυτα βουνά, γραφικά χωριά με λιθόστρωτα δρομάκια, αλλά και μέρη με ένταση και διασκέδαση. Η Κέρκυρα προσκαλεί τον επισκέπτη σ' ένα αλησμόνητο ταξίδι στην ομορφιά και στην Ιστορία.

Η Κέρκυρα, όμως δεν έχει μόνον παρελθόν, έχει παρόν και θα έχει και μέλλον αν μπει σε διαδικασίες αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης. Οι κάτοικοί της ενσωματώνοντας κάθε νέο στοιχείο στην πολιτιστική φυσιογνωμία του νησιού, διατηρώντας σε καλή κατάσταση τα μνημεία που άφησαν πίσω τους οι προγενέστερες γενιές, καθώς και το πλούσιο φυσικό περιβάλλον.

Ο τουρισμός αποτελεί το βασικότερο τομέα, στον οποίο στηρίζεται η οικονομία του νησιού και συγχρόνως ένας διαχρονικός τουριστικός προορισμός.

Τα τελευταία χρόνια ο τουρισμός στην Κέρκυρα δεν θα λέγαμε ότι πορεύεται σε ικανοποιητικά επίπεδα σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία.

Το αρχαίο «νησί των Φαιάκων» απ' όπου σύμφωνα με την μυθολογία πέρασε ο Οδυσσεάς στο οδοιπορικό του προς την Ιθάκη, έχει όχι άδικα αναγορευθεί σε στολίδι του Ιονίου. Καταπράσινο με εξαιρετικά τοπία, εύφορη γη, υπέροχες παραλίες, κάστρα, παραδοσιακούς οικισμούς, καταφέρνει να μαγνητίζει τουρίστες από ολόκληρη την υφήλιο.

Πατρίδα εξεχουσών προσωπικοτήτων, όπως του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας, Ιωάννη Καποδίστρια και του συνθέτη Νικολάου Μάντζαρου αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για πλήθος καλλιτεχνών.

Πρωτεύουσα η Κέρκυρα, με τις πλατειές λεωφόρους, τις μεγάλες πλατείες, τα περίφημα βενετσιάνικα καντούνια και τα λιθόστρωτα δρομάκια. Διατηρώντας το παραδοσιακό της πνεύμα, προσελκύει το ενδιαφέρον με πλήθος εντυπωσιακών μνημείων γύρω από την διάσημη Σπιανάδα (φρούρια, κάστρα, βυζαντινές εκκλησίες, ιστορικά κτίρια, μουσεία, Μον Ρεπό).

Η Κέρκυρα δεν έγινε τυχαία η έδρα της Συνόδου Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1992.

Έχει κατορθώσει να αποκτήσει αυτοτελή υπόσταση στη διεθνή τουριστική αγορά από τις αρχές της δεκαετίας του '60 .

Αποτελεί ουσιαστικά τον πρώτο νησιωτικό προορισμό, τόσο σε

σχέση με τις ξενοδοχειακές κλίνες, όσο και με άλλους τουριστικούς δείκτες, εξαιρουμένων της πολύ εκτεταμένης Κρήτης και των Δωδεκανήσων. Σύμφωνα με μελέτη του Ινστιτούτου Περιφερειακής Ανάπτυξης, ο νομός Κέρκυρας είναι ο μόνος μη προβληματικός νησιωτικός νομός της χώρας.

Εμφανίζει ευνοϊκές οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις, με κύριο χαρακτηριστικό τη μεγάλη απασχόληση στον τριτογενή τομέα. Το νησί της Κέρκυρας (592 Km) αποτελεί το 92,5% του Νομού και το 2,4% του συνόλου της νησιωτικής Ελλάδος.

Ο Νομός Κέρκυρας καταλαμβάνει το 0,5% της έκτασης της χώρας, αλλά το 1,0% του Ελληνικού πληθυσμού. Το τουριστικό προϊόν του συναπαρτίζεται από το καλό του κλίμα, την πλούσια χλωρίδα, τις φυσικές ομορφιές (όπως το Κανόνι - Ποντικονήσι, η Παλαιοκαστρίτσα, ο Πέλεκας, η πόλη της Κέρκυρας κ.ά.), τους αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, συλλογές, καθώς και τις αμμόδεις παραλίες (Δασιά, Ύψος, Ρόδα, Σιδάρι, Ασπρόκαβος, Γλυφάδα και γενικότερα οι δυτικές παραλίες).

Ο Νομός Κέρκυρας καταλαμβάνει τις ακόλουθες (υψηλές) θέσεις μεταξύ των 52 Ελληνικών νομών, σε σχέση με τα παρακάτω κριτήρια (Πίνακας 4.1.):

Πίνακας 4.1.

Μήκος ακτών:	16η θέση (368 χλμ.) - Με πρώτη θέση ο Ν. Κυκλάδων 2.370 χλμ.
Μήκος αμμωδών ακτών:	8η θέση (42 χλμ.) - Με πρώτη θέση ο Ν. Αττικής 115 χλμ.
Παραδοσιακοί οικισμοί:	4η θέση (122 οικισμοί) - Με πρώτη θέση ο Ν. Κυκλάδων 277 χλμ.
Αξιόλογοι παραδοσιακοί οικισμοί:	4η θέση
Πολιτιστικά μνημεία:	38η θέση (7 μνημεία) - Με πρώτη θέση ο Ν. Αττικής 45 μνημεία

- Η παραπάνω κατηγοριοποίηση έγινε από τον κ. Παν. Κομίλη «Χωρική Ανάλυση του Τουρισμού» ΚΕΠΕ 1986.

4.2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο αριθμός των επισήμως καταγεγραμμένων ξενοδοχειακών κλινών στο Ν. Κέρκυρας παρουσιάζει μια στασιμότητα ως προς το αντίστοιχο Πανελλήνιο μέγεθος, κινούμενος περίξ του 6,5% την τελευταία δεκαπενταετία (Πίνακας 4.2. & 4.3.).

Πίνακας 4.2.: Ξενοδοχειακές κλίνες στην Κέρκυρα

ΕΤΟΣ	ΚΛΙΝΕΣ	% ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
1965	1.200	(1,7)
1970	3.400	(3,0)
1980	18.387	(6,6)
1985	23.228	(6,7)
1990	29.711	(6,8)
1991	30.817	(6,7)
1992	31.745	(6,7)
1993	32.570	(6,5)
1996	36.588	(6,8)
1998	38.453	(6,7)
2000	38.588	(6,6)
2001	40.165	(6,5)

Πίνακας 4.3.: Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα στην Κέρκυρα

ΕΤΟΣ	ΚΛΙΝΕΣ
1975	12.000
1980	18.000
1985	23.000
1990	35.000
1995	56.000
2000	58.000
2001	58.000

- Πρέπει να επισημάνουμε ότι λειτουργούν επιπλέον 10.000 παράνομες κλίνες - κατ' εκτίμηση - στην Κέρκυρα.

Ο κυριότερος δείκτης μέτρησης της τουριστικής ζήτησης, παρά την αποδεδειγμένη ανεπάρκειά του, παραμένει ο αριθμός των διανυκτερεύσεων. Από τις καταγραφόμενες διανυκτερεύσεις τουριστών ένα ποσοστό μόνο 15% καλύπτεται από ημεδαπούς. Την χρονική περίοδο 1988-89 ο αριθμός διανυκτερεύσεων αλλοδαπών εμφανίζει μια σημαντική πτώση. Στη συνέχεια υπήρχε ανάκαμψη (Πίνακας 4.4.).

Πίνακας 4.4.: Διαχρονική εξέλιξη διανυκτερεύσεων ξενοδοχείων στην Κέρκυρα

ΕΤΟΣ	ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (χιλιάδες άτομα)
1985	3.545
1986	3.779
1987	3.625
1988	3.069
1989	2.697
1990	2.890
1991	2.700
1992	3.603
1993	3.460
1994	3.722
1995	3.692
1996	3.070
1997	3.239
1998	3.684
1999	3.713
2000	3.741
2001	3.760

- Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε./Ε.Ο.Τ.

Οι αφίξεις αποτελούν το 8% του αντίστοιχου Πανελλαδικού μεγέθους. Από άποψη πλήθους charter, η Κέρκυρα κατέχει την 4^η θέση μετά το Ελληνικό, το Ηράκλειο και τη Ρόδο.

Πίνακας 4.5.: Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων στην Κέρκυρα (Σύνολο αεροδρόμιο – λιμάνι)

ΕΤΟΣ	ΑΤΟΜΑ
1990	811.254
1991	876.910
1992	969.925
1993	906.225
1994	1.013.421
1995	990.846
1996	785.726
1997	814.659
1998	951.776
1999	1.018.581
2000	1.123.404
2001	1.123.465

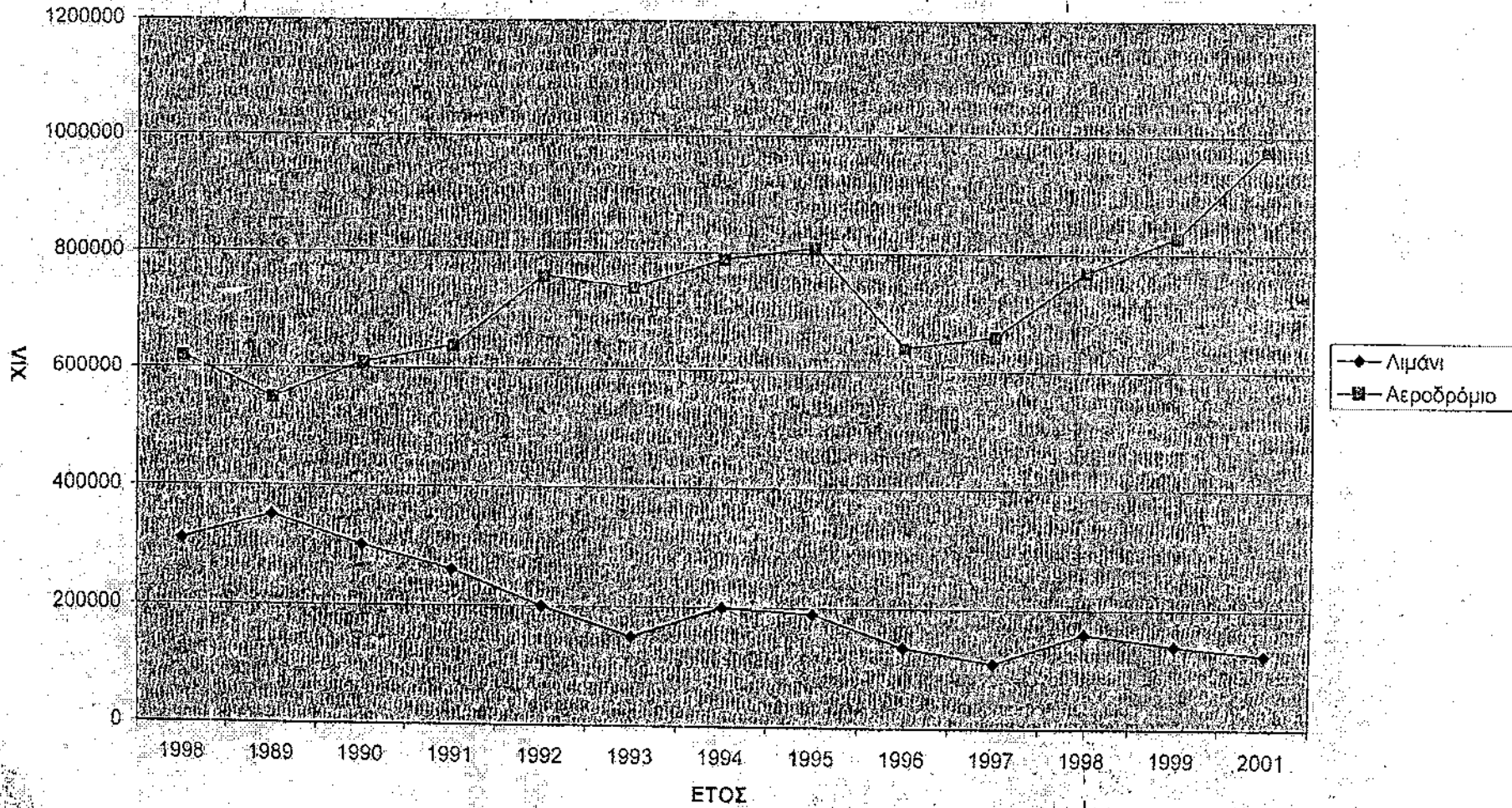
- Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε./Ε.Ο.Τ.

Πίνακας 4.6.: Διαχρονική εξέλιξη εισροής τουριστικού συναλλάγματος στην Κέρκυρα σε \$

ΕΤΟΣ	ΑΤΟΜΑ
1988	237.307.423
1989	195.525.606
1990	258.868.040
1991	262.732.149
1992	329.828.168
1993	279.175.216
1994	280.290.754
1995	310.230.237
1996	284.948.455
1997	232.057.933
1998	266.373.202
1999	270.134.457
2000	194.159.563
2001	Δεν εκδόθηκαν από Τράπεζα Ελλάδος μέχρι 31.11.01

- Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος.
- Τα παραπάνω ποσά δεν ανταποκρίνονται απόλυτα στην πραγματικότητα διότι δεν δηλώνουν όλες οι Τράπεζες το συνάλλαγμα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

ΑΦΙΞΕΙΣ
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΛΙΜΑΝΙ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (1988-2001)

Αναφορικά με τα ενοικιαζόμενα δωμάτια – διαμερίσματα αντιστοιχούν ως μέσο όρο 14 κλίνες ανά ιδιοκτήτη, επομένως είναι πολύ μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις με συνδυασμό ότι κατασκευάστηκαν πριν το έτος 1986 με παλιές προδιαγραφές, απεικονίζεται μια χαμηλής ποιότητας καταλυμάτων και μη ανταγωνιστικής λόγω μεγέθους των.

Να σημειωθεί ότι ως μέσος όρος ανά ιδιοκτήτη σ' ολόκληρο τον Νομό αντιστοιχούν 12,5 κλίνες.

Ο χαρακτηρισμός της περιοχής Δασιάς και ένα μέρος του Ύψου ως κορεσμένη με το Ν. 1650/86 είχε τέσσερις συνέπειες (δύο θετικές και δύο αρνητικές).

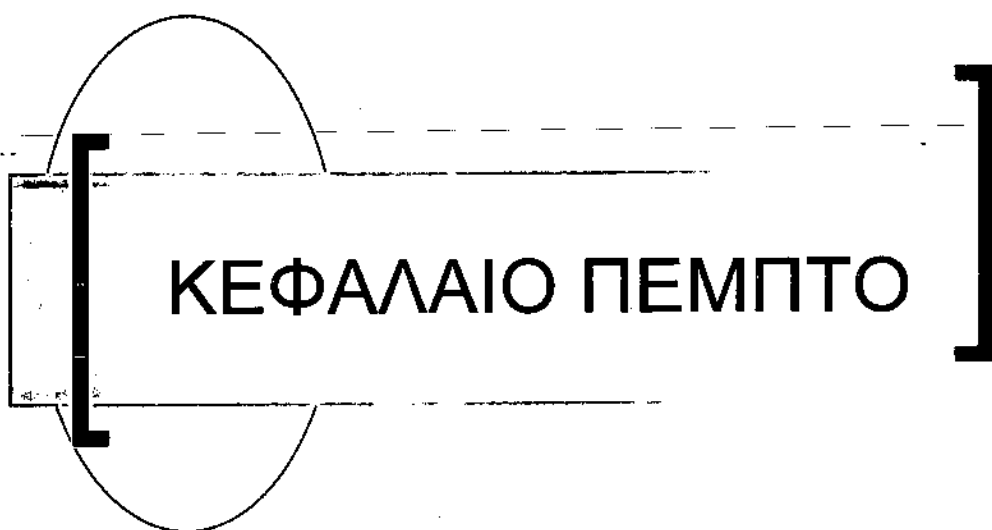
Οι ΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ήταν:

1. Απαγόρευση δημιουργίας επιπλέον τουριστικών καταλυμάτων αποφεύχθηκε η έντονη τουριστικοποίηση της περιοχής με αποτέλεσμα να προσελκύει επισκέπτες για το φυσικό της κάλος και να πραγματοποιούν ήσυχες διακοπές.
2. Δεν δημιουργήθηκαν επιπλέον ενοικιαζόμενα δωμάτια – διαμερίσματα και ξενοδοχεία χαμηλής ποιότητας. Η περιοχή Πυργί και Μπαρμπάτι ανήκουν στην ζώνη Τουριστικού Ελέγχου και αυτό ήταν θετικό γι' αυτές τις περιοχές.

Οι ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ήταν:

1. Η δημιουργία επιπλέον ενοικιαζομένων δωματίων – διαμερισμάτων και ξενοδοχείων χαμηλής ποιότητας δεν σταμάτησαν στις άλλες τουριστικές περιοχές της Κέρκυρας. Έτσι αναπτύχθηκε αθέμιτος ανταγωνισμός.
2. Με τον αποκλεισμό δημιουργίας νέων ξενοδοχειακών μονάδων αποκλείστηκαν εντελώς οι ποιοτικές επενδύσεις στις περιοχές Δασιάς και 2/5 της περιοχής Ύψου.

Για να αναβαθμιστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες στα τουριστικά καταλύματα πρέπει όλος ο Νομός Κέρκυρας να χαρακτηριστεί «τουριστικού ελέγχου».

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΟΡΩΝ ΑΝΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ –
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΑΚΩΝ –
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΟΡΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ – ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΑΚΩΝ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

5.1. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

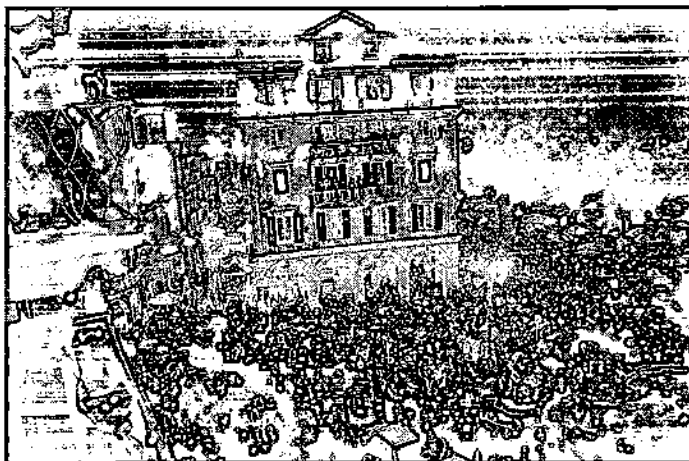
Άγιος Μάρκος

- Πληθυσμός: 563 κάτοικοι
- Απασχόληση των κατοίκων: Κύρια απασχόληση ο τουρισμός και ακολουθούν ελαιοπαραγωγή και αλιεία.
- Τοποθεσία: Βρίσκεται ανάμεσα των Δημοτικών Διαμερισμάτων Άνω Κορακιάνας και Σπαρτύλα. Ως κοινότητα Αγίου Μάρκου το παλιό χωριό

εγκαταλείφθηκε από τους κατοίκους λόγω κατολισθήσεων και μετεγκαταστάθηκε την δεκαετία του '70 στην περιοχή Πυργί που είναι όπισθεν της παραλιακής ζώνης του Ύψου.

- **Τουριστικοί Πόροι:** Οι περιοχές Ύψος και Πυργί είναι δύο σημαντικοί τουριστικοί προορισμοί του Δήμου Φαιάκων. Υπάρχουν 11 ξενοδοχεία - 464 κλινών, 181 μονάδες ενοικιαζομένων δωματίων - διαμερισμάτων - 2.345 κλινών, 4 τουριστικά γραφεία, 3 ενοικιάσεις μηχανών, 2 γραφεία μίσθωσης αυτοκινήτων και δεκάδες εστιατόρια, μπαρ, κέντρα διασκέδασης και τουριστικά καταστήματα.

Πάσχα στην Κέρκυρα

- **Φυσικοί Πόροι:** Διαθέτει ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον κυρίως στην τοποθεσία που βρίσκεται ο παλιός οικισμός Αγίου Μάρκου. Έχει εξαιρετική θέα για τον επισκέπτη του οποίου το βλέμμα φθάνει από τη θαλάσσια περιοχή Ύψου μέχρι την πόλη της Κέρκυρας. Η παράκτια ζώνη του Ύψου έχει μήκος 2 km περίπου αλλά το πλάτος της παραλίας είναι μικρό μέσο όρο 7 - 8 μέτρα.
- **Πολιτιστικοί Πόροι:** Το παλιό χωριό Αγίου Μάρκου έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός οικισμός και ελέγχεται από την Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Χορηγούνται από τον Πολεοδομικό γραφείο της Νομαρχίας μόνον άδειες αναπαλαίωσης των σπιτιών και όχι για την κατασκευή νέων κτισμάτων.

Στον Άγιο Μάρκο υπάρχουν τέσσερις εκκλησίες: α) Άγιος Μερκούριος του 9^{ου} αιώνα μ.Χ., διαθέτει τοιχογραφίες του 11^{ου} - 12^{ου} αιώνα, β) Αγίου Χριστοφόρου, γ) της Λαμποβίτισσας, δ) Αγίου Μάρκου στο νέο

χωριό.

Το πανηγύρι γίνεται τη δεύτερη μέρα του Πάσχα.

Υπάρχουν τρία αρχοντικά των οικογενειών Λάσκαρη, Μάρκου και Νικολούζου.

Λειτουργεί διθέσιο σχολείο και Νηπιαγωγείο. Στην περιοχή Πυργί λειτουργεί Κέντρο Υγείας όπου εξυπηρετεί όλο τον Δήμο Φαιάκων.

Υπάρχει Αθλητικός και Πολιτιστικός Σύλλογος.

- **Θαλάσσιοι - Τουριστικοί πόροι:** Η παράκτια ζώνη του Ύψου θεωρείται ως ένα σημαντικό κέντρο θαλασσιών μέσων αναψυχής. Διαθέτει βάρκες, πεταλό, σκι, κανό, αλεξιπτωτο κ.ά. Επίσης υπάρχει ένα μικρό αγκυροβόλιο.
- **Δυνατότητες:** Η περιοχή του Ύψου είναι πολύ φημισμένη ως τουριστικός προορισμός στο εξωτερικό.

Ύψος

Διαθέτει μία φήμη ως μια περιοχή που ο επισκέπτης μπορεί να διασκεδάσει επειδή υπάρχουν αρκετά καταστήματα (εστιατόρια, μπαρ, κέντρα διασκέδασης). Την τελευταία δεκαετία διέρχεται μια ύφεση επειδή στιγματίστηκε ως μια περιοχή που φθάνουν μόνον νεαροί τουρίστες οι οποίοι δημιουργούν προβλήματα. Τα τελευταία χρόνια έχουν έρθει κι άλλες εθνικότητες αλλά δεν υπάρχει μια ουσιαστική ανάκαμψη. Υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες για ανάκαμψη της τουριστικής κίνησης αλλά πρέπει πρώτα να βελτιωθούν όλες οι υποδομές που διαθέτει η περιοχή.

Σε κεφάλαιο που ακολουθεί προτείνονται συγκεκριμένες δράσεις για την βελτίωση των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών.

5.2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΩ ΚΟΡΑΚΙΑΝΑΣ

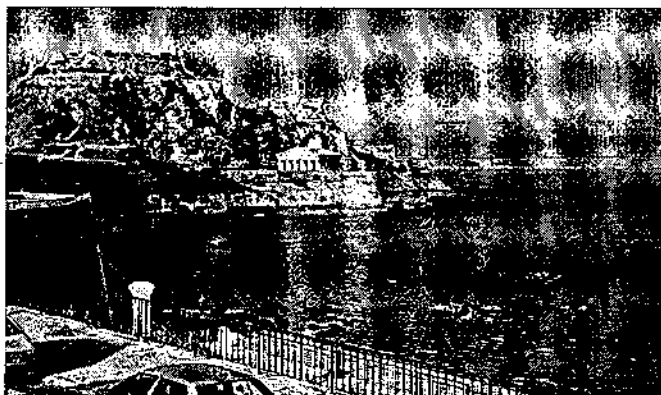
- **Πληθυσμός:** 1.259 κάτοικοι.
- **Απασχόληση των κατοίκων:** Υπάλληλοι (ιδιωτικό και δημόσιο τομέα), στον τουρισμό, τεχνίτες και ελαιοπαραγωγοί. Υπάρχουν 40.000 ελαιόδεντρα στην Άνω Κορακιάνα. Παλαιότερα πριν 20 χρόνια υπήρχαν αμπέλια στις περιοχές Παγιάτη, Λαγουδέρι, Λιγνοί, Βρύσες και Καμπούλια.
- **Παραδοσιακές τέχνες:** Υπάρχουν δύο επιχειρήσεις που ασχολούνται με την κατασκευή ξυλογλυπτικών ειδών με βάση το ξύλο της ελιάς. Επίσης μια βιοτεχνία που παράγει το παραδοσιακό ποτό κουμ - κουάτ και το μαντολάτο.
- **Τοποθεσία:** Η Άνω Κορακιάνα βρίσκεται στην ενδοχώρα δυτικά του Αγίου Μάρκου και της Κ. Κορακιάνας.
- **Τουριστικοί Πόροι:** Λειτουργούν μόνον 3 μονάδες ενοικιαζομένων δωματίων - διαμερισμάτων 56 κλινών. Υπάρχουν 3 καφενεία και ένας παραδοσιακός φούρνος με ξύλα. Υπάρχει το γνωστό εστιατόριο - ταβέρνα «LUNA D' ARGENTO» που φθάνουν κυρίως γκρουπ τουριστών απ' όλη την Κέρκυρα.

Το κτίριο της Φιλαρμονικής έχει ενταχθεί σ' ένα πρόγραμμα ανακαίνισης ποσού 400 εκατομμυρίων δραχμών όπου θα αναδειχθεί η αρχιτεκτονική του. Το κληροδότημα αδελφών Μεταλληνού (Δούλη) 200 τ.μ. χρήζει ριζικής ανακαίνισης.

- **Θρησκευτικοί Πόροι:** Σ' όλο το Δημοτικό Διαμέρισμα υπάρχουν 40

περίπου εκκλησίες (ιδιωτικές και δημόσιες). Οι σημαντικότερες εξ αυτών είναι: του Αγίου Μιχαήλ επάνω στο βουνό θέση Κοράκιο, του Αγίου Ισιδώρου, ο Προφήτης Ηλίας 1400 μ.Χ., λειτουργούσε ως μοναστήρι, ο Άγιος Νικόλαος με αξιόλογες τοιχογραφίες που βρίσκονται τώρα στο Π. Φρούριο της Κέρκυρας, ο Άγιος Αθανάσιος 17^{ου} αιώνα, η οποία είναι όλη εικονογραφημένη.

Άγιος Γεώργιος

- **Πολιτιστικοί Πόροι:** Όπως και όλα τα χωριά του Δήμου είναι χαρακτηρισμένο ως παραδοσιακός οικισμός. Η Άνω Κορακιάνα διαθέτει αρκετούς πολιτιστικούς πόρους και εκδηλώσεις. Η Φιλαρμονική «Σπύρος Σαμάρας» ιδρύθηκε το 1959 και διαθέτει: α) Μπάντα, β) Χορωδία και γ) χορευτικό συγκρότημα. Το πανηγύρι γίνεται το τελευταίο δεκαήμερο του Αυγούστου στις Πουλάδες. Κατά την διάρκεια του Αυγούστου κάθε χρόνο διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως ομιλίες, θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, εκθέσεις ζωγραφικής με συμμετοχή Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Η Λιτανεία γίνεται την δεύτερη μέρα του Πάσχα. Στις 14 Αυγούστου υπάρχει ο Επιτάφιος της Παναγίας. Πρέπει να επισημάνουμε ότι ο Πολιτιστικές εκδηλώσεις γίνονται όλο το χρόνο. Λειτουργεί διαθέσιο Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο. Υπάρχουν αρκετοί Ζωγράφοι επαγγελματίες και ερασιτέχνες. Υπάρχει ένα ιδιωτικό μουσείο με γλυπτά του Μεταλληνού Αριστείδη. Υπάρχουν 4 παλιά ελαιοτριβεία.

- **Οικολογικοί - Αθλητικοί πόροι:** Υπάρχουν τουλάχιστον 4 μονοπάτια που αρχίζουν από τις παράκτιες περιοχές και καταλήγουν στην Άνω Κορακιάνα.

α) Ύψος ⇒ Ανάληψη ⇒ Θέση Μεσινού ⇒ Αθραουλιάς ⇒ Άνω Κορακιάνα (συνολικό μήκος 6 km περίπου).

β) Άγιος Μάρκος ⇒ Άνω Κορακιάνα (6 km).

γ) Δασιά ⇒ Κάτω Κορακιάνα ⇒ Χόντρακας ⇒ Στενό ⇒ Άνω Κορακιάνα (5 km).

δ) Άνω Κορακιάνα ⇒ Σωκράκι ή Σπαρτύλα μέσω του βουνού Κόρεντη.

Υπάρχει Αθλητικός Σύλλογος ο οποίος διαθέτει γήπεδο ποδοσφαίρου και μπάσκετ.

Υπάρχει επίσης στην περιοχή και μια επιχείρηση που διαθέτει άλογα για ιππασία.

- **Δυνατότητες:** Η αξιοποίηση των μονοπατιών που αρχίζουν από τις παράκτιες περιοχές και καταλήγουν στην Άνω Κορακιάνα θα αποφέρει σημαντικά οφέλη. Η ανάπτυξη του περιπατητικού τουρισμού είναι ιδανική στην περιοχή διότι διαθέτει πλούσιες και σε μεγάλη έκταση φυσικές ομορφιές.

Η δημιουργία ενός Λαογραφικού Μουσείου στο Κληροδότημα αδελφών Μεταλληνού (Δούλη) θα είναι ένα σημαντικό κίνητρο να το επισκέπτονται οι επισκέπτες. Στην Άνω Κορακιάνα ως ξεκίνημα προτείνεται να δημιουργηθεί ένας Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός και αργότερα να επεκταθεί σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου που βρίσκονται στην ενδοχώρα Ζυγού, Σγουράδων, Σπαρτύλα και Σωκρακίου. Περιγράφεται αναλυτικά στις προτεινόμενες ενέργειες.

5.3. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΖΥΓΟΥ

- **Πληθυσμός:** 302 κάτοικοι.
- **Απασχόληση των κατοίκων:** Ελαιοπαραγωγή, Οικοδομικές επιχειρήσεις και στον Τουρισμό.
- **Τοποθεσία:** Ο Ζυγός βρίσκεται ανάμεσα του Σωκρακίου και των Σγουράδων, δυτικά του όρους Παντοκράτορα.
- **Τουριστικοί Πόροι:** Δεν διαθέτει κανένα τουριστικό κατάλυμα. Κατά την τουριστική περίοδο φθάνουν τουρίστες με τα αυτοκίνητά τους και περπατούν στα γραφικά δρομάκια του χωριού.
- **Φυσικοί Πόροι:** Υπάρχει ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον αλλά όχι τόσο ικανοποιητικό από μόνο του για να προσελκύει επισκέπτες. Κυκλοφορούν κατά χρονικά διαστήματα Βοτανολόγοι και Ζωγράφοι.

- **Πολιτιστικοί Πόροι:** Το πανηγύρι στο χωριό γίνεται στη γιορτή του Τυφλού δηλαδή 4 Κυριακές μετά το Πάσχα. Αυτή την μέρα γίνεται και Λιτανεία. Υπάρχει μια εκκλησία στο Κέντρο του χωριού η Αγία Αγάθη, γιορτάζεται στις 5 Φεβρουαρίου. Το καμπαναριό της κατασκευάστηκε το 1910 και είναι πολύ αξιόλογο. Το ξωκλήσι Άγιοι Θεόδωροι είναι ερειπωμένο. Το δημοτικό σχολείο παραμένει κλειστό και επισκευάζεται για να λειτουργήσει ως Αγροτικό Ιατρείο. Υπάρχει Πολιτιστικός και Επιμορφωτικός Σύλλογος που διαθέτει μια αξιόλογη Βιβλιοθήκη. Στην περιοχή Ντεβεδέος υπάρχει σπήλαιο ανεξερεύνητο.

- **Δυνατότητες:** Στο χωριό επειδή είναι παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής με γραφικά δρομάκια μπορούν οι επισκέπτες από τις τουριστικές περιοχές να το προσεγγίσουν εφ' όσον έχουν την δυνατότητα να βρουν στα υπάρχοντα καφενεία είδη διατροφής και ποτών. Σε περίπτωση που το σπήλαιο μετά από έρευνα σπηλαιολόγων έχει ενδιαφέρον τότε θα προκύψει ένας σημαντικός τουριστικός πόρος για την περιοχή.

5.3. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΤΩ ΚΟΡΑΚΙΑΝΑΣ

- **Πληθυσμός:** 3.214 κάτοικοι.
- **Απασχόληση των κατοίκων:** Η κύρια δραστηριότητα των κατοίκων είναι ο Τουρισμός, ακολουθεί η ελαιοπαραγωγή και υπάλληλοι (στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα), αμπέλια και κηπευτικά σε μικρή παραγωγή.
- **Τοποθεσία:** Η κάτω Κορακιάνα ως χωριό βρίσκεται στην ενδοχώρα, απέχει 2 χιλιόμετρα από την παράκτια ζώνη της Δασιάς. Εκτείνεται από την περιοχή Τζάβρου συνορεύοντας με τον Δήμο Κερκυραίων μέχρι την περιοχή Ύψου. Επειδή βρίσκεται στην πλεονεκτικότερη τοποθεσία για τουριστικές δραστηριότητες, διαθέτει τις μεγαλύτερες ξενοδοχειακές μονάδες και τις περισσότερες τουριστικές επιχειρήσεις του Δήμου.
- **Τουριστικοί Πόροι:** Η κατ' εξοχή τουριστική περιοχή τούτου του Διαμερίσματος είναι η Δασιά. Σ' όλη την κοινότητα υπάρχουν 43 Ξενοδοχεία - 4.805 κλίνες, 256 μονάδες ενοικιαζομένων Δωματίων - Διαμερισμάτων - 3.741 κλίνες, 4 κάμπινγκ για 3.348 άτομα. Εδώ λειτουργεί το γνωστό CLUB MED το πρώτο τουριστικό θέρετρο που έγινε στο εξωτερικό από Γαλλικό Τουριστικό Οργανισμό την δεκαετία του '50, 6 Τουριστικά Γραφεία Γενικού Τουρισμού, 3 γραφεία μίσθωσης αυτοκινήτων, 3 καταστήματα ενοικιάσεων μηχανών. Δεκάδες εστιατόρια, μπαρ, κέντρα διασκέδασης και τουριστικά Καταστήματα.
- **Φυσικοί Πόροι:** Ο μεγάλος αριθμός φυσικών πόρων και η γεωγραφική θέση αυτής της περιοχής ήταν τα κυρίαρχα κίνητρα ώστε να διαθέτει σήμερα τους περισσότερους τουριστικούς πόρους στον Νομό Κερκύρας. Η Κάτω Κορακιάνα εκτείνεται σε 25 συνοικισμούς. Στο κτήμα του Μέρλιν 750 στρεμμάτων για πρώτη φορά το 1925 στην Ελλάδα, φυτεύεται η γνωστή ποικιλία πορτοκαλιών «μέρλιν». Επίσης εδώ καλλιεργήθηκαν και τα γνωστά δέντρα κουμ κουατ. Εσωτερικά στο κτήμα αυτό υπάρχει μια λίμνη μεγέθους 15 στρεμμάτων περίπου.

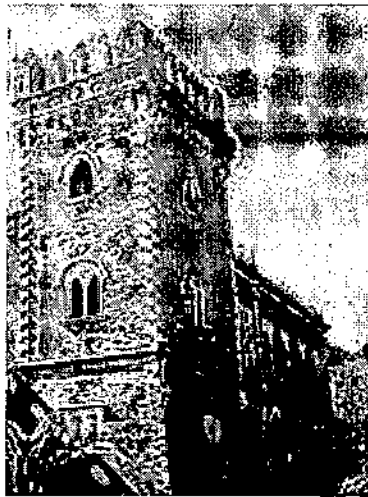
Υπάρχουν μονοπάτια μικρών και μεσαίων αποστάσεων όπως:

α) Κάτω Κορακιάνα (κέντρο) ⇒ Αγία Ελένη ⇒ Εθν. Παλαιοκαστρίτσας (5 km).

β) Δασιά ⇒ Κορακιάνα (2 km).

γ) Δασιά ⇒ Κάτω Κορακιάνα ⇒ Άνω Κορακιάνα (4 km).

- **Πολιτιστικοί - Θρησκευτικοί Πόροι:** Πρώην Ξενοδοχείο **Καστέλλο** (Πύργος ΜΠΙΝΠΕΛΙ ή ΚΑΒΑΛΙΕΡΑ).

Καστέλλο

Η ιστορία του: δύο ως τρία χιλιόμετρα από τη γραφική περιοχή της Δασιάς στην ομαλή πλαγιά ενός λόγου και κοντά στ' αργαστήρια της Κάτω Κορακιάνας, από πολύ παλιά μια περιοχή πολλών στρεμμάτων, ανήκε στην ελληνική αρχοντική οικογένεια Σκαραμαγκά. Η κόρη της οικογένειας ήταν όμορφη, καλλιεργημένη και φυσικά πολύφερνη. Παντρεύτηκε τον Ιταλό Μπιμπέλι, που όπως λένε δεν ταίριαζε καθόλου στους τρόπους με τη λεπτεπίλεπτη αριστοκρατική γυναίκα του Φανή Σκαραμαγκά. Ήταν πολύ πλούσιος. Στο λιμανάκι του Ύψου στη θέση Βρύση, ήταν πάντα αγκυροβολημένη η θαλαμηγός του, που μ' αυτήν πηγαινοερχόταν στην Αλβανία για κυνήγι, όπως έλεγαν. Στα χρόνια κείνα λειτουργούσε στον Ύψο τελωνείο, γιατί φαίνεται ότι γινόταν λαθρεμπόριο από την Αλβανία. Στο κτήμα της γυναίκας του ο Μπιμπέλι έκτισε ένα περίφημο μεγαλόπρεπο και επιβλητικό τεράστιο Πύργο σωστό ανάκτορο. Επί

δέκα χρόνια, όλο σχεδόν το χωριό της Κάτω-Κορακιάνας εργάστηκε για το κτίσιμό του. Οι αρχιτέκτονες, οι ντεκορατέρ, οι ζωγράφοι, που το στόλισαν με θαυμάσιες τοιχογραφίες, έργα υψηλής τέχνης, ήρθαν από την Ευρώπη, όπως και οι σχεδιαστές του τεράστιου πάρκου, που είναι μεγάλο σχεδόν όπως το Πεδίον του Άρεως στην Αθήνα. Εκεί στα θερμοκήπια και στο ύπαιθρο καλλιεργούσαν πολλά και σπάνια άνθη και δένδρα με την επίβλεψη του γεωπόνου. Σε 500 περίπου μέτρα από τον τεράστιο εκείνο πύργο έχτισαν μια πολυκατοικία για τη στέγαση του υπηρετικού προσωπικού. Εγκατέστησαν γεννήτρια ηλεκτρικού ρεύματος και έφτιαξαν μικρό υδραγωγείο που έφερνε νερό από τη Δασιά. Η θέα από τα μπαλκόνια και τους πυργίσκους του Ανακτόρου ήταν μοναδική. Φανταστείτε ότι ο Βασιλιάς Γεώργιος Β', ολόκληρο το καλοκαίρι του 1936 φιλοξενήθηκε στου Μπιμπέλι με τους αξιωματικούς της φρουράς του και γενικά με όλη την ακολουθία του. Μάλιστα όπως λένε τον συνόδευε και μία ξένη κυρία κι έκαναν το μπάνιο τους στην Δασιά, την έρημη τότε, αλλά πεντακάθαρη. Προτίμησε τον Πύργο από όλα τα ανάκτορα της Κέρκυρας. Έτσι τον θυμάμαι τον Πύργο στη δεκαετία του 1930 σ' όλη του τη λαμπρότητα. Το ζεύγος Μπιμπέλι απέκτησε γιο, που έγινε αξιωματικός του Ιταλικού Ναυτικού. Η Φανή Μπιμπέλι ήταν χριστιανή ορθόδοξη και εκκλησιάζονταν στο μικρό εκκλησάκι Αγία Παρασκευή, ανάμεσα στους χωρικούς του Ύψου. Η οικογένεια Μπιμπέλι δεν κατοικούσε μόνιμα στον Πύργο αλλά και στην Ιταλία. Ο Πύργος δεν έμενε ποτέ κλειστός. Όλο το προσωπικό του έμενε στη θέση του, διευθυνόμενο από ένα Ιταλό, λεγόμενο Τσοφακίνο και από άλλους Έλληνες του χωριού. Στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με τη συνθηκολόγηση της Ιταλίας, ο Τσοφακίνος με την οικογένειά του, όπως και όλοι οι Ιταλοί που έμεναν στην Κέρκυρα, έφυγαν για την Ιταλία. Στην κατοχή της Κέρκυρας από τους Γερμανούς, ο Πύργος έγινε κατοικία Γερμανών αξιωματικών. Μετά τον πόλεμο, όλη η περιουσία Μπιμπέλι περιήλθε στο ελληνικό δημόσιο, γιατί στο μεταξύ είχαν πεθάνει οι γονείς και η περιουσία ανήκε στο γιο που ήταν αξιωματικός Ιταλός. Αμέσως μετά την

απελευθέρωση ο πύργος έγινε νοσοκομείο. Φυσικά ο Πύργος μ' όλους αυτούς τους περαστικούς, λεηλατήθηκε και κακοποιήθηκε, ώσπου έγινε το πολυτελές ξενοδοχείο «ΚΑΣΤΕΛΛΟ». Από το 1985 έπαυσε να λειτουργεί ως ξενοδοχείο και παραμένει εγκαταλελειμμένο. Έχει παραχωρηθεί στον Δήμο Κέρκυρας η χρήση του από την Κ.Ε.Δ. (Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου) άνευ αντιτίμου για 40 χρόνια.

- **Εκκλησίες:** Η Κάτω Κορακιάνα διαθέτει τρεις ενορίες.

1^η Ενορία της Ζωοδόχου Πηγής 13^{ου} – 14^{ου} αιώνα μ.Χ. λειτουργούσε πριν από πολλά χρόνια ως μοναστήρι και ως Ιεροδιδασκαλείο. Εδώ έμεινε και δίδαξε ο Κοσμάς ο Αιτωλός.

2^η Ενορία του Αγίου Νικολάου (κέντρο του χωριού) 17^{ου} αιώνα μ.Χ. είναι η μεγαλύτερη εκκλησία. Στο προαύλιο της εκκλησίας υπάρχει το μνημείο Ηρώων.

3^η Ενορία του Αγίου Δημητρίου 16^{ου} αιώνα στην συνοικία Γαζάτικα.

Άλλες εκκλησίες είναι: του Αγίου Βασιλείου 16^{ου} αιώνα, Αγίας Ελένης 15^{ου} αιώνα, της Αναλήψεως του Σωτήρος 18^{ου} αιώνα, Αγίας Παρασκευής 16^{ου} αιώνα, της Οδηγήτριας 17^{ου} αιώνα κτητορική της οικογένειας Προσαλέντη, Αγίου Νικολάου 15^{ου} αιώνα θέση Σταθάκια κτήμα Θεοτόκη, η Παναγία η Κασωπίτρα 17^{ου} αιώνα βρίσκεται μπροστά από το αρχοντικό του Σταθάκια κτήμα Θεοτόκη. Στα σύνορα με την Άνω Κορακιάνα βρίσκετε τον Προφήτη Ηλία 15^{ου} αιώνα κτητορική της οικογένειας Φασκόμηλου. Στους πρόποδες του λόφου υπάρχει ερειπωμένη η εκκλησία του Αγίου Νικολάου είναι παλιό μετόχι του Μοναστηριού Προφήτη Ηλία. Σ' αυτή την εκκλησία διασώθηκαν θαυμάσιες τοιχογραφίες και μεταφέρθηκαν στο Βυζαντινό Μουσείο Κέρκυρας. Η εκκλησία του Αγίου Ταξιάρχη Μιχαήλ είναι των πρώτων χριστιανικών χρόνων κατ' εκτίμηση είναι ερειπωμένη. Στον συνοικισμό Άγιος Βασίλης βρίσκεται και έχει κριθεί ως διατηρητέο_μνημείο το αρχοντικό οικογένειας Μυλωνόπουλου, άρχοντες προερχόμενοι από την Κρήτη. Υπάρχει ιδιωτική συλλογή λαογραφικού υλικού της περιοχής του κ. Σπύρου Καλούδη του Νικολάου. Στην θέση Γαρούφα υπάρχει ένας Μεσαιωνικός Πύργος 12^{ου} αιώνα μη προσπελάσιμος.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις διοργανώνονται όλο το χρόνο. Από το 1999

εκτελούνται τα «ΦΑΙΑΚΕΙΑ» με έδρα το Καστέλλο για λογαριασμό όλου του Δήμου. Πραγματοποιούνται συναυλίες, ομιλίες, εκθέσεις ζωγραφικής κ.ά. Συμμετέχουν Έλληνες και ξένοι καλλιτέχνες. Η επιτυχία είναι πολύ μεγάλη και συμμετέχουν όλοι οι δημότες της Κέρκυρας και χιλιάδες επισκέπτες.

*Η εκκλησία του Αγίου Ιακώβου
στην παλιά Περιθεία*

Επειδή υπάρχουν αρκετές συνοικίες πραγματοποιούνται πολλά πανηγύρια όπως:

- Το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής 26 Ιουλίου.
- Το πανηγύρι της Αναλήψεως.
- Το πανηγύρι της Παναγίας της Βλαχέρνας
- Η γιορτή της Αγίας Μαρίας στα Γαζάτικα 2 Ιουλίου με λιτανεία.
- Το πανηγύρι της Ζωοδόχου Πηγής την Παρασκευή μετά το Πάσχα. Γίνεται μεγάλη λιτανεία από της Ζωοδόχου Πηγής προς τον Νικόλα.
- Λιτανεία από τον Άγιο Δημήτριο μέχρι τη θέση Παντάνασσα τη 2^η μέρα του Πάσχα.
- Τρεις επιτάφιοι (Αγίας Παρασκευής, Αγίου Νικολάου και Αγίου Δημητρίου).
- Δύο Αναστάσεις με πρωτεύουσα θέση του Αγίου Νικολάου και η άλλη της Ζωοδόχου Πηγής.

Υπάρχουν η Φιλαρμονική «Γεράσιμος Μαρκοράς» έτος ίδρύσεως 1983. Κατά των πολιτιστικών εκδηλώσεων «ΦΑΙΑΚΕΙΑ» γίνεται επίδειξη

αγώνα Παγκρατίου είναι ένα αρχαίο αγώνισμα πάλης που γίνεται με νύχια και με δόντια. Υπάρχουν 3 λειτρουβιά κλειστά.

- **Αθλητικοί πόροι:** Λειτουργούν δύο αθλητικά σωματεία και υπάρχει και το Δημοτικό Γυμναστήριο. Επίσης υπάρχει μια ιδιωτική Σχολή Παγκρατίου στην περιοχή.
- **Θαλάσσιοι - Τουριστικοί πόροι:** Η παράκτια ζώνη της Δασιάς θεωρείται ένα σημαντικό κέντρο θαλασσιών μέσων αναψυχής. Διαθέτει βάρκες, πεταλό, σκι, κανό, αλεξίπτωτα κ.ά. Τα τελευταία χρόνια αυτή η ζώνη κερδίζει τη Γαλάζια Σημαία.

- **Δυνατότητες:** Υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες αξιοποίησης τόσο των φυσικών πόρων (μονοπάτια, ελαιώνες) όσο και των πολιτιστικών πόρων (εκκλησίες, αρχοντικά, μοναστήρια και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Απαιτείται ένα σχέδιο δράσης που να προσελκύει τους επισκέπτες να συμμετάσχουν και να απολαύσουν όλα τα παραπάνω. Η έρευνα έδειξε ότι οι τουρίστες αναζητούν πολιτισμό - παράδοση, γνωριμία με τους ντόπιους και την επαφή με το φυσικό περιβάλλον.

- **Η αξιοποίηση του Καστέλλο**

Προτείνεται το ΚΑΣΤΕΛΛΟ να δοθεί σ' ένα επιχειρηματία με μακροχρόνια μίσθωση, που θα ανακαινίσει το υπάρχον κτίσμα και να το επεκτείνει σε μια ξενοδοχειακή μονάδα πολυτελείας δυναμικότητας 1.000 κλινών.

Έτσι θα προκύψουν τα παρακάτω πλεονεκτήματα για την Κέρκυρα:

- ◊ Θα δημιουργηθεί ένα ξενοδοχείο πολυτελείας που σήμερα δεν υπάρχει αυτής της κατηγορίας στον Δήμο.
- ◊ Θα ανακαινισθεί ριζικά και θα αναδειχθεί το ΚΑΣΤΕΛΛΟ ως Κορωνίδα του Δήμου που για 15 χρόνια παρέμεινε στην αφάνεια

και στην εγκατάλειψη.

- ◊ Ο Δήμος θα αποκομίσει οικονομικά οφέλη από την μίσθωση του ακινήτου ώστε να μπορεί να εκτελεί έργα υποδομής στην περιοχή. Ένα τμήμα του οικοπέδου των 75 στρεμμάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως δημοτικό πάρκο που τόσο ανάγκη έχει η περιοχή.
- ◊ Η λειτουργία του ΚΑΣΤΕΛΛΟ ως ξενοδοχείο πολυτελείας, θα αναβαθμίσει όλη την περιοχή, και θα επανέλθει η παλιά αίγλη που όλοι οι ντόπιοι νοσταλγούν και θυμούνται.

5.4. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΓΟΥΡΑΔΩΝ

- **Πληθυσμός:** 282 κάτοικοι.
- **Απασχόληση των κατοίκων:** Εργάζονται σε τουριστικές επιχειρήσεις σε άλλα δημοτικά διαμερίσματα, ελαιοπαραγωγή και οικοδομικές επιχειρήσεις.
- **Τοποθεσία:** Βρίσκεται πάνω από το χωριό Σπαρτύλα και βρίσκεται στο ορεινότερο σημείο του Δήμου Φαιάκων σε 600 μέτρα υψόμετρο. Συνορεύει με τον Δήμο Θιναλίου περιοχής Παντοκράτορα.
- **Τουριστικοί Πόροι:** Δεν διαθέτει κανένα τουριστικό κατάλυμα. Οι τουρίστες είναι λίγοι που το επισκέπτονται λόγω δύσκολης πρόσβασης. Διέρχονται κυρίως τουρίστες με αυτοκίνητα (τζιπ) που κάνουν σαφάρι.
- **Φυσικοί Πόροι:** Υπάρχει ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον αλλά όχι τόσο ικανοποιητικό από μόνο του, για να προσελκύει επισκέπτες. Κυκλοφορούν κατά χρονικά διαστήματα διάφοροι Βοτανολόγοι και Ζωγράφοι.
- **Πολιτιστικοί Πόροι:** Το πανηγύρι στο χωριό γίνεται της Αγίας Παρασκευής 26 Ιουλίου. Υπάρχουν 4 εκκλησίες: Αγίας Θεοδώρας, Αγίας Παρασκευής (ήταν μοναστήρι και αναστηλώνεται από την Ιερά Μητρόπολη), της Ευαγγελίστριας και του Αγίου Κωνσταντίνου (ερείπωμένη). Στις 15 Αυγούστου γίνεται Λιτανεία της Παναγίας. Το Δημοτικό σχολείο έκλεισε και έχουν εγκατασταθεί ο Βρεφονηπιακός σταθμός και το Αγροτικό Ιατρείο. Υπάρχει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σγουράδων με την επωνυμία «ΑΡΙΩΝ». Υπάρχουν 2 αρχοντικά του Ζήκα και του Κουτσούρη. Ένα ελαιοτριβείο εγκαταλελειμμένο. Τρία καφενεία υπάρχουν στο κέντρο του χωριού.
- **Δυνατότητες:** Οι δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης είναι περιορισμένες. Μόνον η ανάπτυξη αγρο-οικοτουριστικών δραστηριοτήτων σε συνεργασία με τα λοιπά δημοτικά διαμερίσματα που βρίσκονται στην ενδοχώρα θα είναι ενδιαφέρον σ' αυτή την περιοχή. Περιγράφεται αναλυτικά στις προτεινόμενες ενέργειες για την Κέρκυρα.

5.5. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΠΑΡΤΥΛΑ

- **Πληθυσμός:** 774 κάτοικοι.
- **Απασχόληση των κατοίκων:** Εργάζονται στον τουρισμό, στην ελαιοπαραγωγή, στις οικοδομικές επιχειρήσεις και στην αμπελουργία σε μικρές καλλιέργειες.
- **Τοποθεσία:** Βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του ορεινού όγκου του Δήμου Φαιάκων και συνορεύει με τον Δήμο Κασσωπαίων.
- **Τουριστικοί Πόροι:** Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Σπαρτύλα ανήκει η παράκτια ζώνη της περιοχής Μπαρμπάτι. Υπάρχουν 8 ξενοδοχεία, 768 κλίνες, 57 μονάδες ενοικιαζομένων δωματίων – διαμερισμάτων, 854 κλίνες, 1 γραφείο γενικού τουρισμού, 1 γραφείο μίσθωσης αυτοκινήτων, 1 κατάστημα ενοικιάσεων μηχανών. Μερικά εστιατόρια, μπαρ και τουριστικά καταστήματα.
- **Φυσικοί Πόροι:** Σε υψόμετρο 600 μέτρων βρίσκεται μια λίμνη που ονομάζεται «Καταπίνος», ένα μέρος της ανήκει στο Σωκράκι. Στον ορεινό όγκο υπάρχουν: μεγάλη ποικιλία λουλουδιών, άγριων orchidέων, βότανα, ρίγανη και θυμάρι.
Υπάρχουν τα εξής μονοπάτια:
  - α. Μπαρμπάτι ⇒ Θέση Φαγιά ⇒ Κοκινόι ⇒ Σπαρτύλα (6 km).
  - β. Σπαρτύλα ⇒ Ταξιάρχη ⇒ Παντοκράτορα (10 km).
  - γ. Σπαρτύλα ⇒ Σωκράκι ⇒ Σκριπερό ⇒ Αγ. Παντελεήμονα (Τρουμπέτα) (10 km).

- **Πολιτιστικοί Πόροι:** Το πανηγύρι του χωριού γίνεται της Παναγίας 15

Αυγούστου. Η Λιτανεία γίνεται των Μυροφόρων. Εκκλησίες: Άγιος Ταξιάρχης, Άγιος Αρσένης Αϊ-Λιάς, Άγιος Σπυρίδωνας και Παναγίας. Στις περιοχές Μιχαλακάδων, Σπαρτύλα και, Αϊ-Λιά υπάρχουν ερείπια (δείγματα) του 17^{ου} αιώνα. Το Δημοτικό Σχολείο λειτουργεί. Ελαιοτριβεία 5. Υπάρχουν πολιτιστικός και αθλητικός λόγος.

- **Θαλάσσιοι Τουριστικοί Πόροι:** Η παράκτια ζώνη. Του Μπαρμπάτι διαθέτει θαλάσσια μέσα αναψυχής όπως βάρκες, Σκι, κανό και αλεξίπτωτα. Τα τελευταία χρόνια το Μπαρμπάτι κερδίζει την Γαλάζια Σημαία. Το Μπαρμπάτι διαθέτει μια από τις καλύτερες παραλίες της Κέρκυρας.

- **Δυνατότητες:** Υπάρχουν δυνατότητες αξιοποίησης τόσο των φυσικών πόρων (μονοπάτια, φυσικό περιβάλλον) όσο και των πολιτιστικών πόρων. Δεν έχει κορεσθεί αυτή η περιοχή τουριστικά όπως συμβαίνει σε άλλες παράκτιες ζώνες όπως της Δασιάς. Η ανάπτυξη του περιπατητικού τουρισμού είναι ιδανική στην περιοχή διότι διαθέτει πλούσιες και σε μεγάλη έκταση φυσικές ομορφιές. Η περιοχή από το Πυργί μέχρι το χωριό Σπαρτύλα διαθέτει μια πανοραμική θέα, αντικρίζοντας όλη την παράκτια ζώνη από το Ύψο μέχρι την πόλη της Κέρκυρας.

5.6. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΩΚΡΑΚΙΟΥ

- **Πληθυσμός:** 483 κάτοικοι.
  - **Απασχόληση των κατοίκων:** Εργάζονται στον τουρισμό, ελαιοπαραγωγή, αμπελώνες για ιδιωτική χρήση και οικοδομικές επιχειρήσεις.
  - **Τοποθεσία:** Βρίσκεται ανάμεσα Άνω Κορακιάνας και Ζυγού σε 500 μέτρα υψόμετρο. Ανήκει όπως και τα άλλα χωριά στους παραδοσιακούς οικισμούς. Απέχει 22 Km από την πόλη της Κέρκυρας.
  - **Τουριστικοί Πόροι:** Δεν διαθέτει κανένα τουριστικό κατάλυμα. Οι τουρίστες είναι λίγοι που φθάνουν σ' αυτό το χωριό λόγω μεγάλης απόστασης από τις τουριστικές ζώνες. Διέρχονται κυρίως τουρίστες με αυτοκίνητα τζιπ που κάνουν σαφάρι.
  - **Φυσικοί Πόροι:** Υπάρχει ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον αλλά όχι τόσο ικανοποιητικό από μόνο του για να προσελκύει επισκέπτες. Υπάρχουν τα εξής μονοπάτια:
    - Σωκράκι ⇒ Πυλίδα ⇒ Τρουμπέτα (4 km).
    - Σωκράκι ⇒ Ρύκια (2 km) (έχει θέα προς τα Διαπάντια Νησιά).
    - Σωκράκι ⇒ Άνω Κορακιάνα (5 Km).
    - Σωκράκι ⇒ Χωροεπισκόποι (5 km).
    - Σωκράκι ⇒ Βουνί προς Σπαρτύλα.
    - Σωκράκι ⇒ Λάκος πάνω από το Σκριπερό.
- Υπάρχουν ποικιλίες αγριολούλουδων και βοτάνων. Κάθε σπίτι διαθέτει το δικό του πέτρινο πηγάδι συγκεντρώνοντας τα νερά από τις στέγες λόγω της μορφολογίας του εδάφους (ορεινός όγκος) δεν υπάρχει η δυνατότητα γεωτρήσεων.
- **Πολιτιστικοί Πόροι:** Το πανηγύρι του χωριού γίνεται στις 15 Αυγούστου της Παναγίας και των Αγίων Πάντων τον Ιούνιο. Την Κυριακή του Θωμά γίνεται η Λιτανεία.
  - **Εκκλησίες:** Η Παναγία Θεοτόκου (κεντρική), Άγιος Σπυρίδωνας (ιδιωτική), Άγιος Νικόλαος (ερειπωμένη) και η Αγία Βαρβάρα. Το Δημοτικό Σχολείο δεν λειτουργεί. Υπάρχουν 4 καφενεία, 1 πρατήριο

βενζίνης, κρεοπωλείο και αγροτικό Ιατρείο. Υπάρχει Πολιτιστικός Σύλλογος.

- **Δυνατότητες:** Η αξιοποίηση των υπαρχόντων μονοπατιών θα δώσει την δυνατότητα στους τουρίστες να συμμετάσχουν σε πεζοπορία. Η δημιουργία ενός παραδοσιακού καταστήματος που θα πωλούνται τοπικά και ελληνικά αγροτικά προϊόντα στους επισκέπτες θα είναι κάτι σημαντικό.

5.7. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

5.7.1. ΠΛΗΡΟΤΗΤΕΣ

Η μέση ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών μονάδων στον Δήμο εμφανίζει μια σταδιακή αύξηση την τελευταία τριετία. Συγκριτικά η μέση πληρότητα στον Δήμο Κέρκυρας εμφανίζεται χαμηλότερη από την αντίστοιχη του Νομού συνολικά. Αυτό οφείλεται στο ότι οι μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες του νησιού πέτυχαν μεγαλύτερες πληρότητες. Στον παρακάτω πίνακα δίνεται η μέση πληρότητα των ενοδοχειακών καταλυμάτων. Η μέση ετήσια πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων του Δήμου το 2001 είναι 69,3%.

Πίνακας 5.1.: Αφίξεις και διανυκτερεύσεις τουριστών από τα δηλωθέντα στον Ε.Ο.Τ. ανά μήνα στα ξενοδοχεία της Κέρκυρας

Μήνας	Αφίξεις	Διανυκτερεύσεις	Μ.Ο. διάρκειας παραμονής	Μ.Ο. διάρκειας παραμονής στην Κέρκυρα	Μ.Ο. πληρότητας στο Δήμο
Απρίλιος	3.372	13.184	4	4.3	22.3
Μάιος	8.429	64.991	7.7	7.4	63.3
Ιούνιος	11.094	87.852	7.9	9.5	82.4
Ιούλιος	12.485	98.896	7.9	8.5	97.2
Αύγουστος	14.293	121.236	8.5	9.6	86.9
Σεπτέμβριος	11.507	93.054	8	8.6	87
Οκτώβριος	5.062	42.184	9.3	9.6	46.1
Γεν. Σύνολο	66.242	521.397	7.9	8.8	69.3

Παρατηρείται ότι ο μήνας Ιούλιος είναι ο μήνας της μεγαλύτερης πληρότητας με 97,2%. Πέραν του Ιουλίου αυξημένη πληρότητα σημειώνεται κατά σειρά τους μήνες Σεπτέμβριο (87%), Αύγουστο (86,9%) και Ιούνιο (82,4%), ενώ στην τελευταία θέση είναι ο μήνας Απρίλιος (22,3%).

Η λειτουργία των ξενοδοχειακών μονάδων είναι 7 μηνών, από αρχές Απριλίου μέχρι τέλη Οκτωβρίου.

Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι στην περίοδο αιχμής δεν υπήρχε πληρότητα 100% στον Δήμο. Ενώ αντίστοιχα οι άλλους Δήμους π.χ. στο Δήμο Φαιάκων την τουριστική περίοδο 2000 είχε πληρότητα το μήνα Αύγουστο μέχρι 11,2% και τον Ιούλιο 104%. Οι αφίξεις στο Νομό την τουριστική περίοδο 2001 ήταν ελαφρώς αυξημένες από το 2000. Οι δύο ακραίοι μήνες Απρίλιος και Οκτώβριος, έχουν μικρή πληρότητα.

Για την περίπτωση αυτή πρέπει να εντοπισθούν κομμάτια στην διεθνή και στην Ελληνική τουριστική αγορά, που θα ενδιέφερε σε επισκέπτες να κάνουν διακοπές σε αυτές τις χρονικές περιόδους με ειδικά κίνητρα από τα ξενοδοχεία της περιοχής.

Η πληρότητα στα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα - δωμάτια, δεν μπορεί να καθορισθεί επακριβώς διότι λειτουργούν με την μέθοδο του Commitment. Σίγουρα όμως έχουν μεγαλύτερη πληρότητα διότι οι Tour Operators επιδιώκουν να έχουν τουρίστες πρώτα σε αυτά τα καταλύματα και έπειτα στα ξενοδοχειακά καταλύματα διότι είναι ήδη προπληρωμένα από τους ίδιους.

5.7.2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

Η μέση διάρκεια παραμονής των τουριστών που διαμένουν στα ξενοδοχεία το 2001 έχει ως εξής (Πίνακας 5.2.):

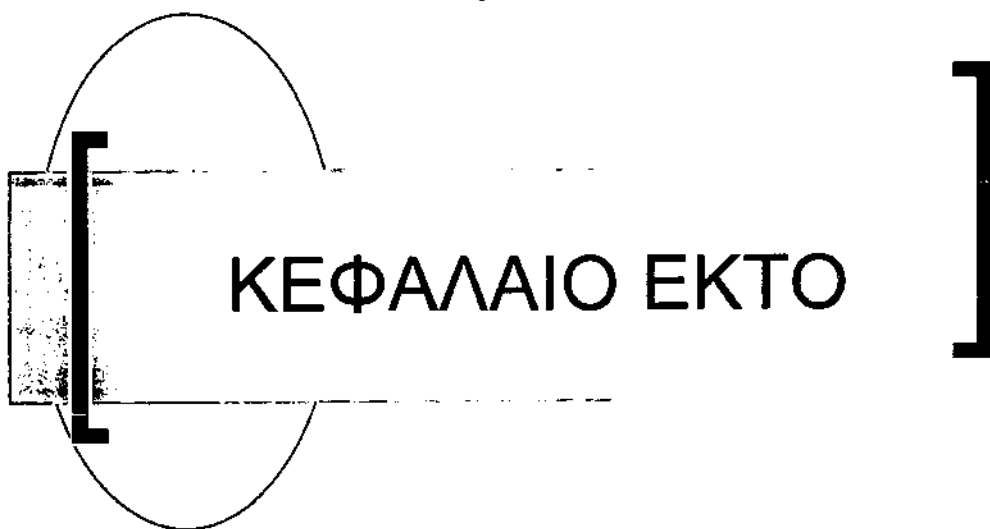
Πίνακας 5.2.

	2001
Δήμος Φαιάκων	7,9 ημέρες
Νομός Κέρκυρας	8,8 ημέρες

Συγκριτικά, ο μέσος όρος διάρκειας παραμονής στον Δήμο είναι ελαφρώς μικρότερος από την αντίστοιχη του Νομού Κέρκυρας που είναι 8,8 μέρες. Η διάρκεια παραμονής στα ενοικιαζόμενα δωμάτια - διαμερίσματα, εκτιμάται ότι είναι μεγαλύτερη (Μ.Ο. 12,5 μέρες) διότι όσον αφορά τις μη περιόδους αιχμής οι Tour Operators δίνουν δελεαστικές προσφορές παραμονής δύο εβδομάδες στην τιμή της μιας εβδομάδας. Επίσης τα βασικά τουριστικά πακέτα είναι των δύο εβδομάδων.

Πίνακας. ΣΥΝΟΛΟ ΑΦΙΞΕΩΝ ΑΝΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΑΚΩΝ 2001

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜ- ΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑ ΕΘΝΙΚΟ- ΤΗΤΑ %
ΕΛΛΗΝΕΣ	2.946	529	817	2.480	3.618	1.158	862	12.410	18,7%
ΑΓΓΛΟΙ	4	2.590	3.074	2.824	2.883	3.555	1.716	16.646	25,1%
ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΙ	5	204	749	976	629	695	18	3.276	4,9%
ΓΑΛΛΟΙ	109	119	163	183	311	90	26	1.001	1,5%
ΓΕΡΜΑΝΟΙ	217	2.807	3.305	2.166	2.325	3.327	1.476	15.623	23,5%
ΙΤΑΛΟΙ	7	62	256	347	956	111	7	1.746	2,6%
ΟΛΛΑΝΔΟΙ	31	434	433	505	276	395	346	2.420	3,5%
ΟΥΓΓΡΟΙ		1	35	39	45	28	6	154	0,2%
ΣΟΥΗΔΟΙ		165	218	294	199	233	40	1.149	1,2%
ΤΣΕΧΟΙ		30	72	87	63	80		332	0,5%
ΔΙΑΦΟΡΟΙ	53	1.488	1.973	2.584	2.988	1.835	565	11.486	18,3%
ΓΕΝ.ΣΥΝΟΛΟ	3.372	8.429	1.095	12.485	14.293	11.507	5.062	66.243	100,0%

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ –
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ – ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΤΟΥ
ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ -
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ – ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΤΟΥ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

6.1. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΔΕΙΓΜΑ: Επελέγησαν 25 άτομα, τουρίστες άνω της μέσης κοινωνικοοικονομικής τάξης, που διέμεναν σε ξενοδοχεία Α' και Β' κατηγορίας, βίλες και επιπλωμένα διαμερίσματα.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η μέθοδος για την διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας ήταν οι ατομικές συνεντεύξεις βάθους. Οι συνεντεύξεις έγιναν κατόπιν ραντεβού στο κατάλυμα των ερωτώμενων και προς το τέλος της παραμονής των στον Δήμο.

ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: Διεξήχθησαν οι ποιοτικές έρευνες από ολόκληρη την τουριστική περίοδο (1^η Μαΐου 2001- 30 Οκτωβρίου 2001).

Το δείγμα ήταν ως εξής, ανά εθνικότητα (Πίνακας 6.1.).

Πίνακας 6.1.

ΑΓΓΛΟΙ	7
ΓΕΡΜΑΝΟΙ	7
ΙΤΑΛΟΙ	3
ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΙ	2
ΟΛΛΑΝΔΟΙ	2
ΟΥΓΓΡΟΙ	1
ΣΟΥΗΔΟΙ	2

6.1.1.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

A. Τάσεις και αντιλήψεις σχετικά με την ταξιδιωτική εμπειρία

Όλοι όσοι συμμετείχαν στις συνεντεύξεις είχαν σημαντική ταξιδιωτική εμπειρία. Πολλοί απ' αυτούς ταξίδευσαν στα περισσότερα τουριστικά θέρετρα της Μεσογείου. Ακόμη, έχουν κάνει την τελευταία δεκαετία αρκετά ταξίδια εκτός Ευρώπης όπως: Αμερική, Αυστραλία, Σιγκαπούρη, Ινδία κ.ά.

Πριν ταξιδεύσουν σε μια περιοχή ενημερώνονται πολύ για την τοποθεσία, το κατάλυμα, το κλίμα, τη κουλτούρα, και τα αξιοθέατα που διαθέτει η περιοχή. Σημαντικό ρόλο παίζει επίσης το εάν υπάρχει ασφάλεια και όχι εγκληματικότητα.

Το κίνητρο για να ταξιδεύσουν είναι η ευχαρίστηση - ψυχαγωγία και όχι επαγγελματικά ταξίδια.

Η κράτηση για τις διακοπές γίνεται κυρίως πριν από 3 έως 6 μήνες.

Σε κάθε χώρα που επισκέπτονται, αναζητούν διαφορετικά πράγματα π.χ. στην Αμερική και Σιγκαπούρη επισκέπτονται μεγάλα αστικά κέντρα ενώ στις χώρες της Μεσογείου προτιμούν τον ήλιο και την θάλασσα.

B. Διαφοροποίηση της Κέρκυρας από άλλες περιοχές που έχουν επισκεφθεί

ΘΕΤΙΚΑ:

- Η μη έντονη τουριστικοποίηση όπως είναι στην Ισπανία, Τυνησία, Μαρόκο.
- Το φυσικό περιβάλλον, ο ήλιος η θάλασσα και οι ακτές.
- Η φιλικότητα και η αυθεντικότητα των κατοίκων της περιοχής.
- Οι τιμές γενικά είναι σε καλό επίπεδο.
- Η Ελλάδα θεωρείται ως μια Ευρωπαϊκή χώρα.
- Η φήμη του νησιού και της περιοχής

ΑΡΝΗΤΙΚΑ:

- Οι υποδομές (δρόμοι, μονοπάτια, σήμανση, καθαριότητα) χρειάζονται σημαντικές βελτιώσεις.
- Η έλλειψη μιας έντονης Κερκυραϊκής ταυτότητας στις τουριστικές περιοχές του δήμου.
- Η έλλειψη επαγγελματισμού από τους παραγωγούς του τουριστικού προϊόντος.
- Δεν υπάρχουν ικανοποιητικού αριθμού πεζοδρόμια και δημόσιες τουαλέτες.
- Δεν υπάρχει ικανοποιητική τουριστική πληροφόρηση.
- Έλλειψη δραστηριοτήτων για τους τουρίστες (τένις, μπάσκετ, γκολφ) στις περιοχές Ύψου, Δασιά και Μπαρμπάτι.
- Δυνατότητα κυκλοφοριακής σύνδεσης των τουριστικών περιοχών του Δήμου και με άλλες περιοχές.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

- Να βελτιωθούν οι υποδομές.
- Να αναδειχθεί και να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον.
- Να εκσυγχρονισθούν οι ξενοδοχειακές μονάδες καθώς επίσης και τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα - δωμάτια.
- Να υπάρχει επαγγελματική τουριστική πληροφόρηση.
- Να αναδειχθούν τα μονοπάτια και να γίνει η κατάλληλη σήμανση σ' αυτά.
- Να βελτιωθεί η ποιότητα του επαγγελματισμού στους παραγωγούς του τουριστικού προϊόντος.

6.2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΦΑΙΑΚΩΝ

1. Έλλειψη πεζοδρομίων

Ο Δήμος Φαιάκων κατασκεύασε ένα σημαντικό μέρος πεζοδρομίων στις περιοχές Δασιάς και Ύψου δίπλα στις κύριες οδικές αρτηρίες. Αυτή

η προσπάθεια πρέπει να συνεχισθεί και στην περιοχή του Μπαρμπάτι αλλά και σε άλλους κεντρικούς δρόμους του Δήμου. Όλοι οι δημότες και οι τουριστικοί επιχειρηματίες της περιοχής πρέπει να συναινέσουν στην ανάπτυξη ενός ανθρωπιστικού ρεύματος, ώστε οι τουρίστες να απολαμβάνουν ευχάριστα τις διακοπές τους. Επομένως ας δώσουμε όλοι για κοινόχρηστη χρήση ένα κομμάτι γης από τα σημεία που διέρχονται οι τουρίστες κι αυτό θα έχει άμεσο όφελος στους ίδιους.

2. Η κατάσταση των δρόμων

Ο κεντρικός οδικός άξονας Κέρκυρας - Κασσιώπης βρίσκεται σε ικανοποιητικό βαθμό. Στις τουριστικές περιοχές όμως όλοι οι κάθετοι δρόμοι σ' αυτό το Κεντρικό άξονα είναι στενοί και χρήζουν βελτιώσεων.

3. Έλλειψη πάρκινγκ

Σ' ολόκληρο τον Δήμο δεν υπάρχει ένα μεγάλο οργανωμένο πάρκινγκ. Την τρέχουσα τουριστική περίοδο δημιουργήθηκε ένας χώρος στάθμευσης απέναντι από τα ξενοδοχεία Χανδρής και κάπως ανακουφίσθηκε η περιοχή.

Σε συνδυασμό με την ανυπαρξία αρκετών πεζοδρομίων και την έλλειψη χώρων στάθμευσης στις περιόδους αιχμής οι επισκέπτες έχουν σοβαρό κυκλοφοριακό πρόβλημα.

Επειδή οι παραλίες της Δασιάς, του Ύψου και του Μπαρμπάτι βρίσκονται κοντά στην πόλη της Κέρκυρας, πολλοί Κερκυραίοι επισκέπτονται αυτές τις παραλίες με αποτέλεσμα να οξύνεται το κυκλοφοριακό πρόβλημα.

4. Έλλειψη δημοσίων τουαλετών

Ο Δήμος Φαιάκων είναι μια από τις γνωστότερες περιοχές της Μεσογείου. Το 15% των τουριστών που έρχονται στην Κέρκυρα, μένουν σ' αυτό το Δήμο.

Η έλλειψη δημοσίων τουαλετών δημιουργεί μια αρνητική εικόνα στον επισκέπτη.

Ορισμένοι από τους ιδιοκτήτες των καταστημάτων, δεν δέχονται να

γίνεται χρήση των τουαλετών τους από περαστικούς επισκέπτες, παρουσιάζοντας απροθυμία και αλλοιώνεται η έννοια της φιλοξενίας - εξυπηρέτησης.

5. Έλλειψη αποχετευτικού συστήματος

Αναφέρθηκαν μερικά προβλήματα σχετικά με δυσοσμίες και λύματα στη θάλασσα των περιοχών Δασιάς και Ύψου. Στην Ύψο λειτουργεί βιολογικός καθαρισμός αλλά μάλλον δεν ικανοποιεί όλες τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής. Επισημαίνεται λοιπόν ότι είναι αναγκαιότητα για μια τουριστική περιοχή όπως της Δασιάς η δημιουργία βιολογικού σταθμού καθαρισμού λυμάτων.

Στην αρχή και στο τέλος της τουριστικής περιόδου, όταν υπάρχουν έντονες βροχοπτώσεις δημιουργούν τεράστιο πρόβλημα λόγω ανυπαρξίας αποχετευτικών αγωγών σ' όλες τις τουριστικές περιοχές, κυρίως στην θέση Λίμνη όπου το υπέδαφος δεν έχει μεγάλη απορροφητικότητα.

6. Ελλιπής φωτισμός

Οι κεντρικοί οδικοί άξονες δεν διαθέτουν ικανοποιητικό και άπλετο φωτισμό.

Σε μερικά σημεία είναι μεγάλη η απόσταση των στύλων φωτισμού μεταξύ τους. Ενώ το μεγαλύτερο πρόβλημα που έχει καταγραφεί είναι ότι ο φωτισμός σε μερικούς δρόμους σβήνει στις 1 το βράδυ, με αποτέλεσμα οι τουρίστες να έχουν πρόβλημα να κυκλοφορήσουν με ασφάλεια και άφοβα. Γι' αυτό, αρκετοί προμηθεύονται φακούς για να κυκλοφορήσουν στους δρόμους με ασφάλεια.

7. Δημιουργία ηχορύπανσης

Από τα μηχανάκια και από μερικά κέντρα διασκέδασης δημιουργείται τεράστιο πρόβλημα ηχορύπανσης στις τουριστικές περιοχές.

8. Ελλιπής συγκοινωνία με πόλη της Κέρκυρας

Κατά τη διάρκεια της ημέρας, η συγκοινωνιακή σύνδεση με την πόλη

της Κέρκυρας είναι ικανοποιητική, αλλά μετά τις 7 μ.μ. (που το καλοκαίρι είναι μέρα ακόμα), δεν υπάρχει συγκοινωνιακή σύνδεση από την Κέρκυρα για τις περιοχές Ύψου, Πυργί και Μπαρμπάτι.

Αυτές οι περιοχές εξυπηρετούνται από την υπεραστική γραμμή (ΚΤΕΛ) ενώ η περιοχή Δασιά από την αστική γραμμή.

9. Έλλειψη συγκοινωνιακής κυκλοφορίας εντός του Δήμου

Από τις τουριστικές περιοχές του Δήμου προς την ενδοχώρα υπάρχει μεγάλη αναγκαιότητα συγκοινωνίας τόσο για τους μόνιμους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες. Έτσι θα έχουν την δυνατότητα οι επισκέπτες να επισκεφθούν την ενδοχώρα η οποία διαθέτει καταπληκτικές φυσικές ομορφιές.

10. Έλλειψη αυτόματων μηχανών ανάληψης χρημάτων μέσω πιστωτικών καρτών

Είναι ένα σοβαρό πρόβλημα για ένα Δήμο που διαθέτει 7.000 κατοίκους και επιπλέον άλλους 17.000 τουρίστες στην περίοδο αιχμής και αν προσθέσουμε και τους ημερήσιους επισκέπτες γίνεται εντονότερο. Δημιουργείται πρόβλημα από την έλλειψη έστω και μιας τέτοιας μηχανής, και μάλιστα στην σημερινή εποχή που πολύς κόσμος τείνει να αντικαταστήσει τα χρήματα με τις πιστωτικές κάρτες.

11. Ελλιπής αστυνόμευση στις τουριστικές περιοχές

Κυρίως στις βραδινές ώρες, μετά τις 12 το βράδυ δεδομένης και της έλλειψης φωτισμού καθώς επίσης και της κίνησης των τουριστών που διασκεδάζουν με αλκοόλ κρίνεται απαραίτητη η παρουσία αστυνομικών και οι περιπολίες στα πολυσύχναστα σημεία, του Δήμου. Έτσι αναπτύσσεται ένα αίσθημα ασφάλειας στους τουρίστες.

12. Έλλειψη Γραφείου Πληροφόρησης των επισκεπτών του Δήμου

13. Έλλειψη υπαιθρίων καθισμάτων και κοινόχρηστων χώρων για

ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

14. Έλλειψη στεγάστρων στις στάσεις των λεωφορείων

15. Έλλειψη ταχυδρομικών κιβωτίων

16. Η ισχύουσα νομοθεσία

Η παράκτια ζώνη έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένη περιοχή με αποτέλεσμα να μην γίνονται νέες επενδύσεις στο Δήμο μας.

17. Έλλειψη επαγγελματικής συμπεριφοράς

Οι εμπλεκόμενοι στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών, στερούνται επαγγελματικής συμπεριφοράς.

18. Το άπλωμα των ξαπλωστρών και ομπρελών στις παραλίες από τους εκμεταλλευτές των παραλιών.

19. Έλλειψη ντους στις παραλίες

Οι τρεις μεγάλες παραλίες (Δασιά, Ύψος και Μπαρμπάτι) υποδέχονται χιλιάδες τουρίστες. Απαιτείται η τοποθέτηση ντους, για την εξυπηρέτησή των.

20. Ανύπαρκτη η συνεργασία ανάμεσα στους επαγγελματίες της περιοχής

21. Έλλειψη ταξί

Αναγκαιότητα για επιπλέον ταξί στις περιοχές για καλύτερη εξυπηρέτηση των τουριστών την περίοδο αιχμής.

22. Περισυλλογή των σκουπιδιών

Στα πολυσύχναστα σημεία των τουριστικών περιοχών απαιτείται να κυκλοφορούν οδοκαθαριστές με επαγγελματικές φόρμες και καλαισθητα καρτόνια ώστε να δίδεται μια θετική εικόνα στους

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ.

- 23.** Οι κάδοι απορριμμάτων χρήζουν πλουσίματος σε τακτικά χρονικά διαστήματα (πρόβλημα δυσοσμίας – τρωκτικών). Επίσης χρειάζονται αρκετοί μικροί κάλαθοι απορριμμάτων σε όλα σημεία του Δήμου.
- 24.** Έλλειψη κοινόχρηστων χώρων αναψυχής και αθλοπαιδιών στις τουριστικές περιοχές.
- 25.** Ελλιπής επιτήρηση της θάλασσας από το Λιμεναρχείο την τουριστική περίοδο.
- 26.** Εκατέρωθεν των κεντρικών οδικών αξόνων, βρίσκονται εγκαταλελειμμένα αγροκτήματα με σκουπίδια και διάφορα άλλα αντικείμενα.
- 27.** Αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των επαγγελματιών (εστιατόρια, μπαρ) που γίνεται αντιληπτός από τους επισκέπτες.
- 28.** Εξάρτηση από τους Τουρ Οπερέϊτορς όλες οι περιοχές με αποτέλεσμα οι τιμές να πιέζονται και οι υπηρεσίες προς τους πελάτες να μειώνονται.
- 29.** Αναγκαία η διάνοιξη περιφερειακού δρόμου στην περιοχή Πυργί, ώστε η παραλιακή οδός του Ύψου δοθεί προς χρήση στους επισκέπτες.
- 30.** Η μη κατοχύρωση των τουριστικών επαγγελματιών, έχει ως αποτέλεσμα οι παρεχόμενες τουριστικές υπηρεσίες να μην είναι οι ενδεδειγμένες (απεριποίητοι, χωρίς στολή και επαγγελματική εμφάνιση και γνώση).

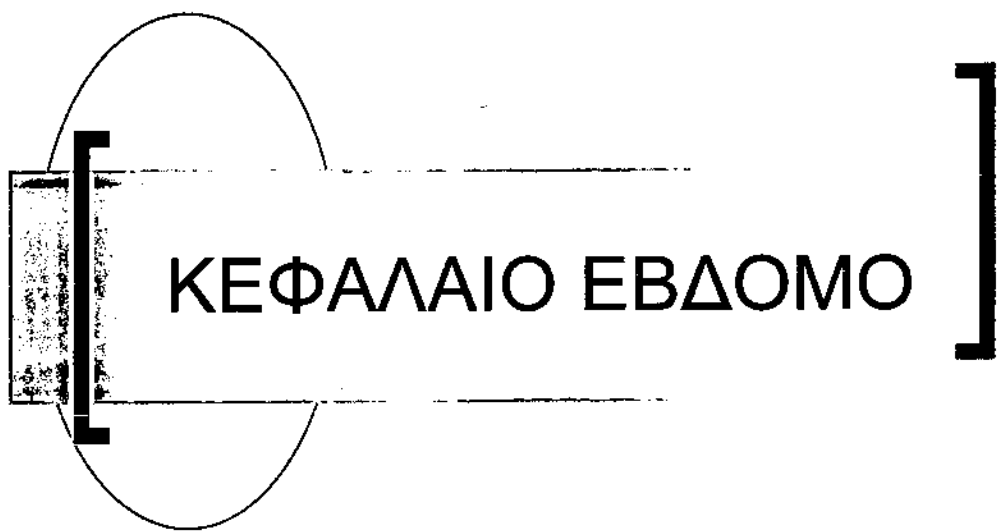
31. Δραστηριότητες για **απασχόληση παιδιών.**

32. Στην ερώτηση πώς εκτιμούν την **πορεία/εξέλιξη της τουριστικής κίνησης** για τα επόμενα χρόνια στην περιοχή, απάντησαν ότι θα είναι σταθερή προς φθίνουσα, εκτός εάν γίνουν δυναμικές παρεμβάσεις από την πολιτεία πρώτα, και ύστερα από τους επιχειρηματίες.

Το **προφίλ των πελατών πιστεύουν ότι είναι μέτριο και σε ορισμένες περιοχές είναι χαμηλό.**

33. Η **διάβαση με υψηλή ταχύτητα των πλοίων από και προς Ιταλία** δημιουργούν μεγάλα κύματα - με αποτέλεσμα να προκαλούν ανασφάλεια στους λουόμενους και να αλλοιώνουν τις ακτές.

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Το σχέδιο marketing λαμβάνοντας υπ' όψιν τα αποτελέσματα των Ερευνών Αγοράς που διεξήχθησαν στην Κέρκυρα θα παρουσιασθούν παρακάτω με την μορφή Ανάλυσης Δυνατών και Αδύνατων Σημείων, Ευκαιριών και Απειλών (SWOT Analysis).

7.1. ΔΥΝΑΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

- **ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Σε απόσταση 11 χλμ. βόρεια από την πόλη της Κέρκυρας, βρίσκεται ο Δήμος Φαιάκων.

Οι ομορφιές των Ανατολικών ακτών που βλέπουν προς την Αλβανία επιφυλάσσουν εκπλήξεις στον επισκέπτη.

Οι γραφικοί κόλποι, οι παραλίες της Δασιάς, Ύψου και Μπαρμπάτι και τα πεντακάθαρα νερά είναι πρόκληση για τους λάτρεις της κολύμβησης.

Όλη η παράκτια ζώνη του Δήμου και σε βάθος ενός χιλιομέτρου χαρακτηρίστηκε το 1986 ως κορεσμένη περιοχή. Με αποτέλεσμα να ελεγχθεί η ανεξέλεγκτη δόμηση όπως ακολούθησε στις υπόλοιπες παράκτιες ζώνες του νησιού.

- **ΦΙΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ**

Η έρευνα έδειξε πως το 96% των αλλοδαπών ερωτηθέντων θεωρούν ότι οι Κερκυραίοι είναι πολύ φιλικοί και εξυπηρετικοί. Γενικά οι Έλληνες θεωρούνται ως φιλόξενος λαός. Αυτό το στοιχείο πρέπει να το αξιοποιήσουμε και να τεθεί ως αιχμή του επικοινωνιακού δόρατος. Είναι ένα δυνατό πλεονέκτημα που μπορεί να διαφοροποιήσει το τουριστικό μας προϊόν από άλλες ανταγωνίστριες χώρες.

- **Η «ΦΗΜΗ»**

Οι περιοχές Δασιάς, Ύψου και Μπαρμπάτι είναι από τους γνωστότερους τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα. Το 17% των τουριστών που φθάνουν στην Κέρκυρα διαμένουν στον Δήμο Φαιάκων.

- **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ**

Ο Πύργος ΚΑΣΤΕΛΛΟ κτισμένος μέσα σε ένα καταπληκτικό φυσικό τοπίο 75 στρεμμάτων απέχει μόνον δύο χιλιόμετρα από την περιοχή της Δασιάς. Είναι ένα εντυπωσιακό κτίσμα αλλά δυστυχώς παραμένει εγκαταλελειμμένο και δεν είναι επισκέψιμος χώρος. Απαιτεί μια γενναία χρηματοδότηση για να ανακαινισθεί.

Όλα τα χωριά που αποτελούν τον Δήμο διαθέτουν πλούσια πολιτιστικά χαρακτηριστικά (ήθη, έθιμα, πανηγύρια, εκκλησίες, μοναστήρια, ελαιοτριβεία εγκαταλελειμμένα κ.λπ.). Η καθιέρωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων «ΦΑΙΑΚΕΙΑ» είναι το αποκορύφωμα των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου.

Απαιτείται να ανοιχθεί περισσότερο στους τουρίστες ώστε να συμμετέχουν ενεργά σ' όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται εκείνη την χρονική περίοδο.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να συνθέσουν ένα εμπλουτισμένο και ποιοτικό τουριστικό προϊόν.

- **ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΦΙΛΟΥΣ - ΓΝΩΣΤΟΥΣ**

Η καλύτερη διαφήμιση λέγεται ότι είναι από στόμα σε στόμα. Το 28% των επισκεπτών φθάνει στην περιοχή επειδή έχουν ακούσει και την έχουν συστήσει γνωστοί τους ή φίλοι τους. Αυτό είναι πολύ σημαντικό.

- **ΚΑΛΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ**

Το καλοκαίρι 2001 το 97% έμειναν πολύ ευχαριστημένοι από τις διακοπές τους στην Κέρκυρα. Παρά τις όποιες αδυναμίες έχουν εντοπίσει στην περιοχή, κυρίως στο τομέα των υποδομών. Στο τέλος των διακοπών τους μένουν πολύ ευχαριστημένοι. Αυτό δηλαδή που ήθελαν να πάρουν το πήραν.

- **Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ**

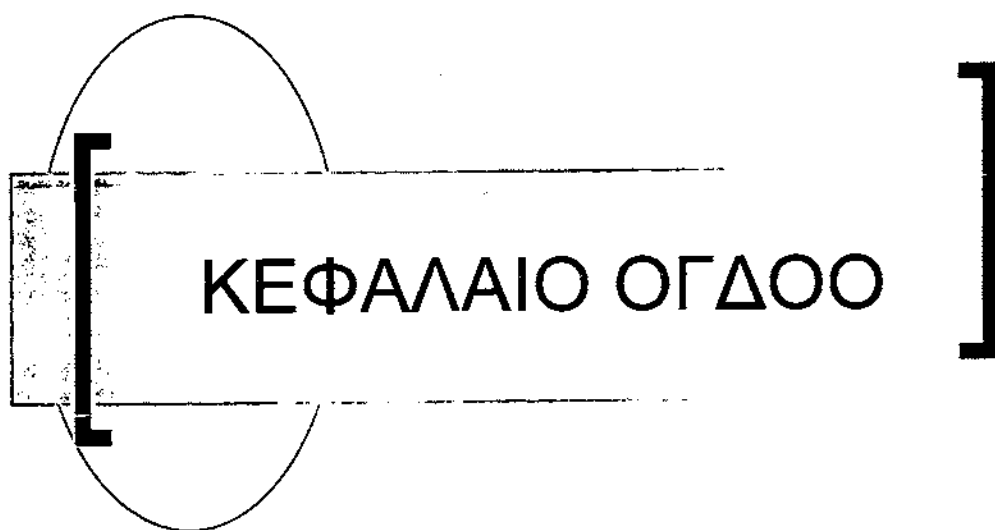
Το 67% θεωρεί ότι η Κέρκυρα είναι ένας ασφαλής τουριστικός προορισμός. Η ασφάλεια μετά της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 όπου καταρρίφθηκαν οι Δίδυμοι Πύργοι στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι καθορισμένος ο τουριστικός προορισμός επιλογής κάθε ταξιδιώτη.

- **Η ΚΟΝΤΙΝΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ**

Η απόσταση μεταξύ της Κέρκυρας και των σημαντικών αγορών - πηγών επισκεπτών στην Ευρώπη (Γερμανία, Αγγλία, Ιταλία) είναι πιο ελκυστική από άλλους πιο μακρινούς τουριστικούς προορισμούς είτε στην Ελλάδα είτε στην Μεσόγειο για τους Tour Operators που διαμορφώνουν τα τουριστικά πακέτα με charters. Ακόμη στην Κέρκυρα υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης της θαλάσσιας οδού μέσω Ιταλίας που δυστυχώς σταδιακά από το 1989 μέχρι σήμερα είχε φθίνουσα πορεία με μείωση σε ποσοστό 100% των επισκεπτών.

Υπάρχουν όμως μεγάλες δυνατότητές αύξησης επισκεπτών μέσω Ιταλίας, αλλά χρειάζεται σχεδιασμός και πρωτοβουλίες ντόπιων επιχειρηματιών.

- **ΟΙ ΚΟΝΤΙΝΕΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ**

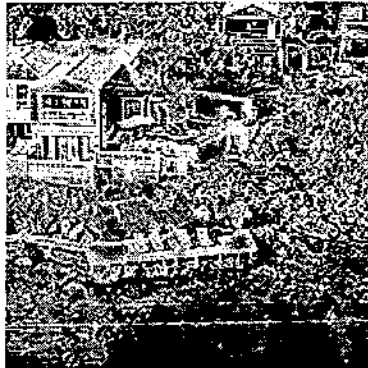
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

8.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στην μεταπολεμική περίοδο και ιδιαίτερα μετά το 1970 το πρότυπο του τουρισμού που κυριαρχεί, είναι ο οργανωμένος τουρισμός, τον οποίο προωθούν οι μεγάλοι Tour Operators στον διεθνή χώρο, με δελεαστικά πακέτα παροχών. Οι χαμηλές τιμές αυτών των ταξιδιών οδήγησαν σε σημαντικότερη αύξηση του παγκόσμιου αριθμού τουριστών. Το πρότυπο αυτό του τουρισμού χαρακτηρίζεται από υποδομές μεγάλης έκτασης και όγκου, για την εξυπηρέτηση του μεγάλου όγκου των τουριστών, που οδήγησαν σε σημαντική απασχόληση μεγάλης μερίδας του πληθυσμού με τον Τουρισμό.

Στην Κέρκυρα η μορφολογία του εδάφους και η θέση του επέτρεψε να δημιουργηθούν πολλές μεγάλες τουριστικές μονάδες με αποτέλεσμα να είναι στην προτεραιότητα των Tour Operator που προωθούν τον μαζικό τουρισμό.

Η περίοδος ως το 1980 χαρακτηρίζεται από ταξίδια των οποίων το κίνητρο ήταν συνήθως ένα, όπως: ψυχαγωγία, περιήγηση, ξεκούραση κ.λπ. Από τα μέσα, έως τέλη του '80 υπάρχουν μεταβολές στη ζήτηση του τουριστικού προϊόντος. Από ένα σημαντικό κίνητρο περνάμε στην ομάδα των κινήτρων, που σημαίνει ότι ο τουρίστας αναζητά είτε διαφορετικά πράγματα σε κάθε ταξίδι του, είτε διαφορετικά ταξίδια σε μια χρονική

περίοδο, καθένα από τα οποία χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη ενός κυρίαρχου κινήτρου.

Έτσι, μεταβάλλονται τα δεδομένα της προσφοράς, η οποία αναγκάζεται να τμηματοποιήσει το τουριστικό προϊόν και να συνδυάζει επί μέρους τμηματοποιημένες μορφές, προκειμένου να αποκριθεί στη ζήτηση.

Σε αυτά τα πλαίσια, αναπτύχθηκαν ειδικές μορφές τουρισμού, σαν τμήμα του συνολικού τουριστικού προϊόντος. Οι ειδικές αυτές μορφές έχουν σχέση με το περιβάλλον, τον πολιτισμό, την φυσιολατρεία, την υγιεινή ζωή και διατροφή, τον αθλητισμό κ.λπ.

Η Κέρκυρα διαθέτει μεγάλη ποικιλία τόσο φυσικών όσο και πολιτιστικών πόρων, οι οποίοι αποτελούν κατ' αρχήν πόλο έλξης τουριστών στην περιοχή, στο βαθμό που η προφορά αυτή συνοδεύεται και από την ανάλογη οργάνωση και υποδομή.

Στον Δήμο υπάρχουν όπως προαναφέρθηκε υπάρχουν περιοχές ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς.

Με βάση τους διαθέσιμους φυσικούς πόρους, ο Δήμος έχει δυνατότητα προσφοράς πολλών μορφών τουριστικού προϊόντος, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους.

8.2. ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ (Το υπάρχον προϊόν)

Αυτό το προϊόν δεν θα παύσει ποτέ να έχει την ζήτηση για τις παραλιακές περιοχές της Κέρκυρας Φαιάκων διότι έχει δημιουργηθεί η απαραίτητη υποδομή (ξενοδοχειακά καταλύματα, ενοικιαζόμενα δωμάτια - διαμερίσματα, κάμπινγκ, εστιατόρια, καφέ, μπαρ, τουριστικά γραφεία,

ενοικιάσεις αυτοκινήτων - μηχανών και τουριστικά καταστήματα κ.λπ.).

8.3. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (SUN AND BEACH HOLIDAYS)

- **ΛΙΜΕΝΑΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (MARINA)**

Η Περιοχή Ύψος προσφέρεται ως κατάλληλο σημείο για την δημιουργία ενός λιμένα αναψυχής (αγκυροβολίου). Προς το παρόν είναι περιορισμένες οι δυνατότητες προσέλκυσης τουριστών οι οποίοι διαθέτουν τουριστικά σκάφη. Όχι μόνον λόγω έλλειψης θέσεων αλλά και λόγω υποστήριξης αυτών.

Στην Κέρκυρα, περιοχή Γουβιών, λειτουργεί Μαρίνα που διαθέτει άμεσες διευκολύνσεις - εξυπηρετήσεις ελλιμενισμού σκαφών και χώρους ανέλκυσης σκαφών, εστιατόρια, κέντρα άθλησης κ.λπ. Επομένως στον Δήμο Φαιάκων θα έρχονται τα τουριστικά σκάφη ως ημερήσια εκδρομή.

- **ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΛΕΜΒΩΝ**

Στον Δήμο υπάρχουν βάρκες που μισθώνονται στους τουρίστες είτε για ξενάγηση σε ολόκληρη την παράκτια ζώνη λόγω της μεγάλης ποικιλίας γραφικών κολπίσκων, είτε για μεταφορά σε αυτούς τους κόλπους για να απολαύσουν το μπάνιο τους μακριά από τις κεντρικές παραλίες.

- **ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ**

Η μορφή αυτή μπορεί να αναπτυχθεί στην περιοχή λόγω των κατάλληλων καιρικών συνθηκών. Συνήθως η Ιστιοπλοΐα μπαίνει στο τουριστικό πακέτο αναψυχής που προσφέρουν οι μεγάλες κυρίως ξενοδοχειακές μονάδες. Η εξειδικευμένη αυτή μορφή, δεν έχει αναπτυχθεί όσο έπρεπε. Το σπουδαιότερο ρόλο σ' αυτό έχει παίξει η έλλειψη έργων υποδομής. Συνήθως τα ιστιοπλοϊκά σκάφη που δεν ανήκουν σε ξενοδοχειακές μονάδες, τα διαθέτουν ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η ενοίκιαση γίνεται με ή χωρίς πλήρωμα.

Στην Κέρκυρα, να επιλεγεί ένα σημείο όπου θα είναι το κέντρο

Ιστιοπλοϊκών σκαφών που να διαθέτει τις απαραίτητες εγκαταστάσεις, ασφάλεια, στελέχωση, υποδομή, τεχνική βοήθεια και συντήρηση. Έτσι με την προβολή αυτής της μορφής τουρισμού θα επιτευχθεί αύξηση του τουριστικού ρεύματος στην περιοχή.

Η Κέρκυρα επειδή βρίσκεται σε νησιωτικό χώρο, διαθέτει πληθώρα ακτών και παραλίων μικρού, μεσαίου και μεγάλου μεγέθους.

8.4. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο «οικολογικός τουρισμός» είναι μία έννοια, η οποία εμφανίζεται για πρώτη φορά μεταπολεμικά και σχετίζεται τόσο με την ανάπτυξη της οικολογίας, όσο και με την εμφάνιση και διεύρυνση του μαζικού τουρισμού. Ένας πρώτος ορισμός της έννοιας του οικολογικού τουρισμού και των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει, θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής:

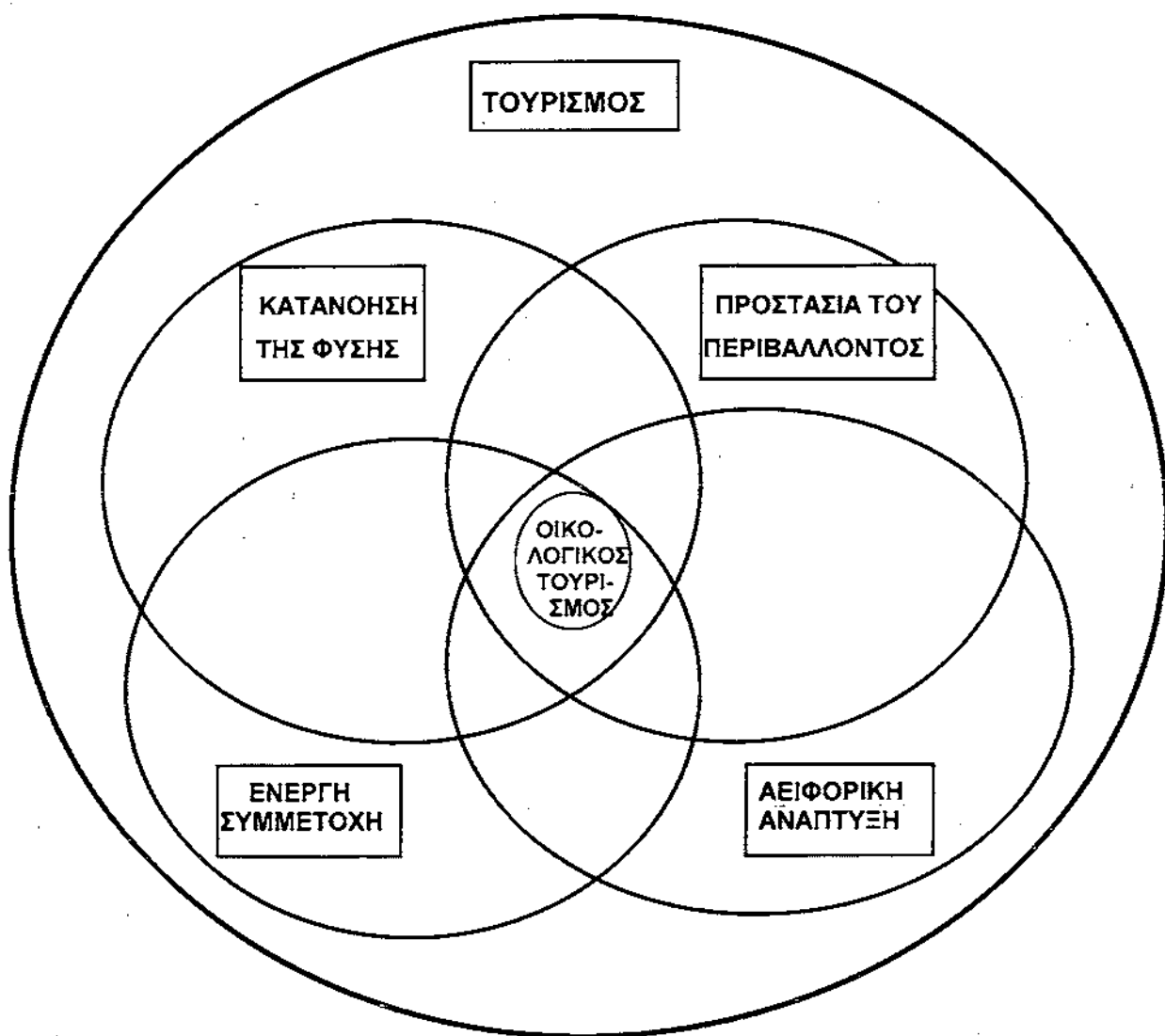
«Οικολογικός τουρισμός είναι ο τουρισμός στο φυσικό περιβάλλον και ιδιαίτερα σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερης οικολογικής αξίας. Οι δραστηριότητές του συμβάλλουν στην προστασία της φύσης και εντάσσονται δημιουργικά στον οικολογικό χαρακτήρα της περιοχής».

Σύμφωνα με αυτό τον ορισμό υπάρχουν περιοχές με ιδιαίτερη οικολογική αξία, οι οποίες νοούνται ως οικοσυστήματα. Η αξία τους είναι ήδη αναγνωρισμένη και η προστασία τους θεωρείται εκ των πραγμάτων δεδομένη. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η σύνθεση των περιοχών αυτών, διαφοροποιούνται σε: υψηλή βιοποικιλότητα, σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας, υγροβιότοπους, μνημεία της φύσης, σπήλαια, φαράγγια, δάση, λίμνες, ποτάμια, εκβολές, παράκτιες περιοχές κ.λπ. Ακριβώς γι' αυτό, κάθε περιοχή θεωρείται ως τόπος μοναδικός, που προσφέρεται για ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες αυτές αναγνωρίζουν τη μοναδικότητα των περιοχών, προσαρμόζονται δημιουργικά σ' αυτές και δεν ανατρέπουν την ευαίσθητη ισορροπία τους.

Παρόλο που ο παραπάνω ορισμός είναι ευρέως αποδεκτός, η έννοια «οικολογικός τουρισμός» έχει διευρυνθεί ιστορικά. Έτσι διαφαίνεται η ανάγκη αναδιατύπωσής της με τρόπο ώστε να αποδεικνύεται η κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική της διάσταση και ταυτόχρονα να διαφαίνεται η πολλαπλότητα της, όπως αυτή εκφέρεται στο εσωτερικό του λόγου των διαφόρων θεσμών της κοινωνίας. Οι θεσμοί αυτοί νοούνται ως τόποι δημιουργίας της έννοιας και είναι οι διάφοροι κρατικοί φορείς (Υπουργείο Τουρισμού, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΘΟ), οι κοινωνικές οργανώσεις για το περιβάλλον (Green Peace, WWF), η εκπαίδευση (Α.Ε.Ι., ερευνητικά κέντρα), ο τύπος (ειδικός και μη) και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Το κράτος και οι διάφοροι κρατικοί φορείς αντιλαμβάνονται τον οικολογικό τουρισμό ως μία εναλλακτική μορφή τουρισμού, ως εργαλείο διαχείρισης των φυσικών του πόρων και ως ένα ιδιαίτερο στοιχείο οικονομικής ανάπτυξης. Παράλληλα, ενδιαφέρονται για την οικονομική απόδοση, την κοινωνική ισορροπία και τα ιδιαίτερα φυσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των περιοχών εφαρμογής του. Οι μεγάλες τουριστικές εταιρίες θεωρούν τον οικολογικό τουρισμό ως μία εναλλακτική μορφή τουρισμού και ως μία ακόμη ευκαιρία για την διεύρυνση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων. Έτσι, απευθύνονται τόσο σε οικολογικά ευαίσθητους τουρίστες όσο και σε εκείνους που απλώς αναζητούν τη διαφορετικότητα, ενώ ταυτόχρονα σπεύδουν να επανεκπαιδεύσουν το στελεχιακό δυναμικό τους. Οι οργανισμοί προστασίας του περιβάλλοντος και οι θεσμικοί συγκροτημένες κοινωνικές ομάδες για την Οικολογία αντιλαμβάνονται τον οικολογικό τουρισμό ως απειλή για το φυσικό περιβάλλον και αντλούν τα επιχειρήματά τους από τις αρνητικές επιπτώσεις στις περιοχές του μαζικού τουρισμού. Οι ειδικοί επιστήμονες στα Α.Ε.Ι. και στα ερευνητικά κέντρα εκλαμβάνουν τον οικολογικό τουρισμό ως μία νέα ευκαιρία για διαχείριση, προγραμματισμό και ανάπτυξη των περιοχών που δεν έχουν τουλάχιστον προς το παρόν αξιοποιηθεί τουριστικά. Η τοπική αυτοδιοίκηση και η κοινή γνώμη των κατοίκων στις οικολογικά ευαίσθητες περιοχές μεταφράζουν την έννοια «οικολογικός τουρισμός» στην εύληπτη γλώσσα της οικονομίας και την αντιλαμβάνονται περισσότερο ως άμεσο κέρδος παρά ως απειλή για την οικολογική,

κοινωνική και πολιτισμική τους ταυτότητα. Τέλος, στον Τύπο και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης η έννοια «οικολογικός τουρισμός» εκλαϊκεύεται και διαδίδεται με όρους ενθουσιασμού και ανησυχίας.

Διάγραμμα 8.1.: Ο οικολογικός τουρισμός ως τόπος σύγκλισης τεσσάρων εναλλακτικών μορφών τουρισμού

8.5. ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο οικολογικός τουρισμός κατανοείται και ως μορφή σύγκλισης τεσσάρων (4) εναλλακτικών μορφών τουρισμού που όλες βασίζονται στις κύριες τάσεις: κατανόηση της φύσης και του πολιτισμικού πλούτου, ποιότητα και ενεργή συμμετοχή, το ύπαιθρο ως επιλεγμένος τόπος για τις διακοπές.

Οι τέσσερις (4) μορφές τουρισμού είναι :

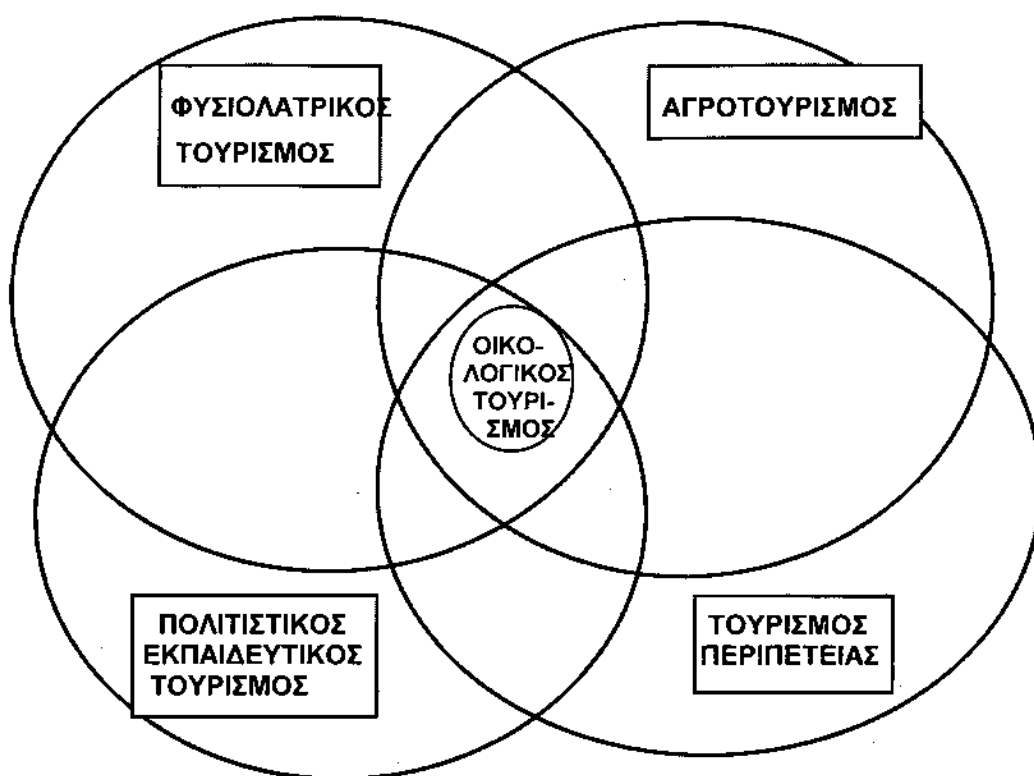
1. Ο φυσιολατρικός τουρισμός.
2. Ο αγροτουρισμός.
3. Ο τουρισμός περιπέτειας και
4. Ο εκπαιδευτικός - πολιτιστικός τουρισμός.

όπως παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2 παρακάτω:

Ενώ ο οικολογικός τουρισμός έχει κοινά σημεία με άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε ό,τι αφορά τους τρόπους εφαρμογής του, τις δραστηριότητες που περιλαμβάνει - ως σύνολο - και τους τουρίστες που ασκούν οικολογικό τουρισμό.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του οικολογικού τουρισμού προσεγγίζονται μέσα από την εξέταση των κυρίαρχων χαρακτηριστικών του. Τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά αναφέρονται στην τυπολογία των:

- ◇ **τόπων και των περιοχών**
- ◇ **δραστηριοτήτων**
- ◇ **οικοτουριστών**

Διάγραμμα 8.2.: Ο οικολογικός τουρισμός ως τόπος σύγκλισης 4 εναλλακτικών μορφών τουρισμού

◇ Η ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ο οικολογικός τουρισμός ασκείται σε τόπους και περιοχές που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερης οικολογικής αξίας. Οι τόποι και οι περιοχές αυτές (βουνά, φαράγγια, ποτάμια, εκβολές, καταρράκτες, λίμνες, δάση, σπηλιές, παραλίες, μνημεία της φύσης, πάρκα κ.λπ.) χαρακτηρίζονται ως μοναδικές, διότι συντίθενται από χλωρίδα και πανίδα που κρίνονται ως σπάνιες ή ως απειλούμενες από εξαφάνιση. Ωστόσο, οι τόποι και οι περιοχές αυτές συχνά συντίθενται από συμπλέγματα φυσικών περιοχών με ιδιαίτερη οικολογική αξία και περιοχών με ιδιαίτερα πολιτιστικά ανθρωπογενή στοιχεία, όπως οικισμοί και χωριά με ιδιαίτερη φυσιογνωμία (ήθη, έθιμα, ιστορία, αρχαιολογία, αρχιτεκτονική).

Τα όρια αντοχής του οικοσυστήματος των τόπων και περιοχών

αυτών (αριθμός επισκεπτών, όχληση, ρύπανση) είναι περιορισμένα και ορίζουν κάθε φορά την κλίμακα του οικολογικού τουρισμού, καθώς και την κλίμακα των επενδύσεων και των επεμβάσεων (υποδοχή).

Ο οικολογικός τουρισμός συμβάλλει στη διεύρυνση της τυπολογίας των προστατευόμενων και υπό προστασία τόπων και περιοχών, δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας σε περιοχές εκτός της επενδυτικής δραστηριότητας του μαζικού τουρισμού και ευαισθητοποιεί τους κατοίκους και τους επισκέπτες (τουρίστες, ξεναγούς) αυτών των περιοχών σε θέματα φύσης και πολιτισμού.

◇ Η ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Οι δραστηριότητες του οικολογικού τουρισμού διαφοροποιούνται ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής τους σε δραστηριότητες με αντικείμενο τη φύση (αναψυχή, παρατήρηση, καταγραφή, ήπια κατανάλωση) και σε δραστηριότητες με αντικείμενο τον πολιτισμό (ενημέρωση, πληροφόρηση και εκπαίδευση σε θέματα πολιτισμού).

Διακρίνουμε τέσσερις τύπους δραστηριοτήτων του οικολογικού τουρισμού. Ο κάθε τύπος δραστηριότητας απαιτεί διαφορετικούς τρόπους επέμβασης και διαχείρισης στο χώρο έτσι ώστε να προστατευθεί το περιβάλλον και να αποφευχθούν οι κίνδυνοι ανατροπής της οικολογικής του αξίας. Κάθε περιοχή, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, διακρίνεται από ένα όριο ανοχής των τύπων και του όγκου των δραστηριοτήτων που δέχεται.

Οι τέσσερις τύποι δραστηριοτήτων οικολογικού τουρισμού είναι οι εξής:

- ▲ Αναψυχή στη φύση.
- ▲ Παρατήρηση και καταγραφή της φύσης (φωτογραφία, ζωγραφική, περιήγηση, video, καταδύσεις).
- ▲ Μη καταναλωτική χρήση της φύσης (περίπατος, αναρρίχηση, ορειβασία, ιππασία, κωπηλασία, rafting, Καγιάκ, κανό, ιστιοπλοΐα, ποδηλασία, κολύμπι, σκι, πτήση).

8.6. ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Οι κύριες μορφές οικοτουριστικών δραστηριοτήτων αποτελούν το κύριο λόγο όμως όχι και, το αποκλειστικό πεδίο του οικοτουρίστα στην πλειονότητα των περιστάσεων ανάπτυξης οικολογικού τουρισμού όπως επιβεβαιώνει η διεθνής κυρίως αλλά και η Ελληνική εμπειρία.

Πρακτικά σε κάθε περίπτωση, οι επιλογές των οικοτουριστών συνδυάζονται με δραστηριότητες που έχουν σχέση με πολιτιστικές εκδηλώσεις, επίσκεψη σε αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικές τοποθεσίες, γνωριμία με παραδοσιακούς οικισμούς, επιθυμία για παραμονή σε οικισμούς για γνωριμία με τους ντόπιους ανθρώπους.

Η Κέρκυρα διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις από πλευράς φυσικών πόρων (φυσικό κάλλος, τα βουνά, τις χαράδρες, τα λιβάδια, τους ελαιώνες, τις λίμνες, τους κόλπους και τα μονοπάτια) ώστε να αναπτυχθούν αμιγείς δραστηριότητες οικολογικού τουρισμού όπως:

▲ Η πεζοπορία ή περιπατητικός τουρισμός αναδεικνύοντας παλιά μονοπάτια και δημιουργώντας καινούργια μονοπάτια. Αξίζει να αναφέρουμε τα εξής μονοπάτια:

1. Ύψος ⇒ Ανάληψη ⇒ Θέση Μεσινού ⇒ Αθραουλιάς ⇒ Άνω Κορακιάνα (6 km).
2. Αγ. Μάρκος ⇒ Άνω Κορακιάνα (5 km).
3. Δασιά ⇒ Κάτω Κορακιάνα ⇒ Χόντρακας ⇒ Στενό ⇒ Άνω Κορακιάνα (5 km).
4. Άνω Κορακιάνα ⇒ Σωκράκι ή Σπαρτύλα μέσω του βουνού Κόρεντη.
5. Κάτω Κορακιάνα (κέντρο) ⇒ Αγ. Ελένη ⇒ Εθν. Παλαιοκαστρίτσας (5 km).
6. Δασιά ⇒ Κάτω Κορακιάνα (2 km).
7. 7. Μπαρμπάτι ⇒ Θέση Φαγιά ⇒ Κοκινοί ⇒ Σπαρτύλα (6 km).
8. Σπαρτύλα ⇒ Ταξιάρχης ⇒ Παντοκράτορα (10 km).

9. Σπαρτύλα ⇒ Σωκράκι ⇒ Σκριπερό ⇒ Αγ. Παντελεήμονα (Τρουμπέτα) (10 km).
10. Σωκράκι. ⇒ Πυλίδα ⇒ Τρουμπέτα (4 km).
11. Σωκράκι ⇒ Ρύκια 2 km έχει θέα προς τα Διαπόντια Νησιά.
12. Σωκράκι ⇒ Χωροεπισκόποι (5 km).

Η πεζοπορία απαιτεί τα μονοπάτια να είναι κατάλληλα σηματοδοτημένα, να φαίνεται ο βαθμός δυσκολίας και να χαράζονται όσο το δυνατό πιο μακριά από οδικούς άξονες, καλλιεργούμενες εκτάσεις και κατοικημένες περιοχές. Η χάραξή τους γίνεται με μεγάλη προσοχή του φυσικού τοπίου, ώστε να αναδεικνύονται οι ομορφιές της φύσης και να παρουσιάζουν πρόσθετο ενδιαφέρον όσον αφορά την άσκηση των οδοιπόρων με τον ποικίλλοντα και διαδοχικά διαφοροποιημένο βαθμό δυσκολίας. Η σήμανσή τους να γίνει με τέτοιο τρόπο, που αναγνωρίζεται εύκολα από κάθε οδοιπόρο, Έλληνα ή ξένο, με συμβολισμούς που έχουν συμφωνηθεί στα αρμόδια διακρατικά όργανα και δίνουν τις απαραίτητες πληροφορίες για ασφαλή κίνηση.

Για να προετοιμασθούν κατάλληλα τα παραπάνω μονοπάτια, αρκεί να επισκεφθούν οι αρμόδιοι, υπάρχοντα ήδη μονοπάτια που βρίσκονται στην χώρα μας.

Διατρέχουν την χώρα μας δύο Ευρωπαϊκά μονοπάτια. Πρόκειται για:

1. Το μονοπάτι με Ευρωπαϊκό κωδικό E4 GR, το οποίο διασχίζει τη χώρα από βορρά προς νότο, εισέρχεται στον ελληνικό χώρο από τα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα στο Φυλάκιο του Προμαχώνα, διέρχεται την ηπειρωτική Ελλάδα και φθάνει μέχρι την Κρήτη.
2. Το E6 GR, το οποίο διασχίζει το βόρειο τμήμα της χώρας από δυσμάς (Ηγουμενίτσα) προς ανατολάς (Αλεξανδρούπολη).

Επίσης διατρέχουν 6 εθνικά μονοπάτια όπου όλα επικοινωνούν με τα δύο Ευρωπαϊκά μονοπάτια. Ήδη έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες σηματοδότησης των μονοπατιών 01, 03, 32 και 33, ενώ σε διαδικασία σηματοδότησης βρίσκονται τα μονοπάτια 02, 04 και 31. Το συνολικό μήκος

αυτών των εθνικών μονοπατιών ανέρχεται σε 1.000 χλμ.

▲ Η αναρρίχηση σε ορεινά συγκροτήματα

Ως «αναρρίχηση» χαρακτηρίζεται η κίνηση με ειδικούς οπλισμούς αναρρίχησης σε βραχώδεις διαμορφώσεις με πολύ μεγάλες κλίσεις.

Η Κέρκυρα διαθέτει ορισμένα τέτοια ορεινά συγκροτήματα στην περιοχή Παντοκράτορα που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για αναρρίχηση.

Επειδή είναι ένα επικίνδυνο σπορ, πρέπει τα πεδία που θα επιλεγούν να διαθέτουν ένα άριστο και μόνιμο εξοπλισμό ασφαλείας καθώς και συνεχή ιατρική υποστήριξη.

Στην Ελλάδα γενικά είναι περιορισμένη η χρήση της αναρρίχησης, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν (14) αναρριχητικά πεδία.

Τα πιο γνωστά αναρριχητικά πεδία στον Ελληνικό χώρο είναι των Μετεώρων Καλαμπάκας και της Βαράσσοβας Αιτωλοακαρνανίας, όπου είναι και πολύ καλά εξοπλισμένα.

▲ Περιήγηση στα τοπία φυσικού κάλλους

Η Κέρκυρα έχει την δυνατότητα να προσελκύει οικοτουρίστες εκτός από την πεζοπορία και την αναρρίχηση. Η αυτοφυής χλωρίδα και η τεράστια ποικιλία αγριολούλουδων προσελκύουν αρκετούς τουρίστες (παρατηρητές χλωρίδας) κάθε χρόνο.

Ο Δήμος κάθε χρόνο με αυξητική τάση προσελκύει τουρίστες με ειδικά ενδιαφέροντα τους μήνες Μάιο - Ιούνιο - Σεπτέμβριο και Οκτώβριο όπως π.χ. Ζωγράφους και Βοτανιστές.

Δεν λείπουν επίσης και οι τουρίστες παρατηρητές πανίδας π.χ. πουλιών, χελωνών, φιδιών κ.ά.

▲ Χωροταξική διερεύνηση

Η Κέρκυρα πρέπει να θέσει ως προτεραιότητα την ανάπτυξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων κάθε επιμέρους Δημοτικού Διαμερίσματος. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να δημιουργηθεί ένας φορέας προώθησης και συντονισμού της ανάπτυξης αυτής της μορφής, η εκπαίδευση ειδικών οδηγών - ξεναγών, η παραγωγή έντυπου υλικού και προώθηση στα εξειδικευμένα Τουριστικά Γραφεία εξωτερικού και εσωτερικού.

8.7. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στην Κέρκυρα υπάρχει μεγάλη προσφορά πολιτιστικών πόρων, εκκλησίες, κάστρα, μοναστήρια, πανηγύρια, χορωδίες, φιλαρμονικές.

Ναός Αγίου Ιάσονος και Σωσιπάτρου

Τα σημαντικότερα στοιχεία που συνθέτουν την πολιτιστική υποδομή του Δήμου κατεγράφησαν στο Κεφάλαιο Τουριστική Προσφορά.

Η παγκόσμια διακήρυξη της Μανίλας, που υπογράφηκε το Φεβρουάριο του 1980, διακηρύσσει ότι οι φυσικές και πολιτιστικές αξίες αποτελούν θεμελιώδη πόλο τουρισμού. Σε άλλο σημείο ότι όλα τα τουριστικά αγαθά αποτελούν μέρος της κληρονομιάς της ανθρωπότητας και γι' αυτό ο σεβασμός και η προστασία τους είναι αναγκαίο και απαραίτητο.

Η διακήρυξη της Μανίλας έδωσε έτσι τις διαστάσεις των σχέσεων τουρισμού και πολιτισμού, δηλαδή προσδιόρισε κάπως τον πολιτιστικό τουρισμό, χαρακτηρίζοντάς τον σαν ένα πόλο έλξης και μια κοινωνική και

πολιτιστική λειτουργία. Ο χαρακτηρισμός αυτός με κάποια απλοποίηση θα μπορούσε να μας οδηγήσει και στο συμπέρασμα ότι ο τουρισμός και ο πολιτισμός είναι δύο έννοιες ταυτόσημες, αφού εξ ορισμού οι άνθρωποι που ταξιδεύουν, που κάνουν τουρισμό, επισκέπτονται έναν τόπο για να γνωρίσουν και τον πολιτισμό του, όπως αυτός εκφράζεται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της καλλιτεχνικής, πνευματικής ηθικής και υλικής (οικονομικής και τεχνικής), ζωής του λαού του στη διαδρομή του χρόνου.

Υπάρχει ένα ικανοποιητικό ποσοστό που προτιμούν Πολιτισμό - Παράδοση (2η θέση προτεραιότητας) μετά τον Ήλιο - Θάλασσα.

Είναι εντυπωσιακό που οι Τουρίστες αναζητούν πολιτιστικές διαδρομές, όταν η συντριπτική τους πλειοψηφία ανήκει στον οργανωμένο μαζικό τουρισμό διακοπών.

Το ερώτημα όμως που τίθεται είναι αν εκπληρώνεται αυτή η προσδοκία τους, να εισπράξουν δηλαδή στην περιοχή υποδοχής πολιτιστικά δρώμενα και παράδοση.

Από την αρχαιότητα, ο Ελληνικός Πολιτισμός υπήρξε αιτία προσέλκυσης τουριστών - περιηγητών στην χώρα μας. Η πολυδιάσπαση του γεωγραφικού χώρου και η ιστορική παρουσία διαφορετικών περιοχών ή πόλεων της Ελλάδας σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους «προίκισε» το σύνολο της χώρας με μνημεία και έργα του Ελληνικού Πολιτισμού από την Προϊστορική εποχή έως τα Βυζαντινά χρόνια.

Αν θεωρήσουμε σαν μια πρώτη παρουσία τουριστών με την έννοια που δίνουμε σήμερα στον όρο, τους περιηγητές που επισκέφθηκαν τη χώρα μας μεταξύ 14^{ου} και 19^{ου} αιώνα, βλέπουμε ότι σε πολλές από τις μαρτυρίες που μας άφησαν, γίνεται φανερός ο θαυμασμός τους για την σχέση των μνημείων του πολιτισμού με το περιβάλλον. Αυτή η εντυπωσιακή ισορροπία των πολιτιστικών μνημείων με το φυσικό περιβάλλον είναι σίγουρα μια ενδιαφέρουσα ελληνική ιδιοτυπία. Σ' αυτή τη περίοδο κυριάρχησε η γνωριμία με τον τοπικό πολιτισμό. Στην παρουσία όμως του μαζικού τουρισμού τα 30 τελευταία χρόνια, κυρίαρχη θέση κατέχει ο Ήλιος και η Θάλασσα, όπως προαναφέρθηκε.

Τα τελευταία χρόνια μια νέα προοπτική ανοίγεται στην χώρα μας για την ανάδειξη του τοπικού πολιτισμού και παράδοσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση

χρηματοδοτεί την αναβίωση και αναζωογόνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας περιοχής.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσα από παρεμβάσεις που επιδιώκουν να αναδείξουν συνδυασμένα πολιτιστικά στοιχεία του δομημένου περιβάλλοντος (μνημεία αρχιτεκτονικής, παραδοσιακοί οικισμοί), στοιχεία της Ιστορίας (Ιστορικά μνημεία, μουσεία της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της περιοχής, μουσεία παραδοσιακών χειροτεχνημάτων κ.λπ.) και του φυσικού περιβάλλοντος (π.χ. προστατευόμενα φυσικά τοπία, ειδικές ξεναγήσεις για φυσιοδίφες κ.λπ.).

Αυτή η μορφή τουρισμού διαθέτει μια σειρά πλεονεκτημάτων:

- Ανταποκρίνεται καταρχάς στις νέες απαιτήσεις των τουριστών που αναζητούν πολιτισμό - παράδοση και την αυθεντικότητα.
- Λειτουργεί αποτρεπτικό στην περαιτέρω ανάπτυξη του κλασσικού μαζικού Τουριστικού πακέτου, επειδή απευθύνεται σε τουρίστες μεσαίων και άνω κοινωνικο-οικονομικών ομάδων.
- Συνδυάζεται τόσο με τον μαζικό τουρισμό (βελτίωση της ποιότητας του πακέτου) όσο και με άλλες ειδικές μορφές όπως π.χ. τον οικοτουρισμό και τον τουρισμό στην ύπαιθρο.
- Στην Κέρκυρα αναπτύσσει έναν αποκεντρωτικό χαρακτήρα και θα αναδειχθούν όλα τα δημοτικά διαμερίσματα που βρίσκονται στην ενδοχώρα.

8.7.1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Στην Κέρκυρα υπάρχουν σ' όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα Πολιτιστικοί Πόροι αλλά στην πλειοψηφία εξ' αυτών είναι αναξιοποίητοι.

Ακολούθησαν την φθίνουσα πορεία της τοπικής οικονομίας όπως ήταν η ελαιοπαραγωγή, αμπελώνες και η παραγωγή άλλων αγροτικών προϊόντων. Μόνον ελάχιστοι πολιτιστικοί πόροι έχουν «ανοιχθεί» προς τους τουρίστες. Όλες οι Κοινότητες του Δήμου έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί Οικισμοί.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

1. Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Η Κέρκυρα να διερευνήσει την δυνατότητα δημιουργίας ενός ανοικτού δημοτικού θεάτρου και μια αίθουσα κλειστού τύπου πολλαπλών χρήσεων χωρητικότητας τουλάχιστον 500 ατόμων σ' ένα σημείο εύκολα προσπελάσιμο για τους τουρίστες αλλά και δημότες που διαμένουν στις περιοχές του. Έτσι θα μπορούν να προγραμματίζονται πολιτιστικές εκδηλώσεις για όλο το έτος και κατ' επέκταση και την τουριστική περίοδο, συναυλίες, θέατρο, η παρουσία της λαϊκής παράδοσης του τόπου, η βυζαντινή μουσική καθώς και η έντεχνη Ελληνική παράδοση.

2. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Στο Δήμο θα εμπλουτίσει το τουριστικό προϊόν. Η έρευνα ανέδειξε ότι οι τουρίστες μετά τον Ήλιο - Θάλασσα αναζητούν Πολιτισμό - Παράδοση. Επομένως ένα λαογραφικό Μουσείο θα παρουσιάσει στους επισκέπτες την Ιστορία, τα ήθη και έθιμα και τα παραδοσιακά επαγγέλματα που υπήρχαν στον Δήμο πριν την εμφάνιση του Τουρισμού. Προτείνεται να δημιουργηθεί στον Δήμο ώστε μέρος της τουριστικής κίνησης να διοχετευτεί και στην ενδοχώρα.

3. Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΡΛΙΝ

Το κτήμα ΜΕΡΛΙΝ λόγω της τεράστιας έκτασης και την γεωγραφική θέση που κατέχει, θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα θεματικό Πάρκο π.χ. να σχετίζεται με την μυθολογία ή την Ιστορία της χώρας. Έτσι θα προκύψει ένας σημαντικός πολιτιστικός πόλος έλξης όχι μόνο για τον Νομό αλλά και την Ευρώπη. Η Κέρκυρα χρειάζεται να αποκτήσει ένα θεματικό πάρκο ώστε να επανέλθει με ένα ανανεωμένο προϊόν στην διεθνή τουριστική αγορά.

8.8. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η έρευνα που διεξήχθη στην περιοχή έδειξε ότι στην Κέρκυρα δεν υπάρχουν οργανωμένες αθλητικές εγκαταστάσεις (γήπεδα, τένις, μίνι γκολφ, μπάσκετ, βόλεϊ κ.λπ.) για χρήση τους από τους τουρίστες. Γι' αυτό τον λόγο οι τουρίστες φεύγουν μερικές μέρες από την διαμονή τους από την περιοχή αυτή διότι ελλείπει αθλητικών δραστηριοτήτων, επισκέπτονται την πόλη της Κέρκυρας για ψώνια και μουσεία ή τους γειτονικούς δήμους για να δουν κάτι άλλο. Ευτυχώς υπάρχουν αρκετές αθλητικές εγκαταστάσεις στα μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η Κέρκυρα να δημιουργήσει αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής, έτσι ώστε να υπάρχει το κίνητρο όχι μόνον να μένουν οι 17.000 τουρίστες της περιοχής και οι ημερήσιοι εκδρομείς που επισκέπτονται την περιοχή κατά την τουριστική περίοδο αλλά και νέοι της περιοχής. Υπάρχουν 4 γήπεδα ποδοσφαίρου στο Πυργί, στα Γαζάτικα, Σπαρτύλα και στην Άνω Κορακιάνα αλλά δεν διαθέτουν πλήρεις εγκαταστάσεις.

Εθνικό αθλητικό κέντρο

Η δημιουργία αθλητικών συγκροτημάτων με πλήρεις εγκαταστάσεις που θα εξυπηρετήσει και τους κατοίκους της Κέρκυρας κατ' αρχάς και έπειτα τους τουρίστες.

Γήπεδο γκολφ

Θα είναι κίνητρο να φθάνουν αθλητικές ομάδες ποδοσφαίρου, βόλεϊ, μπάσκετ κ.ά. απ' όλη την Ελλάδα συνδυάζοντας διακοπές και άθληση.

8.9. ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Αρκετές περιοχές στον κόσμο και στέκια σε μεγάλα αστικά κέντρα έχουν αναδειχθεί για τις γαστρονομικές τους επιδόσεις, κυρίως στην προτεινόμενη ομάδα - στόχο για την Κέρκυρα που αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο ηλικίας 30 - 50 ετών, που διαθέτουν υψηλή μόρφωση, μεσαίο και υψηλό εισόδημα είναι μεγάλη πρόκληση οι αυθεντικές γαστρονομικές διαδρομές.

Το 77% των επισκεπτών προτίμησαν την Ελληνική Κουζίνα.

Η Μεσογειακή αλλά και η Ελληνική κουζίνα έχουν αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια ως οι καλύτερες για την υγεία του ανθρώπου.

Οι Κρητικοί έχουν προχωρήσει πάρα πολύ προς αυτή την

κατεύθυνση, προσφέρουν στους επισκέπτες αυθεντικά κρητικά προϊόντα με την ανάδειξη τοπικών παραδοσιακών συνταγών όπου οι τουρίστες ενθουσιάζονται και δεν ενοχλούνται να πληρώσουν και παραπάνω.

Στην Κέρκυρα το Σωματείο Επαγγελματιών Εστιατορίων πρέπει να αναπτύξει πρωτοβουλίες που θα στοχεύουν στην προσφορά αυθεντικής Κερκυραϊκής και Ελληνικής Κουζίνας σε συνδυασμό με το ανάλογο αισθητικό περιβάλλον στο Εστιατόριο (ξύλινα τραπέζια, καρέκλες, τραπεζομάντιλα, ενδυμασία προσωπικού, σέρβις κ.λπ.).

Στην Κέρκυρα υπάρχουν πολύ λίγα εστιατόρια που προσφέρουν αυθεντική Ελληνική κουζίνα.

Ο Ελληνικός οργανισμός Τουρισμού δίνει οικονομικά κίνητρα σε Εστιατόρια που επιθυμούν να προσφέρουν Ελληνική Κουζίνα, όπου πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Κατόπιν ελέγχου θα χορηγείται ένα Ειδικό Σήμα Πιστοποίησης Ελληνικής κουζίνας και θα καταχωρούνται σε ειδικά διαφημιστικά έντυπα για να τα γνωρίζουν οι τουρίστες.

8.10. Η ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τουρισμός σημαίνει αισθητική. Η πρώτη εικόνα που εισπράττει ένας επισκέπτης σε μια τουριστική περιοχή είναι η καθαριότητα, η αρχιτεκτονική διακόσμηση, ο χρωματισμός των σπιτιών και η συντήρηση και προστασία του ευρύτερου φυσικού περιβάλλοντος.

Ο ενεργός τοπικός πληθυσμός πρέπει να διαθέτει αναπτυξιακό «όραμα», διαφορετικά τίποτε δεν πρόκειται να αναβαθμιστεί από μόνο του.

Ατενίζοντας προς τον νέο αιώνα, είναι εξαιρετικά χρήσιμο να δούμε την εμπειρία του παρελθόντος σαν ένα εργαλείο με το οποίο μπορούμε να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο μέλλον και με δεδομένη την εμπειρία αυτή, να διερωτηθούμε ποιες πρέπει να είναι οι αναγκαίες προϋποθέσεις και κινήσεις για την διαμόρφωση ενός νέου οικιστικού προτύπου.

Αυτό συμβαίνει κυρίως στις τουριστικές περιοχές που η ανάπτυξη

είναι πολύ ραγδαία, έτσι και στην Κέρκυρα, έχει ήδη διαμορφωθεί μια περιοχή με νόμιμες ή παράνομες ή προσωρινές κατασκευές και να ακολουθεί η «θεσμοθέτησή» της. Δημιουργείται δηλαδή κατά πρωθύστερο τρόπο, πρώτα η ανωδομή, μετά η υποδομή. Ο σχεδιασμός ακολουθεί την πραγματικότητα αντί να τη διαμορφώνει (άρθρο Γ.Γ. του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Ηλία Μπεριάτου). Βρισκόμαστε μπροστά σε μια πολεοδομία του «ανολοκλήρωτου», του «ημιτελούς» ή του «ατελείωτου» που δημιουργεί χώρους υποβαθμισμένους λειτουργικά, αισθητικά και περιβαλλοντικά.

Οι πλανόδιοι πωλητές εποχούμενοι και πεζοί στις παραλίες δημιουργούν τα εξής προβλήματα:

- α) προσβάλουν την αισθητική της περιοχής,
- β) πολλές φορές είναι ενοχλητικοί, εγκυμονούν κινδύνους υγείας και ασφάλειας,
- γ) προκαλούν ηχορύπανση.

Επιβάλλεται η σύσταση Δημοτικής Αστυνομίας για να περιορισθούν τα παραπάνω φαινόμενα.

Οι επισκέπτες διερωτώνται για όλα τα παραπάνω και την ύπαρξη των ακαλαίσθητων κτισμάτων σε μια τόσο όμορφη περιοχή όπως η Κέρκυρα.

Τις παράκτιες οικιστικές ζώνες που κατασκευάσθηκαν με προχειρότητα, χωρίς κανένα σχεδιασμό και καμία αρχιτεκτονική ταυτότητα, τις συγκρίνουν με τους παραδοσιακούς οικισμούς που είναι σκορπισμένοι μέσα στην ενδοχώρα και συμπεραίνουν πόσο σοφότεροι ήταν οι πρόγονοί μας.

Η αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος είναι αναπόσπαστο μέρος για την ανάδειξη μιας νέας ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος της Κέρκυρας.

Πρέπει να συνεργασθούν: Η Πολιτεία, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Τοπική Κοινωνία, ώστε να δοθεί λύση στα χρόνια προβλήματα που δημιουργούν μια αισθητική ρύπανση στην περιοχή.

8.11. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Η έρευνα κατέδειξε ότι οι επισκέπτες, οι Τουριστικοί πράκτορες, οι επαγγελματίες Tour Operators επισήμαιναν, ότι η **όλη τουριστική προσφορά απαιτεί βελτιώσεις.**

Σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές, οι οποίοι διαθέτουν καλύτερη υποδομή, καλύτερη οργάνωση και περισσότερο επαγγελματισμό η τουριστική προσφορά στην Κέρκυρα δεν είναι ανταγωνιστική στον τομέα της ποιότητας.

Όλα αυτά δεν σημαίνει, ότι προσφέρονται στους τουρίστες σε υψηλότερες τιμές απ' ότι στην περιοχή μας.

Απαιτείται μια γρήγορη και εκτενής βελτίωση στην τουριστική Προσφορά:

- για να πάρει η Κέρκυρα τη θέση που της ανήκει.
- για να ανταποκριθεί στο μέλλον σ' ένα έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον.
- για να πετύχει το στόχο της ανάπτυξης **«με προσανατολισμό στην ποιότητα».**

Τα κύρια σημεία εστίασης για την βελτίωση της ποιότητας είναι:

- ▲ Η υποδομή.
- ▲ Η ανωδομή.
- ▲ Το περιβάλλον.
- ▲ Η διαμονή.
- ▲ Η κουζίνα.
- ▲ Η εξυπηρέτηση.
- ▲ Οι παραλίες.
- ▲ Η ασφάλεια.
- ▲ Ένα αυθεντικό στυλ (κερκυραϊκό).
- ▲ Η ανάδειξη του Πολιτισμού και της Κληρονομιάς.

8.11.1. ΥΠΟΔΟΜΗ

➤ **Η κατάσταση δρόμων - Παρακαμπτήριος δρόμος Ύψου**

Οι δρόμοι είναι στενοί κυρίως ο οδικός άξονας από Πυργί μέχρι το Μπαρμπάτι.

Είναι γνωστό ότι η μορφολογία του εδάφους δεν επιτρέπει μεγάλη διαπλάτυνση, τουλάχιστον όμως θα μπορούσαν να ανοιχθούν οι στροφές για να έχουν οι επωχούμενοι μια ασφαλή οδήγηση.

Η οδική παράκαμψη του Ύψου και παράλληλα η πεζοδρόμηση του παράκτιου δρόμου θα προκαλέσουν την ποιοτική αναβάθμιση υπηρεσιών προς τους τουρίστες και αυτό στην συνέχεια την προσέλκυση ποιοτικής τουριστικής πελατείας. Το έχουν επισημάνει και οι εκπρόσωποι των Τουρ Οπερέϊτορ της περιοχής.

➤ **Η έλλειψη πεζοδρομίων**

Δεν νοείται ένα τουριστικό θέρετρο να μην διαθέτει πεζοδρόμια τουλάχιστον στα κεντρικά του σημεία, ώστε οι τουρίστες να περπατούν με ασφάλεια, θαυμάζοντας απρόσκοπτα τις ομορφιές που τους προσφέρονται στον τόπο διακοπών τους.

Το πρόβλημα επιδεινώνεται τον Ιούλιο και Αύγουστο, όπου οι επαγγελματίες και οι επισκέπτες παρκάρουν τα αυτοκίνητά τους κατά μήκος του οδικού άξονα με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η κυκλοφορία των πεζών.

Να συνεχισθεί η πεζοδρόμηση σ' όλη την παράκτια ζώνη της Δασίας και να έχει πλάτος τουλάχιστον 2,5 μέτρα.

Μακροπρόθεσμα πρέπει οι περιοχές Τζάβρος - Λίμνη - Δασιά, Ύψος και Μπαρμπάτι να ενωθούν με πεζοδρόμια ώστε να μπορούν οι τουρίστες να κυκλοφορούν με ασφάλεια στον Δήμο.

➤ **Η έλλειψη χώρων στάθμευσης**

Στις περιοχές Ύψος και Μπαρμπάτι δεν υπάρχει καθόλου πάρκινγκ, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κυκλοφοριακή συμφόρηση. Είναι μεγάλη αναγκαιότητα να βρεθούν εκεί πλησίον χώροι, που να διαμορφωθούν σε

χώρους στάθμευσης.

Ο χώρος στάθμευσης που λειτούργησε φέτος την Δασιά χρειάζεται ασφαλίστρωση, διαγράμμιση και φωτισμό.

➤ Έλλειψη δημοσίων τουαλετών

Είναι μία σημαντική έλλειψη και στις δύο παράκτιες ζώνες Δασιάς και Μπαρμπάτι. Τουλάχιστον στις κεντρικές παραλίες να κατασκευαστούν καλαίσθητες τουαλέτες (ανδρών - γυναικών) που να εναρμονίζονται στο περιβάλλον.

➤ Έλλειψη αποχετευτικού συστήματος

Δεν αναφέρθηκαν έντονα προβλήματα για την έλλειψη αποχετευτικού συστήματος, αλλά δημιουργούνται έντονα προβλήματα, όταν υπάρχουν βροχοπτώσεις και λιμνάζουν τα νερά στους δρόμους. Πρέπει να τεθεί ως πρώτη προτεραιότητα του Δήμου, διότι δεν νοείται μια σύγχρονη τουριστική περιοχή που φιλοξενεί 17.000 επισκέπτες και επιπλέον τους Δημότες του χωρίς αποχετευτικό σύστημα.

➤ Έλλειψη φωτισμού

Η τάφος του παλιού φρουρίου

Οι κεντρικοί οδικοί άξονες δεν διαθέτουν ικανοποιητικό φωτισμό. Πρέπει σε μερικά σημεία να προστεθούν κολώνες, αλλά σε μερικά σημεία πρέπει να τοποθετηθούν λάμπες μεγαλύτερης ισχύος. Επίσης πρέπει να ενισχυθεί το εσωτερικό Δημοτικό δίκτυο φωτισμού ειδικότερα στις τουριστικές περιοχές ώστε οι τουρίστες να διακινούνται με ασφάλεια.

➤ Ελλιπής συγκοινωνία από την πόλη της Κέρκυρας

Η συγκοινωνιακή σύνδεση Κέρκυρα - Ύψου και Κέρκυρα Μπαρμπάτι

παύει από τις 7 μ.μ. και οι τουρίστες αισθάνονται εγκλωβισμένοι μερικές φορές στην περιοχή και αναγκάζονται να παίρνουν ταξί. Να προταθεί στην Διοίκηση του Υπεραστικού ΚΤΕΛ, τουλάχιστον την περίοδο από Ιούνιο έως Σεπτέμβριο να παραταθεί το ωράριο κυκλοφορίας τουλάχιστον μέχρι τις 10 μ.μ. Αυτό μπορεί ίσως να μη το θέλουν οι επαγγελματίες της περιοχής διότι φεύγουν οι τουρίστες, αλλά ο εναλλακτικός τρόπος αντιμετώπισης αυτού του προβλήματος θα ήταν να δημιουργηθούν στην περιοχή οι προϋποθέσεις ώστε με την θέλησή τους να μην φεύγουν. Στην περιοχή Δασιάς η συγκοινωνιακή σύνδεση με την πόλη της Κέρκυρας είναι ικανοποιητική.

➤ **Ανύπαρκτη συγκοινωνιακή σύνδεση μεταξύ των Δημοτικών Διαμερισμάτων**

Οι τουρίστες που κάνουν διακοπές στις παράκτιες ζώνες επιθυμούν να επισκεφθούν τα δημοτικά διαμερίσματα που βρίσκονται στην ενδοχώρα αλλά δεν έχουν αυτή την δυνατότητα.

Η Δημοτική Αρχή μπορεί να διερευνήσει με ποιο τρόπο θα μπορούσε να επιλυθεί η συγκοινωνιακή σύνδεση.

➤ **Έλλειψη στεγάστρων στις στάσεις των λεωφορείων**

Δεδομένου του ότι η συχνότητα των δρομολογίων δεν είναι μεγάλη και τα ωράρια πολλές φορές μπορεί να αλλάζουν, οι άνθρωποι παραμένουν εκτεθειμένοι στα καιρικά στοιχεία δυσανασχετώντας.

- Διάνοιξη μονοπατιών προς τις παραλίες
- Διάνοιξη κάθετων δρόμων προς τους κεντρικούς οδικούς άξονες.

Εξυπηρετεί κυρίως τους δημότες (πυρασφάλεια καθαριότητα - εύκολη πρόσβαση) και ακολούθως τους τουρίστες.

➤ **Θέσεις κάδων απορριμμάτων**

Να υπάρχουν μόνιμες θέσεις για τους κάδους απορριμμάτων σε σημεία που να μη δημιουργούν πρόβλημα κυκλοφορίας στους πεζούς. Η Δημοτική Αρχή κατασκεύασε πιλοτικά ένα τέτοιο σημείο απέναντι από την

ταβέρνα Καρυδιά. Είναι πολύ σημαντικό να συνεχισθεί σ' όλο τον Δήμο, έτσι αποφεύγεται η αισθητική ρύπανση.

➤ **Τοποθέτηση υπαιθρίων καθισμάτων σε κοινόχρηστους χώρου**

Εφόσον θέλουμε οι επισκέπτες μας να θαυμάζουν ξεκούραστοι τις ομορφιές του Δήμου.

➤ **Τοποθέτηση γραμματοκιβωτίων σε κεντρικά σημεία της πόλης**

Μια ευχάριστη κάρτα σταλμένη από τον τόπο διακοπών σε συγγενείς, διαφημίζει την περιοχή μας περισσότερο από την επιστροφή στο σπίτι όπου όλα «φιλτράρονται».

➤ **Επέκταση των παραλιών Δασιάς και Ύψου**

Οι παραλίες αυτές δέχονται 23.000 άτομα περίπου ημερησίως τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο.

Η έκταση των εκτιμάται ότι ανέρχεται στα 23.000 τ.μ., δηλαδή αντιστοιχεί 1 τ.μ. /ανά λουόμενο.

Διαπιστώνεται ένας μεγάλος συνωστισμός την περίοδο αιχμής.

Προτείνεται:

Η επέκταση των παραλιών αυτών προς την θάλασσα μέσω μιας μεθόδου που δεν προκαλεί κανένα περιβαντολλογικό πρόβλημα δηλαδή ωθείται η θάλασσα προς τα μέσα και η άμμος προς τα έξω.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι είναι μια γραφειοκρατική και χρονοβόρος διαδικασία, διότι εμπλέκονται διάφορα Υπουργεία για την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών.

Επίσης να αξιοποιηθούν οι παραλίες ΔΑΦΝΙΛΑ, ΜΕΡΛΙΝ, να συνδεθούν με γέφυρα στο Στραβοπόταμο και να εξασφαλισθεί η επικοινωνία και η πρόσβαση με την παραλία της Δασιάς. Έτσι δίδεται η δυνατότητα ανακούφισης των τριών βασικών παραλιών και η ανάπτυξη αυτής.

8.11.2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Τα αγροκτήματα που βρίσκονται εκατέρωθεν των κεντρικών οδικών αξόνων, είναι εγκαταλελειμμένα, απεριποίητα με σκουπίδια και διάφορα άλλα αντικείμενα, με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια αισθητική ρύπανση.
- Τα ημιτελή κτίσματα σε τουριστικές περιοχές, προκαλούν έντονα άσχημη εντύπωση.
- Η τοποθέτηση κεραμοσκεπής στα κτίσματα.
- Η τοποθέτηση αναρριχώμενων λουλουδιών, η επένδυση με πέτρα, στα τσιμεντένια τοιχεία αντιστήριξης δίπλα από τον κεντρικό οδικό άξονα.

8.11.3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ

- Να υπάρχει αστυνόμευση όλο το 24ώρο στις Τουριστικές περιοχές, ώστε να αναπτυχθεί το αίσθημα ασφάλειας στους επισκέπτες και στους δημότες που ανέρχονται συνολικά στους 23.000 ανθρώπους.
- Υπάρχει ελλιπής επιτήρηση της θάλασσας από το Λιμεναρχείο Κέρκυρας.

Προτείνεται:

- Η αναβάθμιση του υπάρχοντος Αστυνομικού Σταθμού Ύψου σε πολυδύναμου Αστυνομικού Τμήματος.

8.11.4. ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Επισημαίνεται ότι σε περίοδο αιχμής δεν μπορούν τα υφιστάμενα ταξί να εξυπηρετήσουν τους τουρίστες.
- Το άπλωμα πάρα πολλών ξαπλώστρων στις παραλίες δημιουργεί πρόβλημα στους λουόμενους και υποβαθμίζει την αισθητική της

**Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**

παραλίας. Να τοποθετηθούν από Τράπεζες, αυτόματες μηχανές ανάληψης χρημάτων μέσω πιστωτικών καρτών.

- Να δημιουργηθούν Γραφείο Πληροφόρησης για εξυπηρέτηση των τουριστών σε κεντρικό σημείο.
- Να ελεγχθεί αυστηρά η ηχορύπανση που δημιουργείται κυρίως από νεαρά άτομα και ορισμένα Κέντρα Διασκέδασης.
- Να δημιουργηθούν κοινόχρηστοι χώροι αναψυχής και αθλοπαιδιών στις τουριστικές περιοχές.

Έτσι θα παραμείνουν περισσότερο χρόνο οι επισκέπτες στις περιοχές.

8.11.5. ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές, η Κέρκυρα έχει μια μεγάλη αναλογία πολύ μικρών επιχειρήσεων. Ο μέσος όρος ανά ιδιοκτήτη Ενοικιαζομένων Δωματίων - Διαμερισμάτων είναι 14 κλίνες.

Ο μέσος όρος στα ξενοδοχεία είναι 95 κλίνες.

Το θετικό των μικρών μονάδων είναι ότι διαθέτουν ένα ζεστό οικογενειακό περιβάλλον για τους πελάτες. Το αρνητικό όμως είναι ότι δεν μπορούν να προσφέρουν την απαραίτητη άνεση και εξυπηρέτηση για οικονομικούς λόγους στους πελάτες.

Η πρόταση είναι να συνεργασθούν όλοι οι μικροί επιχειρηματίες μεταξύ τους ώστε να ωφεληθούν σε οικονομία κλίμακας εξόδων και προσφοράς καλύτερες υπηρεσίες.

Κατηγορία

Η περιοχή δεν διαθέτει κανένα ξενοδοχείο πολυτελείας. Στην Α' κατηγορία ανήκουν μόνον 7 μονάδες - 2.407 κλίνες. Στην Β' κατηγορία ανήκουν μόνον 15 μονάδες - 1.366 κλίνες. Τα υπόλοιπα ξενοδοχεία ανήκουν σε Γ', Δ' και Ε' κατηγορίας.

Η πλειοψηφία των ενοικιαζομένων δωματίων - διαμερισμάτων κατασκευάσθηκαν πριν το 1986 χωρίς τεχνικές προδιαγραφές, τα οποία φθάνουν στο ίδιο αριθμό των ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Στην πραγματικότητα είναι καταλύματα που δεν έχουν ικανοποιητικές προδιαγραφές.

Η υπάρχουσα υποδομή σε καταλύματα δεν βοηθά στην προσέλευση τουριστών με υψηλές απαιτήσεις.

Ονοματοθεσία οδών

Επιβάλλεται η ονοματοθεσία των οδών ώστε οι τουρίστες να προσανατολίζονται εύκολα στην περιοχή.

Αρχιτεκτονική

Τα περισσότερα κτίσματα στις τουριστικές περιοχές δεν διαθέτουν μια αρχιτεκτονική που να εκδηλώνει μια γνησιότητα και αυθεντικότητα.

Να πεισθούν όλοι οι ιδιοκτήτες ότι **τουρισμός σημαίνει αισθητική**, επομένως είναι πολύ σημαντικό για τους τουρίστες να επισκέπτονται μια περιοχή που διαθέτει μια αρχιτεκτονική ταυτότητα. Τουλάχιστον οι Έλληνες κληρονόμησαν σημαντικά αρχιτεκτονικά αριστουργήματα που θα μπορούσαν να κατασκευάζονται και στην σημερινή εποχή.

Πιάτσες ταξί

Να δημιουργηθούν πιάτσες ταξί σε κεντρικά σημεία με ορισμένες θέσεις.

Εκπαιδευμένο προσωπικό

Η εξυπηρέτηση στην περιοχή είναι φιλική αλλά όχι επαγγελματική. Η καλή εξυπηρέτηση σήμερα πρέπει να είναι και φιλική και επαγγελματική. Το προσωπικό που έχει άμεση επαφή με τους πελάτες πρέπει να είναι εκπαιδευμένο, να γνωρίζει ξένες γλώσσες, να διαθέτει επαγγελματική ενδυμασία, ευγένεια, υπομονή και χαμόγελο.

Κάθε χειμώνα να πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα είτε με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε με οργάνωση του Δήμου.

Κουζίνα

Η ελληνική κουζίνα πρέπει να κωδικοποιηθεί από τους επαγγελματίες ώστε να φτιάχνονται τα φαγητά με τις αυθεντικές συνταγές.

Το 77% των επισκεπτών προτιμούν την Ελληνική κουζίνα η οποία προτιμάται και εκτός της Ελλάδος διότι έχει προωθηθεί ως υγιεινή διατροφή. Αυτό πρέπει να αναδειχθεί και να προβληθεί από τους επαγγελματίες.

Συνεργασία των επαγγελματιών φορέων

Η συνεργασία ανάμεσα στους επαγγελματίες είναι μικρή ως ανύπαρκτη. Αυτό το έχουν επισημάνει όλοι οι ερωτηθέντες επαγγελματίες κατά την διάρκεια της έρευνας. Η συνεργασία θα επιλύσει τα προβλήματα που προκύπτουν με τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Αν όλοι από κοινού καταγράψουν το αναπτυξιακό όραμα για τις περιοχές τους, τότε θα ελπίζουν για ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών.

Όταν δημιουργήσουν μια νέα επιχειρηματική κουλτούρα και ποιοτική προσφορά στις υπηρεσίες τότε και οι Tour Operators θα προσφέρουν καλύτερες τιμές στο τουριστικό προϊόν.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Ο Πολιτισμός - παράδοση παίζει σημαντικό ρόλο στον Κερκυραϊκό Τουρισμό. Όχι μόνον η Κέρκυρα αλλά και ο Δήμος Φαιάκων διαθέτει αρκετούς πολιτιστικούς πόρους που δεν έχουν «προωθηθεί» προς τους τουρίστες.

Η κύρια κριτική είναι ότι οι επισκέπτες δεν έχουν πληροφόρηση.

Η τεχνολογία (ηλεκτρονικά μέσα, εικονική πραγματικότητα (Virtual reality), μπορεί να προσφέρει παρά πολλά στην προβολή του Πολιτισμού και της Ιστορίας του τόπου. Η δημιουργία μιας επιτροπής αποτελούμενης από ειδικούς αρχαιολόγους, ιστορικούς, καλλιτέχνες και ειδικούς στα μέσα ενημέρωσης που να συνθέτουν και να προβάλλουν ένα εντυπωσιακό πολιτιστικό προϊόν της περιοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ –
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΙΜΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΙΜΩΝ

9.1. Η ΤΙΜΗ

Ο έντονος διεθνής ανταγωνισμός έχει μάθει στον καταναλωτή να απαιτεί περισσότερη απόδοση και καλύτερη ποιότητα με τις ίδιες ή ακόμα πιο χαμηλές τιμές.

Οι τιμές στην Κέρκυρα θεωρούνται πολύ λογικές. Στο άμεσο όμως μέλλον δεν θα είναι τόσο οι τιμές που θα καθορίζουν την τουριστική ζήτηση αλλά ο συνεχής εμπλουτισμός του υπάρχοντος τουριστικού προϊόντος.

Ο παρακάτω Πίνακας 9.1., παρουσιάζει σύμφωνα με τις ανταγωνιστικές χώρες την Ελλάδα που είναι πιο ακριβή. Κατά συνέπεια και για την Κέρκυρα, οι τιμές σύμφωνα με τις ανταγωνίστριες περιοχές είναι πιο ακριβές.

Έτσι δίνει στους Tour Operators το δικαίωμα να πιέζουν τις τιμές προς τα κάτω. Αυτή την θέση μπορούν να την αντιμετωπίσουν οι επαγγελματίες με δύο τρόπους:

1^{ος} τρόπος

Να ρίξουν τις τιμές. Αυτό συνεπάγεται και πρώτη των παροχών υπηρεσιών προς τους πελάτες.

2^{ος} τρόπος

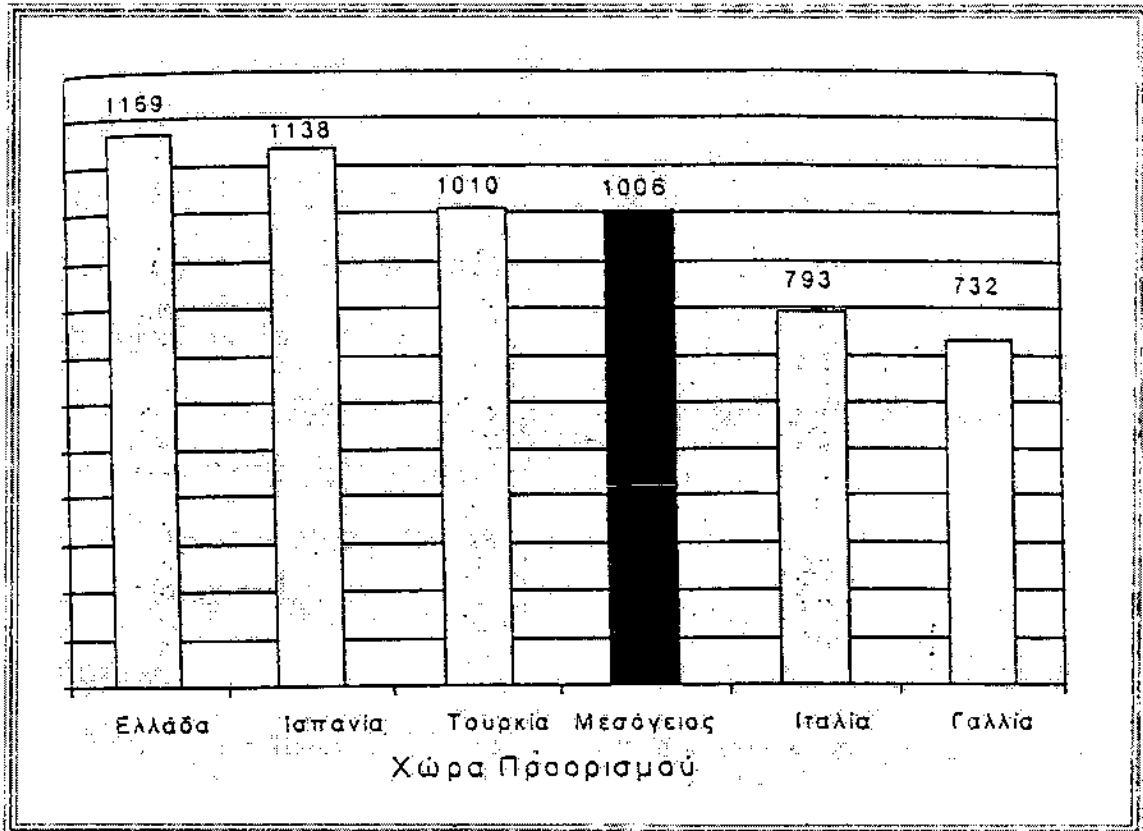
Να δικαιολογήσουν τις υψηλότερες τιμές με «επιπλέον παροχές υπηρεσιών» προς τους πελάτες. Αυτό όμως μπορεί να επιτευχθεί:

- ο όταν δοθεί μια νέα τουριστική ταυτότητα στο υπάρχον προϊόν με δύο - τρία τουλάχιστον συγκριτικά πλεονεκτήματα από τους ανταγωνιστές.
- ο όταν εφαρμοσθούν μέτρα που θα στοχεύουν στην ποιότητα της

τουριστικής προσφοράς.

- ο Επιδιωχθεί η συνεργασία ανάμεσα στους επαγγελματίες ώστε να διευκολυνθεί η επίτευξη των δύο παραπάνω επιθυμητών στόχων.

Πίνακας 9.1.: Μέσος όρος εξόδων των Ευρωπαίων στις Μεσογειακές χώρες ανά ταξιδ/άτομο σε US\$

Πηγή: *European Travel Monitor 1997; IPK International, Μόναχο*

- ο Τα έξοδα ταξιδιού περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα, δηλαδή έξοδα μετάβασης στον προορισμό και επιστροφής στον προορισμό, διαμονή, διατροφή και άλλα επιπρόσθετα έξοδα.
- ο Τα έξοδα ταξιδιού για κάθε ένα προορισμό υπολογίστηκαν από έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε αντιπροσωπευτικά δείγματα πληθυσμών στα πλαίσια της έρευνας *European Travel Monitor*.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι επιπλέον παροχές προς τους πελάτες δεν σημαίνει απαραίτητα και αύξηση των τιμών, ώστε η περιοχή να βρίσκεται σε ένα καλό ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών.

Τα τελευταία χρόνια εμφανίσθηκε και στην Κέρκυρα ένα νέο είδος "πακέτου" διακοπών που λέγεται "ALL INCLUSIVE". Αυτό το πακέτο διακοπών αποκτά κάθε χρόνο περισσότερους φίλους. Το ALL INCLUSIVE ξεκίνησε από την Καραϊβική που είναι μια τουριστική "πιάτσα" κρουαζιερόπλοιων όπου σε αυτά υπάρχει το "AL INCLUSIVE". Σταδιακά έφθασε στην Ισπανία, Τουρκία και στην Ελλάδα.

Στην Κέρκυρα ευτυχώς δεν υπάρχουν ακόμα τουριστικές μονάδες που να λειτουργούν με αυτή την μορφή "ALL INCLUSIVE". Αυτό το νέο πακέτο διακοπών περιλαμβάνει:

- Ψυχαγωγία.
- Φροντίδα των παιδιών.
- Ξαπλώστρες και ομπρέλες.
- Αναψυκτικά στο ξενοδοχείο και στην παραλία.
- Φρέσκα φρούτα.
- Πρωί, μεσημέρι, απόγευμα, βράδυ παροχή μπουφέ.
- Μια εκδρομή ή μια επίσκεψη σε μουσείο.

Το πακέτο" ALL INCLUSIVE είναι πολύ δελεαστικό για οικογένειες με παιδιά διότι προσφέρουν σε οικογένειες με παιδιά μέχρι 14 ετών να διανυκτερεύσουν αυτά δωρεάν στο δωμάτιο των γονιών.

Στις άλλες περιπτώσεις, τα πρόσθετα έξοδα πολλές φορές είναι τόσα πολλά που οι τουρίστες δυσανασχετούν και γι' αυτό επιλέγουν αυτής της μορφής τουριστικών πακέτων.

Στα ξενοδοχεία, επειδή οι τιμές συμπίεζονται από τον Tour Operator, οι ξενοδόχοι αυξάνουν δυσανάλογα τις τιμές που δεν συμπεριλαμβάνονται στην συμφωνία όπως: οι τιμές στο μπαρ, τα κρασιά και αναψυκτικά στο εστιατόριο, η μίσθωση των ομπρελών κ.λπ.

Εφ' όσον υπάρχει αυτή η απειλή του νέου πακέτου ALL INCLUSIVE, πρέπει οι τιμές από τα πρόσθετα έξοδα να μην αυξάνουν διότι έτσι

προωθούνται οι τουρίστες στα νέα «πακέτα» που δεν επωφελείται η Κέρκυρα.

Τα ενοικιαζόμενα δωμάτια - διαμερίσματα στην πλειοψηφία τους πωλούνται με την μέθοδο του "COMMITMENT" δηλαδή μισθώνονται από τους Tour Operators για όλη την τουριστική περίοδο από 15 Απριλίου ως τέλη Οκτωβρίου. Ίσως να φαίνεται ότι έτσι διευκολύνεται ο ιδιοκτήτης του καταλύματος αλλά η τιμή που εισπράττει κυμαίνεται από 15 ευρώ - 20 ευρώ την κλίνη/ την ημέρα και υπάρχει πλήρης εξάρτηση από ένα τουριστικό γραφείο. Ο ιδιοκτήτης προτιμά αυτήν τη συνεργασία, γι' αυτό δεν παίρνει όμως το ρίσκο που παίρνει ο tour operator.

Μερικοί από τους παράγοντες που επιδρούν καθοριστικά στην διαμόρφωση της τιμής του τουριστικού προϊόντος είναι:

- Η αγορά που απευθύνεται το τουριστικό προϊόν.
- Η ένταση της ζήτησης γι' αυτό.
- Το κόστος παραγωγής του (μεταφορά, διαμονή κ.ά.).
- Το κόστος προβολής και προώθησής του.
- Οι τιμές των ανταγωνιστών.
- Οι επικρατούσες οικονομικές συνθήκες, τόσο στην αγορά της χώρας υποδοχής τουριστών όσο και στην αγορά της χώρας αποστολής του τουριστών.
- Τα κανάλια διάθεσης που θα χρησιμοποιηθούν για την διακίνηση του προϊόντος στις αγορές.

Είναι απαραίτητο να εξετάζονται οι παραπάνω παράγοντες, αφού σε κάποια μεταβολή του ενός μόνο απ' αυτούς θα επηρεάσει την τιμή του τουριστικού προϊόντος, προς τα επάνω η προς τα κάτω.

Ο καθορισμός της τιμής απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, διότι αυτή αποτελεί ένα κριτήριο για την απόφαση του πελάτη να αγοράσει το συγκεκριμένο προϊόν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Κέρκυρα νησί της Μεσογείου μοναδικής σε θέση και φυσικής ομορφιάς, με αποκεντρωτική φυσιογνωμία διότι διαθέτει περιοχές με θέλγητρα διάσπαρτα σε ολόκληρο το νησί. Από τα πρώτα νησιά της Ελλάδος που αναπτύχθηκε τουριστικά χάρις στην φυσική και πολιτιστική κληρονομιά που διαθέτει.

Την εικοσαετία 1960-1980 η Κέρκυρα διαθέτει τουρισμό διότι ήδη διαθέτει τουριστική ταυτότητα και παράδοση. Στην Ευρώπη ήταν γνωστή από το 1850 με την αυτοκράτειρα Σίσου και ευρωπαϊκή αριστοκρατία.

Σήμερα το τουριστικό προϊόν που παράγει η Κέρκυρα διέρχεται μια κρίση ή καμπή που αν δεν γίνουν διορθωτικές κινήσεις θα χειροτερεύσει.

Το πρόβλημα εντοπίζεται σε δύο κυρίως ενότητες. Από την μια τον κορεσμό περιοχών και από την άλλη τα περιβαλλοντικά προβλήματα (αποχέτευση και απορρίμματα), το πρόβλημα της ύδρευσης, η μη τακτική συγκοινωνία ενώ πλέον προστίθεται και το πρόβλημα του marketing όπως τιμολόγηση.

Ποιοτική προσφορά και απομάκρυνση από την Ελληνική παραδοσιακή κουζίνα.

Με λίγα λόγια βελτιώνουμε και ελαχιστοποιούμε τα προβλήματα με παράλληλη ανάπτυξη.

Η Κέρκυρα είναι αναγκασμένη τουριστικά να απαντήσει στις νέες προκλήσεις όπως:

1. Ανταγωνιστικότητα και ποιότητα παροχών- υπηρεσιών.
2. Νέες πρωτοβουλίες για αειφόρο τουριστική ανάπτυξη. (με ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους του μαζικού τουρισμού και απειλή για τις τοπικές ισορροπίες).
3. Έμφαση στην βελτίωση του συγκοινωνιακού parking διότι οι μεταφορές αποτελούν θεμελιώδη τομέα με μεγάλη συμβολή στην αλυσίδα των τουριστικών υπηρεσιών.
4. Πρωτοβουλίες για την διατήρηση του τοπικού χαρακτήρα και

χρώματος με ιδιαίτερη έμφαση στην διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι προοπτικές προκύπτουν από την πραγματική προσπάθεια των εμπλεκόμενων, στην τουριστική διαδικασία να ελαχιστοποιήσουν τα προβλήματα αλλά και να απαντήσουν στην πρόκληση του μέλλοντος για το νησί της Κέρκυρας.

Από έρευνες προκύπτουν πλέον ότι:

- ▲ Το 69%-70% του ακαθάριστου τοπικού προϊόντος, του πλούτου του νησιού παράγεται από τις υπηρεσίες.
- ▲ Υπάρχει μια συνεχή υποβάθμιση του περιβάλλοντος (μόλυνση - ρύπανση - πυρκαγιές)
- ▲ Χειροτέρευση των δεικτών οικονομίας καθώς και μείωση των διανυκτερεύσεων.
- ▲ Απουσία στρατηγικής - σχεδιασμού ποιότητας.
- ▲ Δεν δίνεται η κατάλληλη σωστή προτεραιότητα στον πελάτη.
- ▲ Δεν δίνεται κατάλληλη απάντηση στον ανταγωνισμό όπου με την παγκοσμιοποίηση γίνεται έντονος.
- ▲ Οι τουρίστες στην Κέρκυρα ξοδεύουν:
  - 27% για αγορές
  - 22% για διασκέδαση
  - 51 % για διατροφή από το οποίο 70% για την Ελληνική κουζίνα και 30% για την διεθνή κουζίνα.

Η έρευνα αγοράς για το νησί της Κέρκυρας είναι λίαν αποκαλυπτική για το που και πώς πρέπει να βαδίσει ο σχεδιασμός του τουριστικού προϊόντος.

Μέρη του συνόλου η Κέρκυρα της ελληνικής επικράτειας παρουσιάζει σήμερα συνολικά όλα τα προβλήματα που έχουν και άλλες περιοχές της χώρας αυτό διότι ίδια οργάνωση ίδια συμπεριφορά αλλά και βαθμός συνειδητοποίησης.

Για να απαλλαγεί ο τουρισμός από τα σημερινά ΔΕΣΜΑ του χρειάζεται "κόψιμο με σπαθί του γόρδιου δεσμού του".

Θα πρέπει να λυθούν όλα τα παραπάνω προβλήματα και να εντοπιστεί η ρίζα του προβλήματος.

Γενικά, σύμφωνα με τα παραπάνω συμπεράσματα ο Ελληνικός τουρισμός διώκεται και έρχεται αντιμέτωπος με πολλά προβλήματα και δυσκολίες τα οποία με το πέρασμα του χρόνου γίνονται εντονότερα. Συγκεκριμένα, το νησί της Κέρκυρας, το οποίο έχει ιστορική, πολιτιστική και φυσική ομορφιά θα πρέπει να κρατήσει τον τουρισμό του και να αναπτυχθεί.

Αυτό θα το καταφέρει, με το να μπορεί να καλύψει τους πελάτες - τουρίστες ποιοτικά και ποσοτικά.

Να διατηρήσει την πολιτιστική κληρονομιά (μουσεία - χαρακτηριστικό αρχιτεκτονικό χρώμα Κέρκυρας – γλώσσα – ήθη - έθιμα).

Να πάρουν μέτρα για το οδικό δίκτυο, τα μεταφορικά μέσα και τους χώρους στάθμευσης.

Η Κέρκυρα δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από άλλα τουριστικά μέρη. Είναι ένα πανέμορφο νησί, σε μία πανέμορφη χώρα, με πλούσια ιστορία και μεσογειακό κλίμα η οποία έχει συνεχόμενο τουρισμό προσφέροντας πολλές υπηρεσίες.

Αρκεί όλοι μας να καταβάλλουμε μια μικρή προσπάθεια για να «κόψουμε το γόρδιο δεσμό» ούτως ώστε να απαλλαγεί ο Ελληνικός τουρισμός από τα δεσμά και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ».
- ✓ ΟΔΗΓΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ «TERRA KERKYRA».
- ✓ ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΦΩΤΗ ΤΣΙΠΗ, ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΣΤΟΝ Ε.Ο.Τ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ.
- ✓ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΤΟΥ Ε.Ο.Τ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ.
- ✓ «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ», ΤΟΜΟΣ 3^{ος}.
- ✓ «ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ», ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΤΣΑΡΟΥ, 3^η ΕΚΔΟΣΗ, 1982.
- ✓ «Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ», ΚΩΣΤΑ ΤΣΟΥΜΑΝΗ.
- ✓ «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ», ΚΩΣΤΑ ΤΣΟΥΜΑΝΗ.
- ✓ «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΑΚΩΝ», ΚΩΣΤΑ ΤΣΟΥΜΑΝΗ.
- ✓ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ «ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΚΑΙ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΑΚΩΝ», ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΦΑΙΑΚΩΝ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- ✓ <http://www.terrakerkyra.gr>
- ✓ <http://www.historyofcorfuisland.gr>
- ✓ <http://www.trekking.gr>
- ✓ <http://www.ionianislands.gr/greek/corfu/corfu.htm>
- ✓ http://www.kerkyra.gr/index_gr.htm
- ✓ <http://www.corfu.gr/>
- ✓ http://www.hit360.com/greek/special/article.php?afieroma_id=26
- ✓ <http://www.greek-tourism.gr/kerkyra/history.htm>

